विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९ (दोश्रो संशोधन २०८१)

गोदावरी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, अत्तरिया कैलाली
सुदुरपश्चिम प्रदेश, नेपाल
२०८१

दस्तावेज : विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९(दोश्रो संशोधनः २०८१)

प्रकाशन मिति : २०८१ असार

सर्वाधिकार : गोदावरी नगरपालिका, अत्तरीया कैलाली

प्रथम प्रकाशनः २०७९ असार

दोश्रो संशोधनः २०८१ असार

गोदावरी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
अत्तरिया, कैलाली
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल
२०७३

गोदावरी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
अत्तरीया, कैलाली
सुदुरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

पत्र संख्या
चलानी

मिति: २०८१/०३/२७

सुभकामना

गोदावरी नगरपालिकाको विपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना दोश्रो संशोधन तथा अध्यावधिक २०८१ तयार गरी यहाँहरु समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउँदा खुशी लागेकोछ । गोदावरी नगरपालिकामा वर्षेनि भूकम्प, बाढी, सडक दुर्घटना, महामारी, आगलागी, हावाहुरी, शीतलहर, बालीमा लाग्ने रोगकिरा, सर्पदंश, सुक्खा खडेरी, चटयाङ, असिना, जंगली जनावर आतंक जस्ता विपद्बाट जनधनको क्षति भइरहेको छ । तसर्थ विपद्का घटनाको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि व्यवस्थित योजना बनाई लागू गर्नु आजको आवश्यकता रहेकाले विभिन्न सरोकारवालाको सुझाव सहित यो योजना तयार गरिएको हो ।

विपद् व्यवस्थापनका लागि स्थानीयस्तरको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना एउटा महत्वपूर्ण दस्तावेजका रूपमा रहेको छ । विगतका विभिन्न विपद्वाट प्राप्त सिकाइ तथा नयाँ ऐन, नियमलाई आत्मसात गरी स्थानीय तहको समन्वयात्मक तथा कार्यान्वयात्मक भूमिकालाई थप प्रभावकारी र अझ जिम्मेवार बनाउँदै यो नगरपालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरिएको छ । स्थानीय सरकारी, विषयगत क्षेत्र,गैरसरकारी संस्था, निजीक्षेत्र, रेडक्रस र प्रबुद्धवर्गसँगको छलफल र पृष्ठपोषणका आधारमा योजना निर्माण गरिएको हो ।

राज्य पुनर्संरचना अनुरूप स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ मा भएको व्यवस्था बमोजिम स्थानीय तहको भूमिकालाई थप सक्रिय तथा प्रभावकारी बनाउनुपर्ने आवश्यकता महसुस गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार पारिएको हो । यस योजनामा समावेश गरिएको सबै जिम्मेवार निकायले आ-आफ्नो भूमिका र जवाफदेहिता निर्वाह गर्न सकेमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण र प्रतिकार्यमा महत्वपूर्ण टेवा पुग्नेछ । नगरपालिकाले निश्चय पनि क्षमता र सीमाका आधारमा योजना कार्यान्वयन गर्न र गराउन अग्रणी भूमिका खेल्नेछ ।

योजना तयार गर्ने क्रममा सहयोग पुऱ्याउने स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरू, ८ वटा क्षेत्रगत समूहहरू, स्थानीय सरकार, राजनीतिक दल, सरोकारवाला संघसंस्थालाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु । साथै योजना तयार गर्न आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग पुऱ्याउने सेन्टर फर रिप्रोडक्टिभ राईट्स (सि आर आर), केएर नेपाल र साझेदार संस्था निड्स नेपालको योगदान स्मरण गर्दै विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माणका लागि सहजीकरणको भूमिका निर्वाह गर्ने लक्ष्य ट्रेनिङ्ग एण्ड रिसर्च सेन्टर प्रा. लि (LTRC), कैलाली र गोदावरी नगरपालिकाका सम्पूर्ण जनप्रतिनिधिहरुलाई पनि धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

....

बिरेन्द्र भट्ट
नगर प्रमुख
गोदावरी नगरपालिका,कैलाली

गोदावरी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
अत्तरीया, कैलाली
सुदुरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

पत्र संख्या
चलानी

मिति: २०८१/०३/२७

सुभकामना

मानिसलाई प्राकृतिक रुपमाआइपर्ने प्रकोपजन्य वा जलवायुका कारण मानवजन्यजनधनमा पर्ने असरलाई विपद् भनिन्छ जो मानिसले प्रकृति संग गरिने कृयाकलापहरुमापनि आधारित हुन्छ । कतिपयविपद्हरु प्राकृतिक रुपमा मात्रै उत्पत्ती हुन्छन् तिनिहरुलाई मान्छेले रोक्न अथवा नियन्त्रण गर्न सक्दैन तर तिनिहरु बाट वच्ने उपायमात्र गर्न सक्छ जस्तै भुकम्प यसलाई मान्छेले रोक्न अथवा नियन्त्रण गर्न नसके पनि यसवाट हुने क्षतीकमहुने उपाय गर्न सक्छ भने अन्य वाढी, नदी कटान, डुवान,पहिरो,हावाहुरी, आगलागी,महामारी जस्ता प्रकोपहरु मानविय कृयाकलाप बाट सृजितहुने भएकाले यसको प्रभावकारी व्यवस्थापन र न्यूनिकरण गर्न विभिन्न उपायहरु अपनाउनु पर्ने हुन्छ ।
यस नगरपालिकाका सम्भावित विपदहरुको पहिचान गरी ति विपदहरुलाई व्यवस्थापन र न्यूनिकरण गर्न यस नगरपालिकाको “विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९” दोश्रो सँसोधन २०८१ तयार गरिएको छ । यस योजनाले नगरपालिकामा हुने सम्भावित विपद्हरुलाई पहिचान गर्नुका साथै ति जोखिमयुक्त वस्ती, समुदाय र क्षेत्रहरुको समेत पहिचान गरी कुन क्षेत्रमा विपद् न्यूनिकरण गर्न के उपाय गर्न सकिन्छ सो उपायको खोजी र प्रयोग गर्ने योजना तथा कार्यक्रम समेट्ने प्रयास गरिएको छ । प्रस्तुत योजना अनुसार यस नगरपालिकाको स्थानीयविपद् तथा विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले समेटेका योजना तथा कार्यक्रमहरु कार्यान्वयनको लागि विभिन्न कृयाकलापहरुमा सहयोग गर्न सवै सम्वन्धित सरोकारवाला सरकारी तथा गैर सरकारी निकायहरुलाई अनुरोध समेत गरिने छ ।

यस नगरपालिकाको “विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माण गर्न सहयोग गर्ने सेन्टर फर रिप्रोडक्टिभ राईट्स (सि आर आर), केएर नेपाल, साझेदार संस्था निड्स नेपाल र सहजीकरणगर्ने लक्ष्य ट्रेनिङ्ग एण्ड रिसर्च सेन्टर प्रा. लि, कैलाली (LTRC), गोदावरी नगरपालिकाका प्रतिनिधिलाई पनि धन्यवाद दिन चाहन्छु र साथै स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई समेत धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

अन्त्यमा, यस योजनाले विपद् आइपर्नु अगावै पूर्वतयारी र विपद्को समयमा गरिने प्रभावकारी समन्वयात्मक तथा प्रतिकार्यलाई सहज र योजनाबद्ध बनाउन मद्दत गर्नेछ भन्ने विश्वास लिएको छु ।

धन्यवाद ।

शारदा देवी रोकाया
नगर उप प्रमुख
गोदावरी नगरपालिका,कैलाली

गोदावरी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
अत्तरीया, कैलाली
सुदुरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

पत्र संख्या
चलानी

मितिः २०८१/०३/२७

बिषय : जो जस संग सम्बन्ध राख्दछ ।

तीव्र औद्योगिक विकास, अव्यवस्थित सहरीकरण, जीवांश इन्धनको अत्यधिक प्रयोग, विषाक्त ग्याँस तथा रासायनिक पदार्थको उत्पादन,वन विनाश आदि जस्ता मानवजन्य क्रियाकलापले उत्पन्न हरितगृह ग्याँसले विश्वव्यापी उष्णीकरण भइरहेको छ । यसको परिणाम स्वरूप जलवायुमा परिवर्तन आएको कुरा विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय अध्ययन अनुसन्धानबाट पुष्टि भईसकेको छ । जलवायु परिवर्तनको असर स्थानीय तहमा पनि प्रत्यक्ष रुपमा देखिन थालिसकेको छ । तसर्थ परिवर्तित जलवायुले निम्त्याएको विपदका असरहरुसंग जुध्न अनुकूलनका उपायहरुका साथै विपद जोखिम न्युनीकरणका उपाय अपनाउनुमा अहिलेको प्रमुख चुनौती बनेको छ । वर्षेनी नेपालमा अनियमित वर्षा, बाढी, पहिरो, खडेरी, हुरीबतास, असिना, शितलहर आदि जस्ता प्रकोपहरु देखा पर्छन । यस्ता प्रकोपहरुले गर्दा गरिब तथा विपन्न वर्गको जीविकोपार्जनका स्रोतहरुमा प्रत्यक्ष असर पार्दछन ।

यस्ता असरबाट कैलाली जिल्लाको गोदावरी नगरपालिका पनि अछुतो रहेको छैन । यहाका वासिन्दाहरुले यिनै प्रकोपहरुको नकारात्मक असरहरु महशुस गरिरहेका छन् । यसै सन्दर्भमा गोदावरी नगरपालिकाका स्थानीय विपद व्यवस्थापन समिति, विषयगत क्षेत्र र सरोकावालासंग प्रत्यक्ष अर्न्तक्रिया गरी विपद पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९ दोश्रो सँशोधन २०८१ तयार गरिएको छ । यस नगरपालिकाको विपद पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७९ लाई अध्यावधिक सफलतापूर्वक निर्माण गर्नको लागी आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग गर्ने सेन्टर फर रिप्रोडक्टिभ राईट्स (सि आर आर), केएर नेपाल, साझेदार संस्था निड्स नेपाल र सहजीकरण गर्ने लक्ष्य ट्रेनिङ्ग एण्ड रिसर्च सेन्टर प्रा. लि, कैलाली (LTRC), गोदावरी नगरपालिकाका प्रतिनिधिलाई पनि धन्यवाद दिन चाहन्छु । विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पारदर्शिता सहित कार्यान्वयन गर्नको लागि सरोकारवाला निकायहरुसंग समन्वय तथा सहकार्यको लागि गोदावरी नगरपालिकाको कार्यालय सदा तत्पर रहने छ । यस योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि सरोकारवाला तथा सम्बन्धित निकायहरुमा सहयोग तथा सहकार्यको अपेक्षा राख्दछु ।

धन्यवाद ।

....
हरी दत्त भट्ट
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत
गोदावरी नगरपालिका,कैलाली

शब्द संक्षेप

गै.स.सं.	गैर सरकारी संस्था
कृ.ज्ञा.के.स.का.	कृषि ज्ञान केन्द्र वा सम्पर्क कार्यालय
ला.पा	स्थानीय अनुकुलन योजना
शि.वि.स.ई.	शिक्षा विकाश तथा समन्वय इकाई
त्रि.वि.:	त्रिभुवन विश्वविद्यालय
जि.प्रा.का:	जिल्ला प्राविधिक कार्यालय
जि.प्र.का:	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
जि.प्र.का:	जिल्ला प्रहरी कार्यालय
जि.ज.स्वा.का:	जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय
जि.भू.का:	जिल्ला भू-संरक्षण कार्यालय
जि.स.स.का	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय
जि.स.स.	जिल्ला समन्वय समिति
प्रा.क्र.:	प्राथमिकता क्रम्
प्रा.वि:	प्राथमिक विद्यालय
नापा	राष्ट्रिय अनुकुलन योजना
न.पा.	नगरपालिका
ने.से.	नेपाली सेना
ने.रे.सो.	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी
मा.वि:	माध्यामिक विद्यालय
आ.व.	आर्थिक वर्ष
सु.प.वि.वि.	सुदुर पश्चिम विश्व विद्यालय
स.प्र.ब:	सशस्त्र प्रहरी बल
स्वा.से.	स्वास्थ्य सेवा
CCA	Climate Change Adaptation
CDMC	Community Disaster Management Committee
DPRP	District Disaster Preparedness and Response Plan
DRR	Disaster Risk Reducation
LDCRP	Local Disaster and Climate Resilience Plan
LDMC	Local Disaster Management Committee
RRT	Rapid Response Team
VCA	Vulnerability Capacity Assessment
WDCRP	Ward Disaster and Climate Resilience Plan
WDMC	Ward Disaster Management Committee

विषयसूची

खण्ड-१: प्रारम्भिक परिचय

१.१ परिचय........ १

१.२ योजनाको उद्देश्य........ २

१.३ योजना तर्जुमा प्रक्रिया ३

१.३.१ नगर विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक........ ३

१.३.२ आधारभूत अध्ययन ३

१.३.३ विषयक्षेत्र (क्लस्टर) को बैठक ४

१.३.४ कार्यशाला गोष्ठी ४

१.३.५ योजनाको मस्यौदा तयारी........ ४

१.३.६ योजना मस्यौदा क्रियाकलापको परीक्षण ४

१.३.७ पृष्ठपोषण सङ्कलन र अन्तिम मस्यौदा तयारी ४

खण्ड-२: विपद् जोखिम र व्यवस्थापनको अवस्था ५

२.१ गोदावरी नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय ५

२.२ गोदावरी नगरपालिकामा विद्यमान प्रमुख प्रकोपहरू ६

२.३ विगतका विपद्को अवस्था विश्लेषण ६

२.३.१ विपद्को ऐतिहासिक समय रेखा........ ६

२.३.२ विपद्को आवृत्ति र गम्भीरता........ ९

२.३.३ विपद्बाट भएको क्षतिको विवरण १३

२.४ सम्भाव्य प्रकोप तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्र........१३

२.५ प्रकोपहरूको सम्भाव्य जोखिमविश्लेषण........१४

२.६ पूर्वसूचना प्रणालीको अवस्था १४

२.७ नीतिगत, कानुनी तथा कार्य जिम्मेवारी १४

२.८ विषयक्षेत्र तथा कार्य जिम्मेवारी १५

२.८.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र........ १५

२.८.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्र........ १६

२.८.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र........ १६

२.८.४ खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र........ १७

२.८.५ आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्र........ १७

२.८.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र १८

२.८.७ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र १८

२.८.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र १९

खण्ड-३: पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना १९

३.१ सामान्य पूर्वतयारी योजना १९

३.१.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना......२०
३.१.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना २२
३.१.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको सामान्य क्षेत्रको पूर्वतयारी योजना २४
३.१.४ खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना..... २५
३.१.५ आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना.......२९
३.१.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना ३१
३.१.७ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना................................ ४४
३.१.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना ....
३.२ पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना ....
३.२.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना.......................................
३.२.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना................... ४०
३.२.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना.............. ४०
३.२.४ खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना... ४१
३.२.५ आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना..४१
३.२.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना ४३
३.२.७ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना.................४४
३.२.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना ४५
३.३ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना ४६
३.३.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना ४७
३.३.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना... ४९
३.३.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना ५१
३.३.४ खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना ५२
३.३.५ आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना ५३
३.३.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना.. ५५
३.३.७ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना... ५६
३.३.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना... ५७
खण्ड - ४: बन्दोबस्ती सामग्रीको उपलब्धता तथा आवश्यकताको लेखाजोखा.....................५९
४.१ स्रोत-साधनको वर्तमान अवस्था ५९
४.२ विपद् प्रतिकार्यका लागि जनशक्तिको उपलब्धता..६१
४.३ बन्दोबस्ती सामग्रीको आँकलन ६२
४.३.१ गैर-खाद्य सामग्री भण्डारण स्थल..६२
४.३.२ मानवीय सहायता स्थल...६२
४.४ थप स्रोत साधनको आवश्यकता र अनुमानित लागत ६३
खण्ड-५: विविध.. ६४

५.१. स्रोत साधनको व्यवस्थापन......६४
५.२. अन्य निकायसँगको समन्वय र सहकार्य ६४
५.३. अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाइ ६४
५.३.१ लक्ष्य र सूचकहरू ६४
५.३.२ अनुगमन, मूल्याङ्कन र योजनाको परिमार्जन ६६
५.४. क्षमता विकास रणनीति र योजना ६७

अनुसूचीहरू

अनुसूची १: प्राविधिक कार्यसमूहको प्रथम बैठकको कार्यसूची......६८
अनुसूची २: स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिबाट प्राविधिक कार्यसमूहलाई प्रदान कार्यदिशा...६८
अनुसूची ३: सरोकारवाला निकायको पहिचान तालिका ७०
अनुसूची ४: विषयक्षेत्रको प्रथम बैठकको कार्यसूची......७५
अनुसूची ५: विषयक्षेत्र सदस्य संस्थाको कार्यशर्त ७६
अनुसूची ६: अगुवा सहयोगी संस्थाको कार्यशर्त ७७
अनुसूची ७: कार्यशाला गोष्ठीको कार्यसूची ७८
अनुसूची ८: स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा विद्यमान पदाधिकारीहरूको विवरण...... ८४
अनुसूची ९: विषयक्षेत्रका अगुवा संस्थाका पदाधिकारीहरूको विवरण...... ८५
अनुसूची १०: विषयक्षेत्रअन्तर्गतका सरोकारवाला निकाय तथा संस्थाहरूको विवरण ८६
अनुसूची ११: प्रतिकार्यका लागि उपलब्ध जनशक्ति तथा संस्थाहरूको विवरण ८६
अनुसूची १२: योजना अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाइ संश्लेषण प्रारूप ८७
सन्दर्भ सामग्री ८७

खण्ड -१ : परिचय

१. पृष्ठभूमि

१.१ परिचय

नेपाल बहुप्रकोप जोखिमयुक्त देशहरूमध्ये उच्च जोखिममा रहेको देश हो । नेपाल बाढी, पहिरो, भूकम्प, महामारी, आगलागी, हावाहुरी, चट्याङ, असिना, लू, शीतलहर, खडेरी, हिमताल विस्फोट तथा हिमपहिरो आदिको उच्च जोखिममा रहेको मुलुक हो । भौगोलिक विविधताले भरिपूर्ण नेपाल जलवायु, वनस्पति र जैविक प्रचुरताले भरिपूर्ण छ । यी विविधताहरू युगौंदेखिका प्राकृतिक विपद्हरूबाट निर्मित तथा परिवर्तित हुँदै आएका छन् । पृथ्वीको सतहमुनिको टेक्टोनिक प्लेटहरूको विस्तारै निरन्तर सर्ने प्रक्रियाले नेपाल उच्च भूकम्पीय जोखिमयुक्त क्षेत्रभित्र पर्छ । भूकम्पीय जोखिमबाट सङ्कटासन्न अवस्थाका मुलुकमध्ये एघारौं स्थानमा पर्छ । उत्तरी हिमशृंखलामा छेकिएर हुने मनसुनी वर्षाले देशमा जीवनदायी वर्षा गराउँछ । यद्यपि अत्यधिक जलवाष्पका कारण हुने वर्षा र भिराला पर्वत शृंखलाबाट बग्ने नदीहरूले व्यापक रूपमा बाढी र डुबान समस्या सिर्जना गरी कठिनाइ पैदा गर्छन् । यस अतिरिक्त यसले मुलुकको हिमाली र पहाडी भेगमा प्रशस्त पहिरो निम्त्याउँछ र मुलुकको दक्षिणी समतल क्षेत्रमा डुबानको समस्या बढ्ने गरेको छ । जलवायुजन्य परिस्थितिमा आएको शीघ्र परिवर्तनले यस्ता विपद्हरूको तीव्रता र प्रभाव बढ्ने गरेको छ । माथि उल्लिखित विपद्बाहेक अन्य विपद् जस्तै मानव सिर्जित विपद्हरूबाट आक्रान्त छ । बाढीजन्य जोखिमबाट सङ्कटासन्न अवस्थामा पर्ने मुलुकमध्ये नेपाल तीसौं स्थानमा पर्छ । जलवायुजन्य जोखिमबाट सङ्कटासन्न अवस्थामा पर्नेमध्येमा चौथो स्थानमा छ । यी विपद्बाट हुने क्षतिबाट गोदावरी नगरपालिका अछुतो छैन ।

नेपालको संविधानले विपद् व्यवस्थापन स्थानीय तहको एकल अधिकार सूचीको रूपमा सूचीकृत गरेको छ । संवैधानिक व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा नीति, ऐन, नियम तथा निर्देशिकाहरू तर्जुमा भएका छन् । साथै विपद् व्यवस्थापनका लागि केन्द्रदेखि समुदाय तहसम्म विभिन्न संस्थागत संरचना गठन गरी क्रियाशील छन् । स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति पनि यस्तै संरचनामध्ये एक हो । स्थानीय तहमा हुने विपद् व्यवस्थापनको सन्दर्भमा यस समितिको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको हुन्छ । स्थानीय तहमा गरिने विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी ढंगबाट सम्पन्न गर्न समितिले यस सम्बन्धी छुट्टै योजना तर्जुमा गर्नुपर्ने हुन्छ ।

विद्यमान कानुनी व्यवस्था अनुरूप समेत स्थानीय तहले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्न आवश्यक छ ।

जलवायु परिवर्तन तथा अन्य विभिन्न कारणबाट संसारमा प्रकोप जोखिमको अवस्था वर्षेनि वृद्धि हुने गरेको छ । यस गोदावरी नगरपालिका पनि यस्ता प्रकोप जोखिमहरूबाट अछुतो रहन सकेको छैन । यस गोदावरी नगरपालिकामा विपद्बाट हुने जनधनको क्षति न्यूनीकरण गर्न, विपद्को प्रतिकार्य र पुनर्लाभ योजना तर्जुमा गर्न आवश्यक देखिएको छ ।

प्रस्तुत सन्दर्भमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११ को उपदफा (२) को खण्ड नं.९ र नेपाल सरकारबाट जारी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०७६ अनुरूप यस गोदावरी नगरपालिकाले यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरेको छ ।

१.२ योजनाको उद्देश्य

यस गोदावरी नगरपालिकामा विपद् व्यवस्थापनको पूर्वतयारी र यस सम्बन्धी प्रतिकार्यलाई प्रभावकारी बनाई सम्भावित जनधनको क्षति कम गर्नु यो योजनाको मुख्य उद्देश्य हो । यसका अन्य उद्देश्य देहाय बमोजिम छन् ।

क) विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि विषयगत क्षेत्रहरूको भूमिका तथा जिम्मेवारी निर्धारण गर्नु ।

ख) विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि मुख्य जिम्मेवार तथा सहयोगी निकायहरूको पहिचान गर्नु ।

ग) विपद्को लेखाजोखा, जोखिम नक्सांकन, विगतका घटनाहरूको तथ्यांक संकलन र विश्लेषणका आधारमा जोखिम सूची योजना तयार गर्नु ।

घ) विपद् प्रतिकार्यका लागि समान्य पूर्वतयारी, पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी तथा आपत्कालीन प्रतिकार्यका क्रियाकलापहरू तय गर्नु ।

१.३ योजना तर्जुमा प्रक्रिया

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०७६ ले गोदावरी नगरपालिकाको स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको नेतृत्व र विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको क्षेत्रमा संलग्न निकाय तथा विषयगत क्षेत्रको सहभागितामा विपद् पूर्वतयारी प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने व्यवस्था

गरेको छ। सोही व्यवस्था अनुसार यस गोदावरी नगरपालिकाले सहभागितामूलक प्रक्रिया अपनाई विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गरेको छ। विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएको प्रक्रियागत ढाँचा देहाय बमोजिम छ।

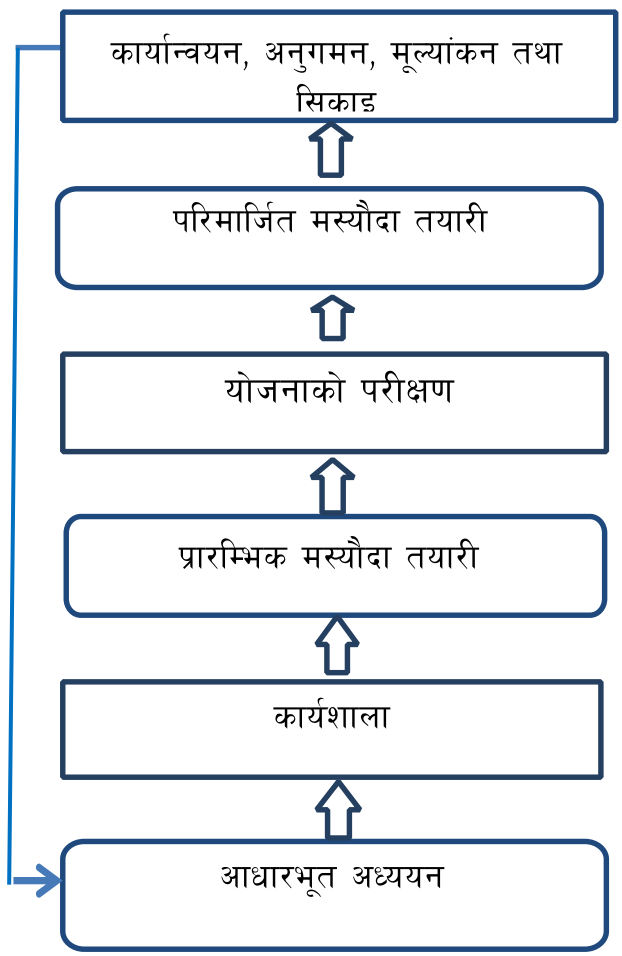

माथि उल्लिखित ढाँचामा योजना तर्जुमाका चरणहरूको संक्षेपमा तल चर्चा गरिएको छ।

१.३.१ नगर विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तयार गर्नका लागि नगर विपद् व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीसँग मिति २०८१ वैशाष २५ गतेका दिन बसेको बैठकबाट यस नगरपालिकामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्ने सम्बन्धमा ८ वटा विषयगत क्षेत्रहरूसँग छलफल गरेर यस दस्तावेजलाई दोश्रो चरणमा संशोधन गर्ने निर्णय गरिएको छ ।

१.३.२ आधारभूत अध्ययन

नगरपालिकामा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी मौजुदा नीति, योजनाहरू विपद्का घटना सम्बन्धी तथ्यांक र प्रकाशनहरू, प्रकोप नक्सा लगायत अन्य सान्दर्भिक सामग्रीहरूको पुनरावलोकन र गरी विपद् जोखिम सम्बन्धी आधारभूत अध्ययन र विश्लेषण गरिएको थियो । योजना तर्जुमाका क्रममा देहाय बमोजिमका तथ्यांक, दस्तावेज र प्रकाशनहरूको समेत अध्ययन तथा विश्लेषण गरिएको थियो :–

- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका नीति, ऐन तथा निर्देशिका ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति कार्ययोजना (सन् २०१८-२०३०)
- कैलाली जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना (अद्यावधिक १२ औं संशोधन) २०८०
- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी विगतको अभ्यास, अनुभव तथा सिकाइ ।
- स्थानीय मौसम तथा बाढी पूर्वानुमान र पूर्वसूचना प्रणाली ।
- नगरपालिकाको नगर प्रोफाइल ।
- गोदावरी नगरपालिकाका स्थानीय अनुकुलन योजना

१.३.३ विषयगतक्षेत्र (क्लस्टर) को बैठक

विषयगत क्षेत्रअन्तर्गत पर्ने सरोकारवाला निकायहरूको पहिचान, विषयगत क्षेत्रको विपद् प्रतिकार्य योजना तयारी (सामान्य पूर्वतयारी योजना, पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना, आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना) का गतिविधिहरू, विषयगत क्षेत्रसँग सम्बन्धित रही स्रोतहरूको आँकलन, आवश्यकताको लेखाजोखा आदि विषयहरूमा छलफल गर्न विषयक्षेत्रहरूसँग मिति २०८१ वैशाष २५ गते बैठक सञ्चालन गरिएको थियो । विषयगत क्षेत्रहरूको छलफल र प्रथम र द्वितीय स्रोतबाट संकलन गरिएका सूचनाहरू संश्लेषण एवं विश्लेषण गरी गोदावरी नगरपालिकाको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदा दोश्रो चरणमा संशोधन गरिएको छ ।

विषयगत क्षेत्रको बैठक तथा द्वितीय स्रोतको समेत अध्ययनबाट प्राप्त सूचनाबाट तयार गरिएको विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको मस्यौदामा विभिन्न सरोकारवाला निकाय, संघ संस्था र व्यक्तिहरूको उपस्थितिमा बैठक गरी आवश्यक सुझाव लिइएको थियो । यसरी प्राप्त सुझावहरूसमेत यो योजनामा समावेश गरिएको छ ।

मिति २०८१ असार ४ गते, ९ गते र २७ गते सम्पन्न नगरपालिका स्तरीय बिपद व्यवस्थापन समिति र विषयगत क्षेत्र सँग सम्बन्धीत शाखाहरुको बैठकबाट योजनाको पुनरावलोकन गरी प्राप्त सुझाव तथा सल्लाह समेत समेटी यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनालाई दोश्रो चरणमा संशोधित गरी अन्तिम रूप दिइएको छ ।

खण्ड-२ : विपद् जोखिम र व्यवस्थापनको अवस्था

२.१ गोदावरी नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय

सुदूरपश्चिम प्रदेशमा अवस्थित (२८°८१' उत्तरदेखि २८°९२' उत्तरी अक्षांश ८०°५५' पूर्वदेखि ८०°८' पूर्व देशान्तर) गोदावरी नगरपालिका कैलाली जिल्लाको मध्यपश्चिम भागमा अवस्थित छ । जिल्ला सदरमुकाम धनगढीबाट १५ कि.मि.को दूरीमा रहेको यो नगरपालिकाको ३०८.६३ वर्ग कि.मि. छ । र संघीय राजधानी काठमाडौंबाट ६४५ किलोमिटरको दूरीमा रहेको छ। यस नगरपालिकामा १२ वडा छन् । नगरपालिकाको केन्द्र वडा नं. १ अत्तरिया बजारमा रहेको छ। यसको पूर्वमा गौरीगंगा नगरपालिका र चुरे गाउँपालिका, पश्चिममा कञ्चनपुर जिल्ला, उत्तरमा चुरे गाउँपालिका र दक्षिणमा धनगढी उपमहानगरपालिका रहेका छन्। यस नगरपालिकामा उष्णदेखि समशीतोष्णसम्म हावापानी रहेको छ।

साविकको अत्तरिया नगरपालिकाका १, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८, १२, र १३ वडाहरू र गोदावरी गाविस समेत गरी गोदावरी नगरपालिका निर्माण गरिएको छ । चुरे पर्वत शृंखलाको काखमा रहेको यो नगरपालिका नेपाल-भारत सिमानाबाट २५ कि.मि. उत्तरमा अवस्थित छ । साथै नेपालको पश्चिमी सिमाना गड्डाचौकी र दक्षिणी सिमाना गौरीफन्टा जाने मार्ग समेत यही नगरपालिकाको केन्द्र अत्तरिया बजार हो, जो गोदावरी नगरपालिकाको प्रमुख सेवा केन्द्रको रूपमा समेत रहेको छ।

नगरपालिकाको जानसांख्यिकी विवरण:

जनगणना आधार (साल)	घरधुरी	जम्मा जनसंख्या	पुरुष		महिला		प्रतिशत औसत परिवार	वृद्धिदर प्रतिशत
			जम्मा	प्रतिशत	जम्मा	प्रतिशत		
२०६८	१४,९१५	७८,०१८	३६,४४२	४७	४१,३७६	५३	५.२३	२.२९
२०७८	२१२५०	९८७४६	४६७०७	४७.३	५२०३९	५२.७	४.६५	

२.२ गोदावरी नगरपालिकामा विद्यमान प्रमुख प्रकोपहरू

यस नगरपालिकामा विद्यमान प्रमुख प्रकोपहरूमा भूकम्प, बाढी, डुबान, बालीमा लाग्ने रोगकिरा, शीतलहर, हावाहुरी, असिना, आगलागी, सुक्खा खडेरी, चटयाङ, जंगली जनावर आक्रमण, महामारी, सडक दुर्घटना, सर्पदंश आदि पर्छन् । नगरपालिकाको वडा स्तरीय तथ्याङ्क अनुसार यस नगरपालिकाको क्षेत्रमा सबैभन्दा बढी बाढी र डुबानबाट जनधनको क्षति हुने गरेको पाइन्छ ।

२.३ विगतका विपद्को अवस्था विश्लेषण

२.३.१ विपद्को ऐतिहासिक समय रेखा

गोदावरी नगरपालिकामा विगतमा कुन प्रकोपबाट कस्तो विपत्ति परेको थियो भन्ने जानकारी लिन ऐतिहासिक विपद् समयरेखा तयार गरिएको छ । यस विधिको प्रयोग गर्दा विशेष गरी वडासँग छलफल गरिएको छ । यस नगरपालिकामा विगत तीस वर्षयता विभिन्न समयमा घटेका प्राकृतिक, गैरप्राकृतिक, जलवायुजन्य विपद्का घटनाहरूको ऐतिहासिक समय रेखा, सोको प्रभाव र प्रभावित क्षेत्र, पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका लागि गरिएका प्रयासलाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

विपद्	घटनाको वर्ष	विषय क्षेत्रमा परेको प्रभाव	प्रभावित स्थान /क्षेत्र	विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरू
बाढी/पहिरो /डुबान	२०६५	प्राकृतिक क्षेत्र भौतिक, आर्थिक	वडा नं. ४ (भ्यागुतेपानी, तल्लोदोगडे, वासपानी, चुनेपानी, सलानीडाँडा)	त्रिपाल र तारजाली वितरण
	२०७०	प्राकृतिक क्षेत्र भौतिक, आर्थिक	वडा नं. ४, ८, ६	त्रिपाल र तारजाली वितरण
	२०७० सालदेखि प्रत्येक वर्ष	५ देखि ८ घरधुरी पलायन हुने जारी (भौतिक, आर्थिक)	वडा नं. ४, ८, ६	वृक्षारोपण गरेको, कटान छेकबारका लागी झालाको प्रयोग
	२४ भदौ, २०७४	१ जना महिलाको मृत्यु	वडा नं. ९	खोज तथा उद्धार,
	२२ फागुन, २०७४	१ जना पुरुषको डुबेर मृत्यु	वडा नं. ४	खोज तथा उद्धार,

विपद्	घटनाको वर्ष	विषय क्षेत्रमा परेको प्रभाव	प्रभावित स्थान /क्षेत्र	विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरू
	१८ असार, २०७५	१ वटा भौतिक पूर्वाधार नष्ट	वडा नं. ९	
	१८ असार, २०७५	१ वटा घर नष्ट	वडा नं. ९	
	१८ असार, २०७५	१ जना पुरुषको मृत्यु	वडा नं. ९	खोज तथा उद्धार,
	२८ साउन, २०७५	१ जना महिलाको डुबेर मृत्यु	वडा नं. ३	खोज तथा उद्धार,
	१२ भदौ, २०७८	१ घरधुरी प्रभावित	वडा नं. ४	
	१२ भदौ, २०७८	रु. १,५०,००० जनधनको क्षति	वडा नं. ४	खोज तथा उद्धार, वृक्षरोपण, तटबन्ध निर्माण
आगलागी	२६ फागुन, २०७४	१ घरधुरी प्रभावित	वडा नं. १०	
	३० वैशाख, २०७५	१ वटा घर नष्ट	वडा नं. १	
	८ वैशाख, २०७६	१ घरधुरी प्रभावित	वडा नं. १	
	१ असार, २०७६	१ वटा घर नष्ट	वडा नं. ४	
	८ वैशाख, २०७७	रु. ४,००,००० जनधनको क्षति	वडा नं. ८	
	२२ वैशाख, २०७७	१ घरधुरी प्रभावित	वडा नं. ४	
	२२ वैशाख, २०७७	रु. २,००,००० जनधनको क्षति	वडा नं. ४	
	३ असार, २०७७	१ जना (पुरुष) घाइते	वडा नं. २	
	२० असार, २०७७	१ घरधुरी प्रभावित	वडा नं. १	
	१७ असोज, २०७७	२ जना (१ पुरुष र १ महिला) घाइते	वडा नं. १०	

विपद्	घटनाको वर्ष	विषय क्षेत्रमा परेको प्रभाव	प्रभावित स्थान /क्षेत्र	विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरू
	१४ पुस, २०७७	१ घरधुरी प्रभावित	वडा नं. ९	
	२० भदौ, २०७७	रु. ५,००,००० जनधनको क्षति	वडा नं. ६	
	१९ जेठ, २०७८	रु. ९,००,००,००० जनधनको क्षति	वडा नं. ४	
	२९ जेठ, २०७८	१ वटा भौतिक पूर्वाधार नष्ट	वडा नं. ४	पमनीको प्रयोग, झालाको प्रयोग माटो प्रयोग
	१ असार, २०७८	१ वटा भौतिक पूर्वाधार नष्ट	वडा नं. ४	
	३० वैशाख, २०७८	१ वटा भौतिक पूर्वाधार नष्ट	वडा नं. १	
	२९ जेठ, २०७८	१ वटा घर नष्ट	वडा नं. ४	
	२१ असार, २०७८	१ घरधुरी प्रभावित	वडा नं. १२	
	२५ साउन, २०७८	१ घरधुरी प्रभावित	वडा नं. २	
	२२ भदौ, २०७८	रु. १,८०,००० जन धनको क्षति	वडा नं. ९	
	२०५६	१४ घर जलेर नष्ट १२ वटा शुचौपायाहरुको मरेका	वडा नं. १०	दमकलको प्रयोग
	२०७२	बजार क्षेत्रका १० वटा पसल जलेर पूणरुपमा नष्ट, सुरक्ष सा.वन, चेतना स्वाबलम्बि सा.व. र चाहना सा. वनमा आगलागी भई वनमा रहेका काठ, दाउरा, स्याउला सोतरमा क्षति तथा प्रभाव	वडा नं. १ का अत्तरीया चौक र सा.वन मा	दमकलको प्रयोग, पानीको प्रयोग स्थानीयको सहयो

विपद्	घटनाको वर्ष	विषय क्षेत्रमा परेको प्रभाव	प्रभावित स्थान /क्षेत्र	विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरू
हावाहुरी	२०७२	छाना उडाएर १०० घरधुरी प्रभावित, सा.व मा रुख ढलेर क्षति, मानव स्वास्थ्यमा नयाँ संक्रमण देखा परी प्रभावित, बाल विकास केन्द्रको छाना उडाएको	वडा नं. १० मा	छाना बाँध्ने तथा मर्मत गर्ने
	२०७६, जेठ २३	भौतिक क्षति, आर्थिक क्षति, प्राकृतिक क्षति	वडा नं. १०, ११, १२, ३, ६ समुदायहरू	विद्यालय, घर, गोठका जस्ता उडाएकोलाई आर्थिक र त्रिपाल वितरण
	२०७७	भौतिक क्षति, आर्थिक क्षति, प्राकृतिक क्षति	वडा नं. १०, ११, १२, ३, ६ समुदायहरू	रु. ३,००० देखि ६,००० सम्म राहत स्वरूप वितरण
असिना	२०७७	भौतिक क्षति, आर्थिक क्षति	वडा नं. ४ र ६ समुदायहरू	

विपद्	घटनाको वर्ष	विषय क्षेत्रमा परेको प्रभाव	प्रभावित स्थान /क्षेत्र	विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरू
खडेरी	२०७२ साल देखि निरन्तर	मानव स्वास्थ्यमा छालाजन्य रोग तथा झाडापखाला, टाईडफाईट, भाईरल जवरोबाट प्रभावित भएका, मानव स्वास्थ्यमा सर्ने तथा नसर्ने रोगहरुमा बृद्धि भई प्रभावित भएका, पानी सतह घट्ने तथा नल्का, ताल, पोखरी, नदि आदी सुक्ने गरेको, खाद्यान्न बालिनालि तथा फलफूल, तरकारीमा खेतिमा रोगहरुको बृदि हुनुका साथै उब्जनिमा कमि भएको, बिउका बेर्नाहरु तथा कोमल बिरुवाहरु सुक्ने गरेको, पशुचौपायाहरु नयाँ नयाँ रोगहरु फैलिएको, संक्रमण बढेर पशुहरु दुग्धजन्य पदार्थ तथा मासुको गुणस्तरमा कमि,सामुदायिक वनमा स-साना बोटबिरुवाहरु सुकि वनको गुणस्तरमा कम भएको	सबै वडाका समुदायहरु	भएका पानिका स्रोतहरुको उपयोग, सुविधायुक्त ठाउँमा शुद्ध खानेपानीको प्रयोग, स्वास्थ्य चौकीको औषधी प्रयोग, घरेलु उपचार तथा जडिबुटिको प्रयोग , रासायनिक मल तथा कृषि भेटनरीको औषधिको प्रयोग
चटयाङ	२०७५	मानवीय र आर्थिक क्षति	वडा नं. ३ समुदायहरू	
	२१ पुस, २०७७	१ घरधुरी प्रभावित	वडा नं. ३	
जंगली जनावर द्वन्द्ध (हात्ती)	२४ माघ, २०७६	१ जना महिला घाइते	वडा नं. १०	
	२०७७	अन्नबाली र तरकारी खेती नष्ट	वडा नं. ११ समुदायहरू	आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोग, तारजाली वितरण

विपद्	घटनाको वर्ष	विषय क्षेत्रमा परेको प्रभाव	प्रभावित स्थान /क्षेत्र	विपद् व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रमुख प्रयासहरू
	७-८ वर्ष यता	वर्षेनी रुपमा विभिन्न समयका बालीहरु खाने तथा कुल्चिने आदि प्रभावले उत्पादनमा कमि भएको, घरहरु भत्काउने,अन्न बाली भण्डारणमा क्षति, मान्छेहरु घाईते तथा मृत्यु हुने गरेको	वडा नं. ४, ६, ७, ८, ९, १०, ११, १२ का कृषिभूमि तथा बस्तिहरुमा	हो-हल्ला गर्ने, सिट्टी फुक्ने, पहरे बस्ने, तारबार गरेको, आगो बाल्ने
महामारी कोभिड १९	२०७७	मानवीय, आर्थिक क्षति	सबै वडा	राहत प्याकेज, आइसोलेसन र होल्डिङ सेन्टरको विकास, स्वयंसेवक तथा सामग्री वितरण, मृतकका घरपरिवारलाई आर्थिक सहयोग
	२०७८	मानवीय, आर्थिक क्षति	सबै वडा	राहत प्याकेज, आइसोलेसन र होल्डिङ सेन्टरको विकास, स्वयंसेवक तथा सामग्री वितरण, मृतकका घरपरिवारलाई आर्थिक सहयोग
सडक दुर्घटना	प्रत्येक वर्ष	मानवीय, आर्थिक क्षति	सबै वडा	विभिन्न विपदमा कामगर्ने सँघसँस्थाहरुवाट जनचेतना
सर्पदंश	प्रत्येक वर्ष	मानवीय	सबै वडा र बढी मात्रामा १०, ११ र १२	विभिन्न विपदमा कामगर्ने सँघसँस्थाहरुवाट जनचेतना मुलक कार्यक्रम गरेको
भूकम्प	२०७२ वैशाख १२	आर्थिक, सामाजिक, मानिसक, भौतिक क्षति	१२ वडाभर	विभिन्न विपदमा कामगर्ने सँघसँस्थाहरुवाट जनचेतना मुलक कार्यक्रम गरेको
लु	प्रत्येक वर्ष	मानवीय, सामाजिक, आर्थिक र भौतीक क्षती	सबै वडा	विभिन्न विपदमा कामगर्ने सँघसँस्थाहरुवाट जनचेतना मुलक कार्यक्रम गरेको
शितलहर	प्रत्येक वर्ष	मानवीय, सामाजिक, आर्थिक र भौतीक क्षती	सबै वडा	जेष्ठ नागरीकहरुकालागी न्यानो कपडा वितरण (कम्मल)

२.३.२ प्रकोप पहिचान, नक्साङ्कन तथा स्तरीकरण :

२.३.२.१ वडा स्तरीय प्रकोप स्तरीकरण

क) नगरपालिकामा हुने प्रकोपका घटना मध्य मुख्यरूपमा बाढी तथा डुबान र अन्य विपद् जोखिमको विश्लेषण गरी मानवीय सहयोग वा प्रतिकार्यका दृटिले वडा स्तरीय संकटासन्नता स्तरीकरण गरिएको छ । वडाको अवस्थाको लेखाजोखा गर्दा विपद्‌जन्य जोखिमको अवस्था देहाय अनुसार छ ।

प्रकोप	जोखिममा रहेका वडाहरू		
	उच्च जोखिममा	मध्यम जोखिम	न्यून जोखिम
बाढी,पहिरो र डुबान	वडा नं. १, २, ३, ४, ८, ९,१० र १२	वडा नं.५, ७, ११,	वडा नं. ६
बालीमा लाग्ने रोगकिरा	वडा नं. १, २, ३, ४, ६, ७, ९	वडा नं. ५, ८, ११, १२, १०	
शीतलहर	वडा नं. ६, ८,	वडा नं. ५, ७, ९, ११	वडा नं. १, २,३,४, १२, १०,
हावाहुरी	वडा नं. १, २, ३, ७, ८, ११, १२	वडा नं. ४, ६, ९, १०	वडा नं. ५
असिना	वडा नं. ४,७, ८,१२,	वडा नं. ६	वडा नं. १, २, ३, ५, ९, ११, १०
आगलागी	वडा नं. १, २, ३, ६, ७, ११,१०	वडा नं. ४, ५, ८, ९, १२	
सुक्खा खडेरी	वडा नं. ५	वडा नं. १, २, ३, ६, ८,१०, १२,	वडा नं. ७, ९, ११
चट्याङ		वडा नं. १, २, ३, १०	वडा नं. ४, ५, ६, ७, ८, ९, ११, १२
जंगली जनावर द्वन्द्व	वडा नं. १, २, ३, ५, ९		वडा नं. ४, ६, ७, ८, ११, १२, १०
माहामारी	वडा नं. १, २, ३, ४, ५, ९, ११, १२	वडा नं. ६, ७, १०	वडा नं. ८
सडक दुर्घटना	वडा नं. १,२,३,४,५, ६,८,९,		वडा नं. ७, ११, १०,१२,
सर्पदंश	वडा नं. ११, १२	१०	वडा नं. १, २, ३, ४, ५, ६, ७, ८, ९
भूकम्प	वडा न. १ देखि १२ सम्म		
लु	वडा न. १ देखि १२ सम्म		

२.३.२.२ पालिका स्तरीय प्रकोप पहिचान, नक्साङ्कन तथा स्तरीकरण :

प्रकोप	बाढी	बालीमा रोगकिरा	शीतलहर	हावाहुरी	असिना	आगलागी	सुक्खा खडेरी	चट्याङ	जंगली जनावर आतंक	महामारी	सडक दुर्घटना	सर्पदंश
बाढी		बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी
बालीमा लाग्ने रोगकिरा			शीतलहर	हावाहुरी	बालीमा लाग्ने रोगकिरा	आगलागी	बालीमा लाग्ने रोगकिर	बालीमा लाग्ने रोगकिरा	बालीमा लाग्ने रोगकिरा	महामारी	सडक दुर्घटना	बालीमा लाग्ने रोगकिरा
शीतलहर				हावाहुरी	शीतलहर	आगलागी	शीतलहर	शीतलहर	शीतलहर	महामारी	सडक दुर्घटना	शीतलहर
हावाहुरी					हावाहुरी	आगलागी	हावाहुरी	हावाहुरी	हावाहुरी	महामारी	सडक दुर्घटना	हावाहुरी
असिना						आगलागी	सुक्खा खडेरी	चट्याङ	असिना	महामारी	सडक दुर्घटना	सर्पदंश
आगलागी							आगलागी	आगलागी	आगलागी	महामारी	सडक दुर्घटना	आगलागी
सुक्खा खडेरी								सुक्खा खडेरी	सुक्खा खडेरी	महामारी	सडक दुर्घटना	सर्पदंश
चट्याङ									चट्याङ	महामारी	सडक दुर्घटना	सर्पदंश
जंगली जनावर आतंक										महामारी	सडक दुर्घटना	सर्पदंश

प्रकोप	बाढी	बालीमा रोगकिरा	शीतलहर	हावाहुरी	असिना	आगलागी	सुख्खा खडेरी	चट्याङ	जंगली जनावर आतंक	महामारी	सडक दुर्घटना	सर्पदंश
महामारी											सडक दुर्घटना	महामारी
सडक दुर्घटना												सडक दुर्घटना
अंकभार	११	५	६	७	१	८	३	२	०	९	१०	४
स्तर	१	७	६	५	११	४	९	१०	१२	३	२	८

उच्च जोखिममाः प्रमुख प्रकोप भूकम्प पछि बाढी, आगलागी, महामारी, सडक दुर्घटना

मध्यम जोखिमः हावाहुरी, शीतलहर, बालीमा लाग्ने रोगकिरा, सर्पदंश

न्यून जोखिमः असिना, सुख्खा खडेरी, चट्याङ, जंगली जनावर आतंक

२.३.३ विपद्को आवृत्ति र गम्भीरता

यस नगरपालिकामा विगत तीस वर्षयताका विपद्हरूको आवृत्ति र गम्भीरताको संक्षिप्त विवरण तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

विपद्	आवृत्ति (Frequency)	गम्भीरता (Intendity)	कैफियत
बाढी, पहिरो र डुबान	धेरै	धेरै	मुख्य नदीहरूमा पानीको बहाव बढेसँगै वर्षेनि डुबान, कटान, पटानको समस्या रहेकाले क्षति हुने गरेको ।
बालीमा लाग्ने रोगकिरा	धेरै	मध्यम	खेतिबाली नष्ट हुने गरेको
शीतलहर	मध्यम	मध्यम	शितलहर वाट वर्षेनी बृद्ध बृद्धाहरु, महिला, वालवालीकाहरुका साथै विपन्न वर्गहरुलाई प्रभाव गर्नुका साथै खेतवाली र पशुपँक्षीहरुलाई पनि असर गर्ने गरेको
हावाहुरी	मध्यम	मध्यम	निश्चित महिनामा
असिना	न्यून	न्यून	निश्चित महिनामा
आगलागी	धेरै	धेरै	पक्की घरको संख्या बढेसँगै आगलागीको प्रकोपमा कमी आउनु साथै जनचेतनाको कारणले आगलागीको प्रकोपमा कमी भएको छ । तर जलवायु परिवर्तनका कारणले वन क्षेत्रमा डढेलोको प्रकोप वढेको पाईएको छ ।
सुक्खाखडेरी	थोरै	मध्यम	प्रायः वर्षहरूमा खेती लगाउने समयमा सुक्खा खडेरीको समस्या रहेको छ ।
चट्याङ	थोरै	धेरै	निश्चित महिनामा
जंगली जनावर आतंक	थोरै	धेरै	उत्पादनमा कमी, भण्डारण खाद्यन्नमा क्षति, मान्छे घाईते भएका
सडक दुर्घटना	धेरै	धेरै	निरन्तर
सर्पदंश	थौरै	धेरै	निश्चित महिनामा
भूकम्प	थौरै	धेरै	
लु	मध्यम	धेरै	गर्मि महिनामा वर्षेनी बृद्ध बृद्धाहरु, महिला, वालवालीकाहरुका साथै विपन्न वर्गहरुलाई वढी प्रभाव गर्नुका साथै खेतवाली र पशुपँक्षीहरुलाई पनि असर गर्ने गरेको

२.४ सम्भाव्य प्रकोप तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्र ।

यस नगरपालिकाका १२ वटा वडाका ८६ वटा प्रमुख टोल र वस्तीहरूका साथै ५० भन्दा बढी सहायक वस्तीमा रहेको करिब ८५० हेक्टर जमिन भूक्षय, बाढी तथा पहिरोको प्रकोपका कारण निकै संवेदनशील रहेको छ । वर्षेनि जाने बाढीका कारण दक्षिण क्षेत्रको ठूलो भूभाग क्षतिग्रस्त हुँदै गएको अवस्था छ । विश्वव्यापी रूपमा फैलिएको महामारी कोभिड १९ बाट समेत यो नगरपालिका प्रभावित छ । बाढी र डुबानसँगै भूकम्प, हावाहुरी, शीतलहर, असिना, खडेरी तथा जंगली जनावर आतंकबाट यस नगरपालिकामा क्षति हुने देखिन्छ ।

२.५ प्रकोपहरूको सम्भाव्य जोखिम विश्लेषण

यस नगरपालिकामा रहेका घरहरूको बनोट हेर्दा ७/८ रेक्टर स्केल म्याग्निच्युडको भूकम्प भएमा कम्तिमा ६३.५४ प्रतिशत घरधुरीका घरहरू माटो, ढुङ्गाबाट निर्माण भएकाले फेरि प्रयोग गर्न नमिल्ने गरी क्षति हुने आँकलन गरिएको छ । यस क्षेत्रमा प्रमुख नदीहरू गोदावरी नदी, खुटिया नदी, खैराना नदी र अन्य साना नदीका बाढीले विभिन्न वर्षमा धेरै क्षति गरेको देखिन्छ । अव्यवस्थित बसोवास तथा कमजोर भौतिक संरचना निर्माणको क्रम बढ्दै गएकाले यसबाट पनि थप जोखिम बढ्ने देखिन्छ । तसर्थ कम्तिमा पनि २,१९३ भन्दा बढी घरधुरीका करिब ११,४७० जनसंख्याका लागि आपत्कालीन व्यवस्थान गर्न सक्ने गरी बाढीका कारण हुने विपद्का लागि पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाउनु आवश्यक देखिन्छ ।

हरेक वर्ष सुक्खा खडेरी लगातार बढ्दै गएमा अन्नपात उत्पादनमा समेत समस्या बढ्दै जाने देखिन्छ । विकास र जीविकोपार्जनका लागि गरिने क्रियाकलापहरूमा जोखिम न्यूनीकरण गर्न, उत्थानशील क्षमता वृद्धि गर्ने र जलवायु परिवर्तनका असरको सामना गर्न अनुकूलन हुने गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्नुपर्ने आवश्यक रहेको देखिन्छ ।

२.६ पूर्व सूचना प्रणालीको अवस्था

यस नगरपालिकामा बाढी र अन्य प्रकोपमा आधारित पूर्वसूचना प्रणाली स्थापना गरिएको छैन तर स्थानीय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रको जिल्ला, प्रदेश तथा राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रमा सम्पर्क स्थापित गरी सूचना आदानप्रदान गर्ने गरिएको छ ।

२.७ नीतिगत, कानुनी तथा कार्य जिम्मेवारी

यस नगरपालिकाको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७५ को आधारमा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गरिएको छ । समितिमा हाल रहेका पदाधिकारीहरूको विवरण अनुसूची ८ मा संलग्न छ । यस नगरपालिकामा वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, एकाइ स्थापना गरिएको छ । १२ वटा वडामा वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति गठन गरिएको छ । यस नगरपालिकामा विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना गरिएको छ । सो कोषमा आर्थिक वर्ष २०८१ मा नगरपालिका र अन्य स्रोतबाट गरी रकम रु. ६५०००० जम्मा भएको छ । कोष सञ्चालन तथा परिचालनका लागि स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७५, आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र कार्य सञ्चालन कार्यविधि, २०७७, बाढी पूर्वतयारीका लागि आवास कार्य सञ्चालन कार्यविधि, २०७७ र विपद् जोखिम न्यूनीकरण स्थानीय कार्यमञ्चको सञ्चालन मार्गदर्शन, २०७७ तर्जुमा गरी अनुमोदन समेत गरेको छ । यस बाहेक नगरपालिकामा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, नियम, आवश्यक मार्गदर्शन बन्ने क्रममा रहेका छन् ।

२.८ विषयगतक्षेत्र तथा कार्य जिम्मेवारी

यस नगरपालिकाले विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनका लागि देहाय बमोजिमका ८ वटा विषयक्षेत्र निर्धारण गरी देहाय बमोजिम कार्य जिम्मेवारी प्रदान गरेको छ।

१. समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
२. खाद्य तथा कृषि क्षेत्र
३. स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र
४. खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र
५. आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्र
६. संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र
७. आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र
८. शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र

विषयगत क्षेत्रका प्रमुख उद्देश्य देहाय अनुसार छन्।

१. क्षेत्रगत रूपमा मानवीय सहयोगलाई प्रभावकारी बनाउने।
२. आपत्कालीन पूर्वतयारीलाई चुस्त र कार्यान्वयन योग्य बनाउने।
३. क्षेत्रगत समस्याको लेखाजोखा र समाधानका उपायको लागि विशेषज्ञ परिचालन गर्नु।
४. समन्वय र साझेदारी अभिवृद्धि गर्नु
५. क्षेत्रगतलत्रान, सीप र प्रविधिको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न

२.८.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रः

समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रले अन्य ७ विषयगत क्षेत्रको प्रतिकार्य क्रियाकलापलाई आवश्यक पर्ने बन्दोबस्ती सम्बन्धी सहयोग व्यवस्थापन गर्नेछ। आकस्मिक ढुवानी, यातायात सञ्चालन, राहत वितरण, उद्धार र अन्य सहयोगका लागि यो क्षेत्रले कार्य गर्नेछ। यसैगरी नगरपालिकामा रहेका सरकारी र सार्वजनिक यातायातका साधनहरूको सूची तयार गर्ने छ, साथै विपद्को समयमा सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूसँग समन्वय कायम गर्ने, विपद्को अवस्था आउनसक्ने पूर्वसूचना प्राप्त भएपछि स्थानीय सञ्चारमाध्यमबाट सूचना सम्प्रेषण गर्ने, प्रकोपको कारण समस्यामा परिरहेका वा घाइतेलाई उद्धार गर्ने, हराएकाहरूको खोजी गर्ने, मानिसको मृत्यु भएमा सनाखत गरी शव व्यवस्थापन वा हस्तान्तरणको प्रबन्ध मिलाउने, पीडितहरूलाई राहत वितरण गर्ने जस्ता जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ।

समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रका सम्पर्क व्यक्तिको विवरण ।

क्र.सं	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	सुलोचना कुमारी खड्का	९८६५९७४७७७
२	सूचना शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	मनोज बहादुर धामी	९८६८७७५५८६
३	इलाका प्रहरी कार्यालय, मालाखेती		९८५१२८१७४६
४	ससस्त्र प्रहरी		९८५१२७२०१५
५	तेघरी व्यारेक		९८५१०६५५५७
६	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी अत्तरिया उपशाखा	भरत खड्का	९८५८४२०८०२
७	तयार नेपाल	निराजन चौधरी	९८५२०४८७४१
८	नगर प्रहरी प्रमुख, गोदावरी	मोहनदेव पन्त	९८४१३६११२६

२.८.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्र

यो विषय क्षेत्रले विपद्को अवस्थामा प्रभावितहरूलाई तत्काल खानेकुराको स्फेयर मापदण्ड अनुसार व्यवस्था गर्ने, खानेकुरा पकाउनका लागि आवश्यक प्रबन्ध मिलाउने र कृषि र पशु क्षेत्रमा भएको क्षति विवरण तयार गर्ने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

खाद्य तथा कृषि क्षेत्रका सम्पर्क व्यक्तिका विवरण

क्र.सं	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	कृषि शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	नन्दी मल्ल	९८४८४२५००४
२	जिन्सी शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	गणेशराज पनेरु	९८४८७२५६३१
३	लिवर्ड नेपाल	कविता शाही	९८६५७९९७६६
४	वाइ ए इ नेपाल	निर्मला बुढाऐर	९८४८८५५७९६
५	हेफर प्रोजेक्ट नेपाल	विष्णु प्रसाद धिताल	९८५७८३४६२५
६	ग्रेपनेपाल	सृजना खड्का	९८६८५६८६९८

क.सं	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
७	नगर प्रहरी प्रमुख, गोदावरी	मोहनदेव पन्त	९८४१३६११२६

२.८.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र

स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रले विपद्मा घाइते भएकाहरूलाई प्राथमिक उपचार गर्ने, महामारी हुनबाट बचाउने विधिहरू अवलम्बन गर्ने, शिविरमा उपचार गर्न नसकिने प्रकृतिका स्वास्थ्य समस्या भएका बिरामी वा घाइतेलाई अस्पतालसम्म पु¥याई स्वास्थ्य उचारको सुनिश्चितता गर्ने, महिला तथा बालबालिकामा पोषणको कमी भएमा त्यसबाट हुन सक्ने समस्याबारे प्रभावित र सरोकारवालालाई सचेत साथै अधिकारमुखी अवधारणामा आधारित यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सेवा निरन्तर प्रवाह गर्ने जस्ता जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ । साथै यस विषय क्षेत्रले कोभिड १९ लगायतका संक्रमण, रोकथाम र व्यवस्थापनको कार्य समेत गर्नेछ ।

स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रका सम्पर्क व्यक्तिका विवारण ।

क.सं	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	नवराज अवस्थी	९८४८४८५९३०
२	मालाखेती अस्पताल	डा. सृजना अधिकारी	९८४८६९८०८५
३	केयर नेपाल	कालीदास जोशी	९८४८४२८७६९
४	निड्स नेपाल	रुचि रानामगर	९८४८४३४७३७
५	त्रिशुली प्लस	अमि रिजाल	९८६८७०६६४५
६	गोदावरी प्लस	हेमन्त ओझा	९८६४७०८३८९
७	एन.एन.एस.डब्लु.ए	प्रभुनिधि पन्त	९८४२२३४८०३
८	प्रजनन स्वास्थ्य कार्य समुह	शान्ति बलमपाकी, सदस्य सचिव	९८६५७२२९००

२.८.४ खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्को अवस्थामा खानेपानी आपूर्ति गर्ने, विपद्का कारण ढलेका बोटविरुवा हटाउने, विपद्जन्य घटनाबाट सिर्जित फोहोर सरसफाइ गर्ने, मरेका पशुपक्षीको व्यवस्थापन गर्ने, व्यक्तिगत सरसफाइका लागि स्वच्छता सम्बन्धी सरसामानहरू (जस्तै हाइजिन किट, पीयूष, क्लोरिन, डस्टबिन) उपलब्ध गराउने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रका सम्पर्क व्यक्तिका विवरण ।

क्र.सं	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	योजना शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	महाजित साउँद	९८४८४५९९०५
२	फोहोरमैला व्यवस्थापन एकाइ, गोदावरी न.पा.	प्रमलसिंह महरा	९८४८७३९९८२
३	अत्तरिया साना शहरी खानेपानी	टिकादत्त जोशी (अध्यक्ष)	९८५८४८८६७१
४	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी अत्तरिया उपशाखा	भरत खड्का	९८५८४२०८०२

२.८.५ आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्र

आपत्कालीन आश्रय तथा गैर खाद्य सामग्री क्षेत्रले विपद्का कारण घरमा क्षति पुगी बस्न नसक्ने अवस्थामा रहेका प्रभावितहरूका लागि आपत्कालीन आश्रय वा अस्थायी संरचना निर्माण गर्ने, प्रभावितहरूलाई त्रिपाल, भाँडाकुँडा, लत्ताकपडा जस्ता गैर खाद्य सामग्री वितरण गर्ने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रका सम्पर्क व्यक्तिका विवारण ।

क्र.सं	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	जिन्सी शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	गणेशराज पनेरु	९८४८७२५६३१
२	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, गोदावरी शाखा	भरत खड्का	९८५८४२०८०२
३	तेघरी व्यारेक	विक्रम चौधरी	९८५१०६५५५७
४	इलाका प्रहरी कार्यालय, मालाखेती		९८५१२८१७४६
५	ससस्त्र प्रहरी		९८५१२७२०१५

क्र.सं	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
६	नगर प्रहरी प्रमुख, गोदावरी	मोहनदेव पन्त	९८४१३६११२६

२.८.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्को समयमा महिला, गर्भवती महिला, सुत्केरी, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, शिशु, बालबालिका वृद्धवृद्धाहरूलाई संरक्षण गर्ने, उनीहरूको आवश्यकता बमोजिमका सरसामानहरू जस्तै : डिग्निटी किट, स्यानिटरी प्याड, खेलकुदका सामान आदि उपलब्ध गराउने, घरपरिवारका सदस्य गुमाएकाहरू तथा विपद्का कारण त्रसित व्यक्तिहरूलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवा दिने र हिंसामुक्त वातावरण सिर्जना गर्ने जस्ता जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रका सम्पर्क व्यक्तिको विवरण ।

क्र.सं	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	महिला विकास शाखा, गोदावरी न.पा.	गोदावरी खत्री	९८४८४९७३६५
२	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	नवराज अवस्थी	९८४८४८५९३०
३	शिक्षा शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	प्रयाग राज जोशी	९८९३७२४९
४	सेभ हाउस	जानकि मलासी	९८६५७२०२७८
५	जेष्ठ नागरीक समाज	चित्रराज भट्ट	९८४८४८९२९२
६	मानव अधिकारका लागि महिला गोदावरी एकल समुह	धना पाठक	९८५८७४०८८७, ९८४८४८३७२२
७	दृष्टी फाउन्डेसन	कल्पना भट्ट	९८४८९१९९०८
८	परिलक्ष्यीत, अपाङ्ग संजाल	पुष्पा रोकाया	९८४८४६१०१९
९	गोदावरी प्लस	अप्सरा कोली	९८६५६९६४६६
१०	याड नेपाल	हेमा कुँवर	९८६६१०९३२४
११	सप्रोस नेपाल	विमला ओझा	९८४६३२१४२१
१२	महिला विकास समाज	शान्ती शर्मा भट्ट	९८४८४३२६२२

क्र.सं	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१३	निड्स नेपाल	रुचि रानामगर	९८४८४३४७३७
१४	फाया नेपाल	भवानी प्रसाद जोशी	९८४८४१५४२२
१५	केयर नेपाल	कालीदास जोशी	९८४८४२८७६९
१६	सृजनशलि म.ब.स. संस्था लि. जमुनाभाडी	भावना खड्का	९८४९६३६६३३
१७	जिवनज्योती म.ब.स. संस्था लि. मालाखेती	पुनम कार्कि	९८४८५९३१८४
१८	विश्वज्योती म.ब.स. संस्था लि. गेटा	खेमा ओझा	९७४२४०८५००
१९	दिदिबहिनी कृषि बचत सहकारी संस्था शेहरी	दुर्गा शाही	९८४९६८०८१८
२०	अपाङ्ग उत्थान समाज नेपाल	नरदिप धामी	९८६८९०७८४२
२१	मुक्त कमैया महिला विकास मंच	कौशिला चौधरी	९८१०६४७४५४
२२	वन स्टेपकाईसीस म्यानेजमेन्ट सिस्टम (OCMC)	मिना चन्द, सेती अञ्चल अस्पताल	०९१- २५९११, ९८४८७३९४४४
२३	नगर प्रहरी प्रमुख, गोदावरी	मोहनदेव पन्त	९८४१३६११२६

२.८.७ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र

आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रले विपद्का कारण तीन दिनभन्दा बढी विद्यालय बन्द भएका विद्यार्थीहरूलाई आपत्कालीन शिक्षाको व्यवस्था गर्ने, प्रकोपले विद्यार्थीको पठनपाठनमा शैक्षिक सामग्री हराए वा क्षति पुऱ्याएमा सोको व्यवस्था गर्न र विद्यालयका शिक्षण सामग्री नष्ट भएमा पुनः व्यवस्थापन गर्ने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रका सम्पर्क व्यक्तिको विवरण ।

क्र.सं	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	शिक्षा शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	प्रयागराज जोशी	९८४१९३७२४९
२	जिन्सी शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	गणेशराज पनेरु	९८४८७२५६३१

क.सं	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
३	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, गोदावरी शाखा	भरत खड्का	९८५८४२०८०२
४	निड्स नेपाल	टेक बि.क.	९८४८६०८६५५
५	परिलक्ष्यीत	पुष्पा रोकाया	९८४८४६१०१९
६	विल्ड वन नेपाल	निर्मला चौधरी	०९१५२००९१
७	यार्ड नेपाल	वंशीराम चौधरी	९८४८४१२९९९
८	सप्रोस नेपाल	हर्क बोहरा	९८६५७६४७२८
९	रेष्ट	शान्ती शर्मा	९८४८४३२६२२
१०	प्रतिभा सामुदायिक पुस्तकालय, अत्तरिया	भुपेश जोशी	०९१, ५५१३११

२.८.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र

यस विषयक्षेत्रले विपद्का कारण अवरुद्ध हुन पुगेका अत्यावश्यक सेवाहरू (जस्तै : सडक, विद्युत्, खानेपानी, टेलिफोन) तत्काल सुचारु गर्ने र त्यस्ता सेवा प्रदान गर्ने निकाय वा कार्यालयहरूमा क्षति पुगेमा वैकल्पिक व्यवस्थापन गर्ने, आर्थिक अवस्था चलायमान बनाई जनजीवन सामान्य बनाउने जिम्मेवारी निर्वाह गर्नेछ ।

शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रका सम्पर्क व्यक्तिको विवरण ।

क.सं	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	योजना शाखा प्रमुख, गोदावरी	पुर्ण कुँवर	९८५११४७४८
२	जिन्सी शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	गणेशराज पनेरु	९८४८७२५६३१
३	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, गोदावरी शाखा	भरत खड्का	९८५८४२०८०२
४	तेघरी व्यारेक		९८५१०६५५५७
५	इलाका प्रहरी कार्यालय, मालाखेती		९८५१२८१७४६
६	ससस्त्र प्रहरी		९८५१२७२०१५
७	अत्तरिया उधोग बाणिज्य संघ	कल्याण सिं बोहरा	९८५८४२०४६८
८	नगर प्रहरी प्रमुख, गोदावरी	मोहनदेव पन्त	९८४१३६११२६

खण्ड-३: पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

३.१ सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद्को स्थितिमा प्रतिकार्य गतिविधिहरू समयमै कार्यान्वयन गर्न संस्थागत क्षमता लेखाजोखा गरी सोको तयारी आवधिक रूपमा अद्यावधिक गर्न जरुरी हुन्छ । सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूमा विपद् घटनाअगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागि गनुपर्ने जोखिम न्यूनीकरण, पूर्वतयारी र विपद् प्रतिकार्य गर्न संस्थागत तथा भौतिक संरचना, मेशिन र औजार, सीप विकास, जनचेतना, कृत्रिम घटना अभ्यास जस्ता क्रियाकलापहरू समावेश गरिएका छन् । यस विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गर्नु पनि विपद् पूर्वतयारी कार्य नै हो । विपद् प्रतिकार्यका कार्यहरूलाई प्रभावकारी बनाउन विषय क्षेत्रगत रूपमा सामान्य पूर्वतयारीको कार्ययोजना देहाय बमोजिम हुने गरी तर्जुमा गरिएको छ :

३.१.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटनाअगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने समग्र व्यवस्थापन, सूचनासँग सम्बन्धित व्यवस्थापनका कार्यहरू, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी र परिचालनमा गरिने व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

तालिकाः

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय,
१	विपद्को क्षति, नोक्सानी मूल्याङ्कनका लागि सर्वेक्षण टोली गठन वा पुनर्गठन गर्ने र आवश्यकता बमोजिम सर्वेक्षणका लागि सहायक टोलीहरू गठन गर्ने, तालिम आयोजना गर्ने ।	हरेक सिजन शुरु हुनासाथ	नगरपालिका विपद् व्यवस्थापन शाखा	हरेक वडामा एक र नगर स्तरमा एक	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति, समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
२	प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा, क्षति लेखाजोखा गर्न विस्तृत घरधुरी सर्वेक्षण फारम तयार गर्ने ।	तत्काल शुरु गर्नु पर्नेछ	नगरपालिका स्तरमा	जनसँख्यामा आधारीत	सामाजिक विकास शाखा र समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
३	राहत वितरणका लागि सिफारिस फारम लगायतका कागजात तयार गर्ने ।	तत्काल शुरु गर्नु पर्नेछ	नगर स्तरमा	जनसँख्यामा आधारीत	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा र समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
४	प्रकोपको प्रकृतिअनुसार खोज तथा उद्धारका लागि टोली गठन गर्ने, सम्बन्धित विषयको तालिम आयोजना गर्ने र परिचालन हुने प्रक्रिया निर्धारण	तत्काल शुरु गर्नु पर्नेछ	१ - १२ वडामा	हरेक वडामा एक	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, समग्र व्यवस्थापन,

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय,
	गर्ने ।				सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
५	खोज तथा उद्धार सामग्रीहरू खरिद, भण्डारण, मर्मत र व्यवस्थापन गर्ने ।	निरन्तर	वडा र नगर स्तरमा	हरेक वडामा कम्तिमा एक सेट	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति, वडा विपद् व्यवस्थापन समितिहरू, समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
६	खोज तथा उद्धारका लागि प्रयोग गर्न सकिने सवारीसाधनहरू र एम्बुलेन्सहरूको सम्पर्कसूची तयार गर्ने ।	निरन्तर	नगर स्तरमा	एम्बुलेन्स	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, स्वास्थ्य केन्द्र/शाखा, समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
७	बाढीबाट बच्न र बचाउन सुरक्षित स्थान पहिचान र अद्यावधिक गर्न हरेक वडामा वडास्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिलाई अनुरोध गर्ने र सोको सूची तयार एवं अद्यावधिक गर्ने ।	निरन्तर	वडा अनुसार	वर्षमा १ पटक	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
८	आपत्कालीन अवस्थामा प्रयोग गर्ने स्थलहरूको सूची राजपत्रमा प्रकाशित भएपछि आश्रयस्थलका रूपमा प्रयोग गर्न चाहिने भौतिक पूर्वाधार र	(तत्काल शुरु गर्नु पर्नेछ)	तोकिएको मापदण्ड अनुसार	एक योजना बनाएर	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, समग्र व्यवस्थापन,

क्र.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय,
	सेवाहरू निर्माण, विस्तार गर्ने				सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
९	प्रकोपबाट समुदायलाई बचाउन आपत्कालीन आश्रय भवनहरू निर्माण गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	हरेक वडामा जोखिममा रहेका समुदाय नजिक	२ वटा	नगरपालिका,सम्बन्धित वडा, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
१०	बाढी, जंगली जनावरको आक्रमण, शीतलहर, हावाहुरी, भूकम्प, चट्याङ, आगलागी आदि प्रकोपबाट समुदायमा पर्नसक्ने असर र सोबाट बच्ने उपायबारे जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	निरन्तर	नगर स्तरमा सञ्चालित एफ.एम. मार्फत	सिजन शुरु हुनुभन्दा अगावै कम्तिमा २ पटक	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, वडा कार्यालय, समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
११	मानिसको ज्यान लिनसक्ने किसिमका जंगली जनावरहरू (जस्तैः जंगली हात्ती) बस्तीमा प्रवेश गरेमा सम्बन्धित समुदायलाई सूचना दिने प्रणाली विकास गर्ने ।	निरन्तर	वडा स्तरमा	हरेक वडामा १ वटा	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, वडा कार्यालय, समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
१२	खोज तथा उद्धारलाई प्रभावकारी बनाउन प्रकोपमा आधारित कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने, गराउने ।	हरेक सिजन शुरु हुनुभन्दा अगाडि	वडा र नगरस्तरमा	मुख्य प्रकोपहरूमा आधारित रही हरेक वर्ष कम्तिमा १, १ पटक	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति, समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
१३	विपद्को समयमा प्रतिकार्यमा सहयोग उपलब्ध गराउने एकीकृत प्रणालीको विकास गर्ने ।	निरन्तर	नगरपालिका		सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र, संघसंस्था

क.सं.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय,
१४	खोज एव उद्धारको लागि भण्डारण गरिएको सामग्रीहरुको अवस्थाको जाँच गर्ने,थप आवश्यक भए व्यवस्था गर्ने ।	निरन्तर	नगरपालिका		सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र, संघसंस्था
१५	विपद्को समयमा खाद्य सामग्री वितरण गर्ने तौरतरिका /प्रक्रिया बारे विषयक्षेत्रका सदस्यहरूबीच छलफल तथा कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने ।	प्रकोपको सम्भावित समयअगावै	वडास्तर	मुख्य प्रकोपको सम्भावित समयभन्दा पहिले कम्तिमा १ पटक	स्वास्थ्य शाखा,कृषि र पशु विकास शाखा वा विषयगत क्षेत्र ।
१६	लु र शितलहरवाट वृद्धवृद्धा, महिला तथा वालवालीकाहरु सँगै विपन्न वर्गहरुलाई सुरक्षीत रहनका लागी जनचेतनामुलक कार्यक्रम सँचालन गर्ने र शितलहरवाट वच्नका वृद्धवृद्धा तथा वालवालीकाहरुका लागी न्यानो कपडाहरुको व्यवस्थापन ।	प्रकोपको सम्भावित समयअगावै	नगरपालिका सवै वडाहरु	मुख्य प्रकोपको सम्भावित समयभन्दा पहिले कम्तिमा १ पटक	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
१७	विपदको वेलामा अधिकारमुखी अवधारणमा आधारित यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य अधिकार (SRHR) को वारेमा छलफल तथा पुर्व तयारी गर्ने ।	प्रकोपको सम्भावित समयअगावै	सवै वडा, स्वास्थ्य सँस्था तथा पालिकामा	मुख्य प्रकोपको सम्भावित समयभन्दा पहिले कम्तिमा १ पटक	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र

३.१.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद्का घटनाअगावै प्रायः सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ :

क्रस	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	विपद्को अवस्थामा खाद्यान्न खरिद तथा आपूर्तिका लागि सम्भाव्य उद्योगहरू पहिचान गर्ने साथै सहयोग लिन सकिने कार्यालय, संस्थाहरूसँग समन्वय गर्ने ।	निरन्तर	नगरपालिकाको क्षेत्रभित्र	आवश्यकता अनुसार वर्षको १ वा २ पटक	कृषि र पशु शाखा वा खाद्य तथा कृषि क्षेत्र ।
२	विपद्बाट प्रभावित हुनसक्ने जनसंख्याको आधारमा खाद्य सामग्री (चामल, दाल, तेल, नुन आदि) भण्डारण गर्ने	प्रकोपको सम्भावित समयअगावै	नगर स्तरमा	वर्षको २ पटक	कृषि र पशु शाखा वा खाद्य तथा कृषि क्षेत्र ।
३	तयारी खानेकुराका लागि तत्काल खरिद गर्न सकिने गरी पसलहरू पहिचान गर्ने वा अनुबन्ध करार गर्ने	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	नगर स्तरमा	कम्तिमा २ वटा ठूला पसल वा उद्योग	कृषि र पशु शाखा वा खाद्य तथा कृषि क्षेत्र ।
४	विपद्को समयमा खाद्य सामग्री वितरण गर्ने तौरतरिका /प्रक्रिया बारे विषयक्षेत्रका सदस्यहरूबीच छलफल तथा कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने	प्रकोपको सम्भावित समयअगावै	वडा स्तरमा	मुख्य प्रकोपको सम्भावित समय भन्दा पहिले कम्तिमा १ पटक	कृषि र पशु विकास शाखा वा खाद्य तथा कृषि क्षेत्र ।

क्रस	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
५	महामारी रोगविरुद्ध खोप	प्रकोपको सम्भावित समयअगावै निरन्तर	नगरपालिका र सबै वडाहरूमा	प्राविधिक आवश्यकता तथा उपलब्धता अनुसार (कम्तिमा १ पटक)	पशु विकास शाखा वा खाद्य तथा कृषि क्षेत्र ।
६	पशु फार्म निर्माण गर्दा सुरक्षित ठाउँको छनौट	निरन्तर	नगरपालिका भित्र	१ पटक	पशु विकास शाखा वा खाद्य तथा कृषि क्षेत्र
७	जलवायु परिबर्तनबाट खाद्य सुरक्षा तथा जीविकोपार्जन क्षेत्रमा पर्ने असरबारे अभिमुखिकरण संचालन गर्ने	प्रकोपको सम्भावित समयअगावै	नगरपालिका सवै वडाहरुमा	प्रत्येक वडामा कम्तीमा २ पटक	पशु विकास शाखा वा खाद्य तथा कृषि क्षेत्र र सँघसँस्थाहरु
८	विपद्को समयमा खाद्यान्न सामग्री वितरण गर्ने तौरतरिका/प्रक्रिया बारे यस विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू वीच छलफल तथा कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने ।	प्रकोपको सम्भावित समयअगावै	नगरपालिका सवै वडाहरुमा	प्रत्येक वडामा कम्तीमा १ पटक	पशु विकास शाखा वा खाद्य तथा कृषि क्षेत्र र सँघसँस्थाहरु
८	आपतकालिन अवस्थामा खाद्यान्न ढुवानीका लागी ट्रक व्यवसायी संघ, ट्रैक्टर व्यवसायी संघ तथा बस व्यवसायी समिति संग समन्वय गरि भैपरि आएका बेलामा उपलब्धताका लागी करार सम्झौता गर्ने ।	प्रकोपको सम्भावित समयअगाव	नगरपालिका	प्रत्येक वडाका लागी कम्तीमा १ वटा	पशु विकास शाखा वा खाद्य तथा कृषि क्षेत्र

३.१.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको सामान्य क्षेत्रको पूर्वतयारी योजना

विपद् घटना अगावै प्राय: सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने स्वास्थ्य तथा पोषण विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

क्र.स.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	विपदको अवस्थामा अधिकारमुखी अवधारणामा आधारित यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सेवा निरन्तरताको सुनिश्चतता गरी समुदाय र प्रभावित क्षेत्रवाट उठान भई आएका समस्या तथा गुनासो सुनुवाई तथा व्यवस्थापन का लागी गुनासो समितिलाई सकृय गरी कार्यान्वयन गर्ने	प्रकोपको सम्भावित समयअगावै निरन्तर	नगरपालिका सवै वडाहरुका लागी	प्राविधिक आवश्यकता तथा उपलब्धता अनुसार (कम्तिमा १ पटक)	स्वास्थ्य सँस्था संचालन तथा व्यवस्थापन समिति (HFOMC), वडा अध्ययक्ष (वार्ड स्तरमा) यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्य अधिकार प्राबिधिक कार्य समूह (नगर स्तरमा)
२	विपदको जोखिममा रहने महिला, किशोर किशोरी, वालवालीका, जेष्ठ नागरीक, फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरुको लागी विशेष कार्यक्रम र योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने	प्रकोपको सम्भावित समयअगावै निरन्तर	नगरपालिका सवै वडाहरुका लागी	प्राविधिक आवश्यकता तथा उपलब्धता अनुसार (कम्तिमा १ पटक)	स्वास्थ्य शाखा, महिला तथा बालबालिका शाखा, कृषि शाखा वा विषयगत क्षेत्र ।

क्र.स.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
३	गर्भवती तथा प्रसुती सेवा, सुत्केरी र सुत्केरी पश्चात गर्भ निरोधक सेवा, गर्भपतन सेवा, आकस्मीक गर्भ निरोधक चक्कि, परिवार नियोजन सेवा प्रदान गर्न तयारी अवस्थामा रहने	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै निरन्तर	नगरपालिका सवै वडाहरुका लागी	प्राविधिक आवश्यकता तथा उपलब्धता अनुसार (कम्तिमा १ पटक)	स्वास्थ्य शाखा, विषयगत क्षेत्र र सँघ सँस्थाहरु
४	विपदको अवस्थामा नवजात शिशुको अत्यावस्यक सेवा प्रदान गर्ने ।	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै निरन्तर	नगरपालिका सवै वडाहरुका लागी	प्राविधिक आवश्यकता तथा उपलब्धता अनुसार (कम्तिमा १ पटक)	स्वास्थ्य शाखा, विषयगत क्षेत्र र सँघ सँस्थाहरु
५	विपद् पश्चात तत्काल देखा पर्ने स्वास्थ्य समस्या समाधानका लागि चाहिने औषधीहरू भण्डारण गर्ने ।	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै निरन्तर	नगरपालिका सवै वडाहरुका लागी	प्राविधिक आवश्यकता तथा उपलब्धता अनुसार (कम्तिमा १ पटक)	स्वास्थ्य शाखा र सँघ सँस्थाहरु
६	द्रुत प्रतिकार्य टोली (Rapid Response Team-RRT)र समुदायिक विपद प्रतिकार्य टोली (Community Disaster Response Team-CDRT) गठन गर्ने र क्षमता विकास गर्ने ।	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै निरन्तर	नगरपालिका सवै वडाहरुका लागी	प्राविधिक आवश्यकता तथा उपलब्धता अनुसार (कम्तिमा १ पटक)	स्वास्थ्य शाखा र सँघ सँस्थाहरु
७	स्वास्थ्य भैपरी योजना (Health	प्रकोपको सम्भावित	नगरपालिका सवै	प्राविधिक आवश्यकता	स्वास्थ्य शाखा र

क्र.स.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
	Contingency Plan-HCP) अध्यावधिक गर्ने ।	समय अगावै निरन्तर	वडाहरुका लागी	तथा उपलब्धता अनुसार (कम्तिमा १ पटक)	सँघसँस्थाहरु
८	स्वास्थ्य सम्बन्धी शिक्षण सामग्रीको व्यवस्था तथा स्वास्थ्य शिक्षाको लागि स्वास्थ्यकर्मीको व्यवस्था गर्ने ।	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै निरन्तर	नगरपालिका सवै वडाहरुका लागी	प्राविधिक आवश्यकता तथा उपलब्धता अनुसार (कम्तिमा १ पटक)	स्वास्थ्य शाखा र सँघ सँस्थाहरु
९	महामारी सम्बन्धी जनचेतना अभिबृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै निरन्तर	नगरपालिका सवै वडाहरुका लागी	प्राविधिक आवश्यकता तथा उपलब्धता अनुसार (कम्तिमा १ पटक)	स्वास्थ्य शाखा र सँघसँस्थाहरु
१०	महिनावारी भएका महिलाहरुको सुरक्षाका लागी सिनेटरी प्याडको व्यवस्था (मर्यादा सामाग्री,)	निरन्तर	वडा तथा समुदाय स्तरमा	कम्तीमा पनी १ घरमा ५ वटा	स्वास्थ्य शाखा, वडा र सरोकारवाला सँघसँस्थाहरु
११	वडा तथा पालिका स्तरीय यौन तथा प्रजनन सेवा निरन्तरता, समन्वयता तथा सहजीकरणका लागी सम्पर्क व्यक्तिको चयन गर्ने	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	नगरपालिका सवै वडाहरुका लागी	कम्तीमा पनि १ पटक	स्वास्थ्य शाखा, वडा र सरोकारवाला सँघसँस्थाहरु

क.स.	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
८	सुत्केरी महिलालाई पोषिलो झोला तथा विपद्का लागि आवश्यक यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्य लगायत अन्य सामग्रीको भन्डारण गर्ने	निरन्तर	वडा स्तरमा	मुख्य प्रकोपको सम्भावित समय भन्दा अगाडि	नगरपालिका, महिला तथा बालबालिका शाखा, महिला विकास शाखा र वि.व्य.स.

३.१.४ खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटनाअगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

क स	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	विपद्को समयमा खानेपानी शुद्धीकरणका लागि आवश्यक पर्ने क्लोरिन, पीयूष जस्ता औषधिको उचित भण्डारण गर्ने	प्रकोपको सम्भावित समयअगावै	नगर स्तरको भण्डारकक्ष / शाखा	वर्षमा कम्तिमा १ पटक ६०,००० चक्की SPHERE मापदण्ड अनुसार भण्डारण गर्ने ।	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य संस्थाहरु, खानेपानी उपभोक्ता समिति
२	सरसफाइका लागि आवश्यक पर्ने सामग्री तथा उपकरणहरू उपयुक्त ठाउँमा भण्डारण गर्ने	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	नगर स्तरमा	वर्षमा कम्तिमा १ पटक	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य संस्थाहरु र खानेपानी तथा सरसफाइ विषयक्षेत्र
३	खानेपानी ओसार्ने, जम्मा गर्ने र वितरण गर्ने साधनहरू मर्मत सम्भार गरी चालू	प्रकोपको सम्भावित समय अगावै	नगर स्तरमा	वर्षमा कम्तिमा १ पटक	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य संस्थाहरु र खानेपानी तथा

क स	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
	अवस्थामा राख्ने । खानेपानी वितरण ट्यांकर व्यवस्थापन गरी पानी ढुवानी सुनिश्चित गर्ने ।				सरसफाइ विषयक्षेत्र, जिन्सी शाखा
४	आपत्कालीन अवस्थामा प्रयोग गर्न सकिने खानेपानीका स्रोतहरू जस्तै उच्चो हाते धारा पहिचान र संरक्षण गर्ने	निरन्तर	वडा तथा समुदाय स्तरमा टोलसुधार समिति र आमा समूह	हरेक प्रभावित वडाहरू	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य संस्थाहरु र पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय तथा स्थानीय समुदाय, टोल सुधार समिति
५	बाढी निकास र कुला कुलेसाहरू सफा रहेको सुनिश्चित गर्ने र संवेदनशील संरचनाको मजबुतीको नियमित लेखाजोखा गर्ने ।	निरन्तर	वडा तथा समुदाय स्तरमा र नगरस्तरमा	प्रभावित प्रत्येक वडाहरू	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य संस्थाहरु र पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय तथा स्थानीय समुदाय, पूर्वाधार विकास तथा योजना शाखा, सुरक्षानिकाय, टोल सुधार
६	पानी शुद्धीकरणका सामग्रीहरू अक्वागार्ड, पीयूष, खरिद गरी भण्डारण गर्ने	निरन्तर	वडा तथा समुदाय स्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरू	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य संस्थाहरु र पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय तथा स्थानीय समुदाय, नगरपालिका खरिद समिति
७	पानी फिल्ट्रेशन गर्ने सामग्री वा मेशिनको व्यवस्था तथा भण्डारण गर्ने ।	निरन्तर	वडा तथा समुदाय स्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरू	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य संस्थाहरु र टोल सुधार

क स	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
					समिति पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय तथा स्थानीय समुदाय
८	पोलिथिन पाइप खरिद गरी भण्डारण गर्ने ।	निरन्तर	वडा तथा समुदाय स्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरू	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य संस्थाहरु र पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय तथा स्थानीय समुदाय, टोल सुधार समिति, न.पा., जिन्सी शाखा, खरिद समिति
९	आकस्मिक अवस्थामा प्रयोग हुन सक्ने ट्यांकीको व्यवस्था गर्ने ।	निरन्तर	वडा तथा समुदाय स्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरू	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य संस्थाहरु, पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय तथा स्थानीय समुदाय, टोल सुधार समिति, न.पा., खा.पा.उ.स., जिन्सी शाखा, खरिद समिति, नेपाल रेडक्रस
१०	मिनरल वाटर जारको पानी हुन सक्ने पसलको पहिचान गरी राख्ने ।	निरन्तर	वडा तथा समुदाय स्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरू	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य संस्थाहरु र पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय, उद्योग वाणिज्य संघ,

क स	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
					रेडक्रस तथा स्थानीय समुदाय
११	हाइजिन किटको व्यवस्था गर्ने ।	निरन्तर	वडा तथा समुदाय स्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरू	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य संस्थाहरु र पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय, उद्योग वाणिज्य संघ, संघ संस्था तथा स्थानीय समुदाय
१२	अस्थायी प्यानको व्यवस्था गर्ने ।	निरन्तर	वडा तथा समुदाय स्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरू	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य संस्थाहरु र पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय, उद्योग वाणिज्य संघ, तथा स्थानीय समुदाय, नगरपालिका खरिद समिति
१३	र्‍यापिड रेसपन्स टिम (इन्जिनियर, ओभरसियर र प्लम्बरको) तयार गर्ने ।	निरन्तर	वडा तथा समुदाय स्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरू	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य संस्थाहरु र पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय तथा स्थानीय समुदाय, सिंचाइ र खानेपानी कार्यालयको समन्वयमा
१४	पानी सेवा प्रवाह गर्ने संस्थासँग पहिले नै	निरन्तर	वडा तथा समुदाय	हरेक प्रभावित वडाहरू	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य

क स	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
	आकस्मिक समयमा पानी सेवा प्रवाह बारे सम्झौता गर्ने ।		स्तरमा		संस्थाहरु, पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय तथा स्थानीय समुदाय
१५	जनचेतना फैलाउने दक्ष जनशक्ति तयार गर्ने ।	निरन्तर	वडा तथा समुदाय स्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरू	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य संस्थाहरु, र पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय तथा स्थानीय समुदाय
१६	फोहोरमैला व्यवस्थापन गर्ने, फोहोरमैला व्यवस्थापन गर्ने ठाउँ निर्धारण गर्ने ।	तोकिएको स्थानमा फोहोर राख्ने	वडा तथा समुदाय स्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरू	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य संस्थाहरु र पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय तथा स्थानीय समुदाय
१७	प्राविधिकहरूको नाम र नम्बर सहितको टोलीफोन डायरी अद्यावधिक गर्ने ।	थप गर्ने ।	वडा तथा समुदाय स्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरू	स्वास्थ्य शाखा स्वास्थ्य संस्थाहरु र पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय तथा स्थानीय समुदाय
१८	सरसफाईका लागि आवश्यक पर्ने सामग्री तथा उपकरणहरू उपयुक्त ठाउँमा भण्डारण गर्ने ।	सम्भावीत प्रकोप आउने समयभन्दा अगाडी	वडा तथा समुदाय स्तरमा	हरेक प्रभावित वडाहरू	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य संस्थाहरु र पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय तथा स्थानीय समुदाय

३.१.५ आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटनाअगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने आपत्कालीन आश्रयस्थल र गैरखाद्य सामग्री विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

क्र स	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	विपद् प्रभावितहरूका लागि अस्थायी आश्रय वा वासको व्यवस्था गर्न आवश्यक सरसामान तथा औजारहरूको बन्दोबस्ती गर्ने ।	विपद् हुन सक्ने सम्भावित समयअगावै ।	सबै वडामा	वडाको कुल जनसंख्याको कम्तिमा १० प्रतिशत जनसंख्यालाई पुग्ने	स्टोरकिपर, शहरी विकास तथा भवन निर्माण तथा वडा कार्यालयको सहयोगमा पूर्वाधार विकास शाखा, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
२	सम्भावित आपत्कालीन अवस्था आइपरेमा तुरुन्त खरिद गर्न सकिने गरी अनुबन्ध करार गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	थोक विक्रेता, खुद्रा विक्रेता, सहकारी, ठूला कृषक	१४,९१५ परिवारका लागि	विपद व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका, कृषि शाखा, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
३	अस्थायी आश्रयस्थल बनाउन सुविधायुक्त खुला क्षेत्रको व्यवस्थापन र संरक्षण गर्ने ।	निरन्तर	सबै वडामा जनघनत्व अनुसार	वडाको कुल जनसंख्याको कम्तीमा १०-२० प्रतिशत जनसंख्यालाई पुग्ने	शखा अधिकृत, विपद व्यवस्थापन समिति, पूर्वाधार विकास शाखा र वडा कार्यालय
४	गैर-खाद्य सामग्री सेटहरू	निरन्तर	गाउँनगर स्तर	कम्तिमा २५०	विपद व्यवस्थापन समिति, नगरपालिका,

क स	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
	भण्डारण गर्ने ।		गोदामघरहरू	परिवारका लागि	कृषि शाखा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, विषयक्षेत्र
५	विपद् प्रभावित स्थान वा खुला क्षेत्रमा शिविर सञ्चालन गर्ने स्थानमा सवारीसाधनको प्रबन्ध गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	नगर स्तर	आवश्यकता अनुसार	विपद व्यवस्थापन समिति, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, विषयक्षेत्र
६	अस्थायी आश्रय वा वास निर्माणका लागि टोली गठन गर्ने र दक्षता अभिवृद्धिका लागि कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने	मनसुन शुरु हुनुभन्दा अगाडि	वडा स्तर	हरेक वडामा	विपद व्यवस्थापन समिति, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, वडा कार्यालय, विषय क्षेत्र
७	यौनजन्य हिंसाको घटनालाई रोक्न सोही अनुरुपको आश्रय स्थल तथा शौचालयको निर्माण गर्ने	मनसुन शुरु हुनुभन्दा अगाडि	वडा स्तर	हरेक वडामा	विपद व्यवस्थापन समिति, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, वडा कार्यालय, विषय क्षेत्र

३.१.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटनाअगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने संरक्षण तथा विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

क्रस	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	महिला, बालबालिका, किशोरी, अपांगता भएका व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिक, लैंगिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, संरक्षणका तरिकाहरूबारे जानकारी पुस्तिका तयार एवम् प्रकाशन गर्ने । यो पुस्तिकालाई अपांगता भएका व्यक्ति तथा बालबालिका र ज्येष्ठ नागरिकले सजिलै बुझ्न सक्ने गरी ठूला अक्षर र चित्र समेटेर बनाउने ।	निरन्तर	नगर स्तरमा	कम्तिमा १,३०० प्रति	नगरपालिका, महिला तथा बालबालिका शाखा, महिला विकास निरीक्षक, विपद व्यवस्थापन समिति, पञ्जीकरण तथा सामाजिक सुरक्षा शाखा
२	विपद्का समयमा अत्यावश्यक सेवाका लाीग महिलाका लागि चाहिने सामग्रीहरू .जस्तै : डिग्निटी किट खरिद गरी भण्डारण गर्ने । • खाद्यान्न प्रदान गर्दा महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिकमैत्री सामग्री प्रदान गर्ने । • लैंगिक हिंसा रोकथाम तथा	निरन्तर	नगरका गोदाम घरहरू, अनुसूची १५ विवरण	जनसंख्याको कम्तिमा २० प्रतिशतलाई पुग्ने	नगरपालिका, महिला तथा बालबालिका शाखा, महिला विकास शाखा प्रमुख र विपद व्यवस्थापन समिति

क्रस	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
	सम्बोधन गर्नुका लागि संरक्षण संयन्त्रलाई सुदृढ बनाउनका साथै हिंसा प्रभावितहरूका लागि आपत्कालीन सहयोग प्रदान गर्ने ।				
३	उमेर, लैंगिकता र अपांगताको अवस्था अनुसार गरिनुपर्ने सेवा सहयोगका लाीग प्रोटोकल तयार गरी लागू गर्ने ।	तत्काल	नगर स्तर	१ पटक	नगरपालिका, महिला तथा बालबालिका शाखा, महिला विकास शाखा प्रमुख, विपद व्यवस्थापन समिति, जिन्सी / भण्डारण शाखा
४	विद्यालय शिक्षक, लैंगिक हिंसा प्रभावित र महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई आधारभूत मनोसामाजिक परामर्श सम्बन्धी तालिम दिने ।	प्रत्येक वर्ष १ पटक	नगर स्तर	हरेक विद्यालयबाट १ जना र वडाबाट २ जना महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका	शिक्षा र स्वास्थ्य शाखा, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, विषयक्षेत्र, महिला विकास शाखा र विपद व्यवस्थापन समिति
५	विपद्को समयमा परिचालन हुने विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूलाई कृत्रिम घटना अभ्यास गर्ने जसमा अपांगता भएका व्यक्ति, महिला, जनजाति, दलित लगायत वञ्चितीकरणमा रहेका समुदायलाई पनि समावेश गर्ने तथा गराउने	निरन्तर	वडा स्तरमा	मुख्य प्रकोपको सम्भावित समय अगाडि कम्तिमा १ पटक	नगरपालिका, महिला तथा बालबालिका शाखा, महिला विकास शाखा र विपद व्यवस्थापन समिति
६	महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका	निरन्तर	वडा स्तरमा	मुख्य प्रकोपको	नगरपालिका, महिला

क्रस	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
	व्यक्ति र ज्येष्ठ नागरिकको संरक्षणका तरिकाहरू बारे जानकारी पुस्तिका तयार एवं प्रकाशन गर्ने ।			सम्भावित समय भन्दा अगाडि	तथा बालबालिका शाखा, महिला विकास शाखा र विपद व्यवस्थापन समिति
७	यौन तथा लैगिक हिंसा सम्वन्धि अभिमुखिकरण गर्ने	निरन्तर	वडा स्तरमा	मुख्य प्रकोपको सम्भावित समय भन्दा अगाडि	नगरपालिका, महिला तथा बालबालिका शाखा, महिला विकास शाखा र विपद व्यवस्थापन समिति
८	वडास्तरीय बहुक्षेत्रिय पोषण तथा खाद्य सुरक्षा समन्वय समिति गठन तथातालिम	निरन्तर	वडा स्तरमा	मुख्य प्रकोपको सम्भावित समय भन्दा अगाडि	नगरपालिका, महिला तथा बालबालिका शाखा, महिला विकास शाखा र विपद व्यवस्थापन समिति
९	वाल अधिकार, महिला शशक्तिकरण तथा समाबेशीकरण सम्बन्धी तालीम	निरन्तर	वडा स्तरमा	मुख्य प्रकोपको सम्भावित समय भन्दा अगाडि	नगरपालिका, महिला तथा बालबालिका शाखा, महिला विकास शाखा र विपद व्यवस्थापन समिति

३.१.७ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटनाअगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने आपत्कालीन शिक्षा विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

क्रस	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	बाढी, पहिरो, हावाहुरी, शीतलहरले प्रभावित गर्न सक्ने विद्यालयहरूको सूची अद्यावधिक गर्ने र सम्भावित क्षतिको आँकलन गर्ने	वर्षको १ पटक	वडास्तरमा	सबै वडाका गरेर जम्मा ६४ विद्यालय	शिक्षा शाखाको शाखा प्रमुख, सम्बन्धित विद्यालय र विद्यालय व्यवस्थापन समिति
२	आपत्कालीन शिक्षाका लागि आवश्यक शिक्षण सामग्रीहरू तयारी अवस्थामा राख्ने ।	निरन्तर	नगरको विद्यालय स्तरमा (सबै विद्यालय) तहगत र अवस्थागत रूपमा	१२ वटा	शिक्षा शाखाको शाखा प्रमुख, सम्बन्धित विद्यालय र विद्यालय व्यवस्थापन समिति
३	बाढी, पहिरो, हावाहुरी लगायतका प्रकोपले विद्यार्थीमा हुन सक्ने प्रभावकबारे विद्यालयमा जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	निरन्तर	नगरको विद्यालय स्तरमा	१२ वडामा १/१ केन्द्र तोकी सोही स्थानमा	शिक्षा शाखाका प्रमुख, सम्बन्धित विद्यालय र विद्यालय व्यवस्थापन समिति
४	सभावित विपद्बाट सुरक्षित हुने उपायबारे विद्यालयहरूमा	निरन्तर	नगर स्तर, विद्यालय स्तरमा	२१ वटा विद्यालय र एफ.एम.बाट कम्तिमा १५	शिक्षा शाखाका प्रमुख, सम्बन्धित विद्यालय र

क्रस	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
	चेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने र एफ.एम. रेडियोबाट स्थानीय भाषा तथा मातृभाषामा सन्देशमूलक कार्यक्रम प्रसारण गर्ने			दिन (प्रकोपमा केन्द्रित भई)	विद्यालय व्यवस्थापन समिति
५	विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका लागि स्वयंसेवक र प्रशिक्षकहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।	निरन्तर	नगरको विद्यालय स्तरमा	२१ जनालाई, प्रत्येक मा.वि., सिटिइभिटीद्वारा सञ्चालित ३ वटा प्राविधिक विद्यालयहरू, २ वटा कलेजबाट १/१ जना रोष्टर तयार	शिक्षा शाखाका प्रमुख, सम्बन्धित विद्यालय र विद्यालय व्यवस्थापन समिति
६	अस्थायी सिकाइ केन्द्र निर्माणका लागि आवश्यक त्रिपाल, डोरी, किलाकाँटीको व्यवस्था गर्ने	निरन्तर	नगरको विद्यालय स्तरमा	२१ वटा सेट (प्रत्येक मा.वि, सिटिइभिटीद्वारा सञ्चालित ३ वटा प्राविधिक विद्यालयहरू, २ वटा कलेजहरू)	शिक्षा शाखाका प्रमुख सम्बन्धित विद्यालय र विद्यालय व्यवस्थापन समिति
७	भण्डारगृहमा शिक्षा क्षेत्रलाई आवश्यक पर्ने इसीडी किटहरू भण्डारण गर्ने ।	निरन्तर	नगरका सबै विद्यालयलाई पुग्ने गरी	२१ जनालाई, प्रत्येक मा.वि, सिटिइभिटीद्वारा सञ्चालित ३ वटा प्राविधिक विद्यालयहरू, २ वटा कलेजहरू	शिक्षा शाखाका शाखा अधिकृत, सम्बन्धित विद्यालय र विद्यालय व्यवस्थापन समिति
८	भण्डारगृहमा शिक्षा क्षेत्रका लागि	निरन्तर	नगरका सबै विद्यालयलाई	७५ वटा सेट सामुदायिक	शिक्षा शाखाका प्रमुख,

क्रस	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
	आवश्यक स्टुडेण्ट वा शिक्षा किटहरू भण्डारण गर्ने ।		पुग्ने गरी	विद्यालय तह र अवस्था हेरी	सम्बन्धित विद्यालय र विद्यालय व्यवस्थापन समिति
९	भण्डारगृहमा शिक्षा क्षेत्रलाई आवश्यक पर्ने रिक्रियशनल किटहरू भण्डारण गर्ने ।	निरन्तर	नगरका सबै विद्यालयलाई पुग्ने गरी	७५ वटा सेट	शिक्षा शाखाका प्रमुख सम्बन्धित विद्यालय र विद्यालय व्यवस्थापन समिति
१०	कक्षा सञ्चालन गर्न आवश्यक पर्ने कार्पेटहरू, म्याटहरू भण्डारण गर्ने ।	निरन्तर	नगरका सबै विद्यालयलाई पुग्ने गरी	७५ सेट	शिक्षा शाखाका प्रमुख, सम्बन्धित विद्यालय र विद्यालय व्यवस्थापन समिति
११	शिक्षकहरूलाई आपत्कालीन अवस्थामा कसरी शिक्षण गराउने भन्नेबारेमा तालिम दिने ।	निरन्तर	नगरका सबै विद्यालयहरू	७५ जना लाई	शिक्षा शाखाका प्रमुख सम्बन्धित विद्यालय र विद्यालय व्यवस्थापन समिति
१२	प्रत्येक विद्यालयमा आपत्कालीन अवस्थामा बाहिर निस्कने मार्ग र भेला हुने स्थान पहिचान गरेर राख्न लगाउने ।	निरन्तर	नगरका सबै विद्यालयलाई पुग्ने गरी	७५ वटा विद्यालयमा अभ्यास, शिक्षण गर्ने कार्यक्रम राख्ने	शिक्षा शाखाका प्रमुख, सम्बन्धित विद्यालय र विद्यालय व्यवस्थापन समिति
१३	प्रत्येक विद्यालयमा भूकम्प र	निरन्तर	नगरका सबै विद्यालयलाई	७५ वटा विद्यालयमा वडाका	शिक्षा शाखाका प्रमुख,

क्रस	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
	आवश्यकता अनुसार अन्य प्रकोपको नमुना अभ्यास गर्न लगाउने		पुग्ने गरी	केन्द्र विद्यालयमा सबै विद्यालयलाई समावेश गरी अभ्यास गर्न लगाउने	सम्बन्धित विद्यालय र विद्यालय व्यवस्थापन समिति
१४	प्रत्येक विद्यालयमा फस्ट एड (प्राथमिक उपचार) सम्बन्धी तालिम दिई फस्ट एड बक्स राख्न लगाउने ।	निरन्तर	नगरका सबै विद्यालयमा	प्रमुख विद्यालयमा	शिक्षा शाखाका प्रमुख सम्बन्धित विद्यालय र विद्यालय व्यवस्थापन समिति
१५	आपत्कालीन अवस्थामा समुदायका मानिसहरू विद्यालयमा कति समयसम्म बस्न पाउने भन्नेबारे नीति बनाउने ।	निरन्तर	नगरका सबै विद्यालयमा	१ आवश्यकता अनुसार	शिक्षा शाखाका प्रमुख सम्बन्धित विद्यालय र विद्यालय व्यवस्थापन समिति
१६	विद्यालयमा विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम दिने ।	निरन्तर	नगरका सबै विद्यालयमा	७५ जनालाई	शिक्षा शाखाका प्रमुख, सम्बन्धित विद्यालय र विद्यालय व्यवस्थापन समिति
१७	बैकल्पिक शिक्षाका लागि विद्यालय र शिक्षकलाई व्यवस्था मिलाई तयारी अवस्थामा राख्ने ।	निरन्तर	नगरका सबै विद्यालयमा	२१ विद्यालयमा	शिक्षा शाखाका प्रमुख सम्बन्धित विद्यालय र विद्यालय व्यवस्थापन समिति
१८	एच.आई.भि. विरुद्ध जनचेतनामुलक	निरन्तर	नगरका सबै विद्यालयमा	सवै वडाहरुमा कम्तीमा	शिक्षा शाखा र सम्वन्धीत

क्रस	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
	कार्ण्यक्रमहरु सँचालन गर्नुपर्ने		र समुदाय स्तरमा	पनि वर्षको २ पटक	सरोकारवालाहरु
१९	विद्यालयमा पोषण शिक्षा	निरन्तर	नगरका सबै विद्यालयमा	सबै विद्यालयमा	शिक्षा शाखा र सम्वन्धीत सरोकारवालाहरु
२०	जनचेतनामुलक होर्डिङ्ग बोर्डको व्यवस्था	निरन्तर	नगरका सबै विद्यालयमा	सवै वडाहरुमा कम्तीमा पनि २ वटा	शिक्षा शाखा र सम्वन्धीत सरोकारवालाहरु

३.१.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी योजना

विपद् घटनाअगावै सबै प्रकोपका लागि गर्नुपर्ने शीघ्र पुनर्लाभ विषयक्षेत्रको सामान्य पूर्वतयारी सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

क्रस	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	सुरक्षित स्थानमा आपत्कालीन प्रयोजनका लागि खानेपानी ट्यांकी शौचालय र हातेपम्प व्यवस्था गर्ने ।	निरन्तर	वडा स्तरमा	सबै वडामा	पूर्वाधार विकास प्रमुख, वडा कार्यालय, विषयक्षेत्र, विपद व्यवस्थापन समिति, कार्यपालिका, आर्थिक शाखा, प्रशासन शाखा, रेडक्रस
२	विपद्बाट अत्यावश्यक सेवाहरू - (जस्तै : सडक, खानेपानी, बिजुली	निरन्तर	नगर स्तर र वडा स्तरमा	नगर स्तरमा एक र वडा स्तरमा एक	पूर्वाधार विकास शाखा, वडा कार्यालय, विषयक्षेत्र, र विपद

क्रस	सामान्य पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
	आदि) अवरुद्ध भएमा उक्त सेवा सुचारु गर्न तत्काल प्राविधिक टोली परिचालन गर्ने ।				व्यवस्थापन समिति, कार्यपालिका, आर्थिक शाखा, प्रशासन शाखा, सडक कार्यालय, विद्युत् कार्यालय, खानेपानी कार्यालय
३	सम्भावित विपद्बाट आर्थिक सामाजिक क्षेत्रमा पर्ने क्षतिको शीघ्र मूल्यांकनका लागि टोली गठन गरी प्रशिक्षण दिने ।	प्रत्येक वर्ष एकपटक	नगर स्तरमा	एकपटक	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, सरकारी, गैरसरकारी संस्था
४	सम्भावित विपद्बाट कृषि, पशु, रोजगारी, सेवा उद्योग, पर्यटन, व्यापार लगायतका क्षेत्रमा पर्न सक्ने असरहरू न्यूनीकरण गर्ने क्रियाकलाप तय गरी कार्यान्वयन गर्ने । आर्थिक पुनर्लाभका क्रियाकलापहरूमा महिला, अपांगता भएका व्यक्ति, विपन्न तथा अन्य अति संकटासन्न व्यक्तिहरूलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने ।	विपद् पश्चात् तत्काल	नगर स्तरमा	प्रभावित समुदायमा	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, उद्योग वाणिज्य संघ

३.२ पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

पूर्वानूमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सही पूर्वानुमान र उपलब्ध समयको आधारमा पूर्वतयारीका कार्यहरू निर्धारण गर्नु पर्दछ । यसमा सामान्य सतर्क रहनेदेखि जोखिमयुक्त ठाउँमा रहेका समुदाय र स्थानातरण गर्न मिल्ने धन सम्पत्ति अस्थायी रूपमा सुरक्षित ठाउँमा सार्ने सम्मका क्रियाकलाप हुन सक्छन् । यस्तो योजना प्रकोपको प्रकृति, समय सीमा नजिक हुन थालेपछि वा प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गरिने क्रियाकलापहरूको योजना देहाय बमोजिम तर्जुमा गरिएको छ ।

३.२.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना ।

प्राकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र अन्तर्गत गर्नुपर्ने पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजनाका कार्यहरू देहाय बमोजिम तर्जुमा गरिएको छ :

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	वर्षा र आँधी/हावाहुरीको पूर्वानुमान सम्बन्धी जानकारी जल तथा मौसम विज्ञान विभाग (सिधै वा वेबपेज मार्फत) र जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रबाट आदानप्रदान गर्ने ।	माघदेखि असोजसम्म	नगरस्तरमा	दिनमा कम्तिमा १ पटक	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा
२	अत्यधिक बाढी, गर्मी, शितलहर आउनसक्ने अवस्था वा खराव मौसमका कारण हावाहुरी आउनसक्ने सम्भावना भएमा सबैले बुझ्ने भाषामा सूचना जारी गर्ने । आपत्कालीन अवस्थामा	पूर्वानुमान प्राप्त भए लगत्तै	नगरबाट बस्तीसम्म पहुँच हुनेगरी	पूर्वानुमानको खबरपश्चात् दिनमा कम्तिमा ३ पटक	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति

क्र.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय, संस्था
	अपनाउन पर्ने सन्देश प्रशारण गर्ने ।				
३	विपद् हुनसक्ने सम्भावना देखिएमा सबै विषयगत क्षेत्रहरूलाई तयारी अवस्थामा रहन आग्रह गर्ने ।	पूर्वानुमान प्राप्त भएलगत्तै	नगर स्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि कम्तिमा एकपटक र आवश्यकता अनुसार थप	आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र, नगर प्रमुख वा उपप्रमुख
४	विपद् पूर्वानुमान अनुरूप वडास्तरीय समितिलाई जानकारी गराउने । प्रभावित हुनसक्ने समुदायलाई सुरक्षित स्थानमा सर्न आग्रह गर्ने, सघाउने ।	पूर्वानुमान प्राप्त भएलगत्तै	नगरक्षेत्र सबैमा	जोखिममा रहेका सबै समुदाय	आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, नगर प्रमुख वा उपप्रमुख
५	स्थानीय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र सम्वन्धि क्षमता विकास गर्ने ।	पूर्वानुमान प्राप्त भएलगत्तै	नगरक्षेत्र सबैमा	नगरपालिका	आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, नगर प्रमुख वा उपप्रमुख
६	मनसुन पुर्व वाढी/पहिरो पुर्व सुचना सम्वन्धि कृत्रिम अभ्यास गर्ने ।	पूर्वानुमान प्राप्त भएलगत्तै	नगरक्षेत्र सबैमा	जोखिममा रहेका सबै समुदाय	आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, नगर प्रमुख वा उपप्रमुख
७	खोज तथा उद्धार टोली र क्षति सर्वेक्षण टोली तयारी अवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमान प्राप्त भएलगत्तै	नगरक्षेत्र सबैमा	जोखिममा रहेका सबै समुदाय	आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र, नगर प्रमुख वा उपप्रमुख
८	प्रभावित हुनसक्ने समुदायलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने, गराउने ।	पूर्वानुमान प्राप्त	नगरक्षेत्र सबैमा	जोखिममा रहेका सबै	आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र,

क.सं.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	जिम्मेवार निकाय, संस्था
		भएलगत्तै		समुदाय	नगर प्रमुख वा उपप्रमुख

३.२.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोप आउने समय सीमा नजिक हुन थालेपछि वा प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ

क स	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	खाद्य तथा कृषि विषय क्षेत्रको समन्वयात्मक बैठक बस्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि एकपटक र आवश्यकता अनुसार थप	कृषि शाखा, पशु स्वास्थ्य प्राविधिक र विषययगत क्षेत्र
२	भण्डारण गरिएको खाद्य सामग्रीहरूको अवस्था निरीक्षण गरी अद्यावधिक गर्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि एक पटक	कृषि शाखा, पशु स्वास्थ्य प्राविधिक र विषयगत क्षेत्र
३	विपद् प्रभावित क्षेत्रमा खाद्य सामग्रीहरू ढुवानीका लागि आवश्यक सवारीसाधन तयारी अवस्थामा राख्ने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि आवश्यकता अनुसार	कृषि शाखा, पशु स्वास्थ्य प्राविधिक र विषययगत क्षेत्र
४	पहिचान गरिएका आपुर्तीकर्ता तथा खाद्य उद्योगहरुलाई सामान आपुर्तीका लागी तयारी रहन	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि आवश्यकता अनुसार	कृषि शाखा, पशु स्वास्थ्य प्राविधिक र

	जानकारी गराउने ।				विषयगत क्षेत्र
५	सम्भावित विपदवाट प्रभावित हुन सक्ने क्षेत्रका अति संकटासन्न समुहका व्यक्तिहरुको पहिचान गरि राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि आवश्यकता अनुसार	कृषि शाखा, पशु स्वास्थ्य प्राविधिक र विषयगत क्षेत्र
६	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरुलाई सम्भावित विपद् वारे तयारी अवस्थामा रहनका लागी जानकारी गर्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि आवश्यकता अनुसार	कृषि शाखा, पशु स्वास्थ्य प्राविधिक र विषयगत क्षेत्र
७	स्थानीय आपतकालीन सँचालन केन्द्रलाई थप प्रभावकारी वनाउने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि आवश्यकता अनुसार	कृषि शाखा, पशु स्वास्थ्य प्राविधिक र विषयगत क्षेत्र

३.२.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

क्रस	पूर्वानुमानमा आधारित पूवर्तयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	स्वास्थ्य तथा पोषण विषय क्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात् तत्काल सूचित गर्ने	प्रजनन स्वास्थ्य कार्य समुह सहित नगर स्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि एकपटक र आवश्यकता अनुसार	वडा, स्वास्थ्य संस्था स्वास्थ्य शाखा र विषयगत क्षेत्र, नगर स्तरीय आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र

२	विपद् प्रभावित क्षेत्रमा आवश्यक पर्ने औषधि तथा उपकरण निरीक्षण गरी तयारी अवस्थामा राख्ने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तर र वडा स्तर, स्वास्थ्य संस्था स्तरमा	सम्भावित प्रकोपको प्रकृति अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य संस्था प्रमुख र विषयगत क्षेत्र
३	प्राथमिक उपचार र स्वास्थ्य सेवाका लागि आवश्यक जनशक्ति र सवारी साधन तयारी अवस्थामा राख्ने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा	सम्भावित प्रकोपको प्रकृतिअनुसार	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य संस्था प्रमुख र विषयगत क्षेत्र
४	कोभिड १९ लगायतका महामारीबाट सुरक्षित रहन र सतर्कता अपनाउने उपायबारे स्थानीय एफ.एम. र सामाजिक सञ्जाल लगायतका माध्यमबाट प्रशारण र जानकारी प्रवाह गर्ने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	वडा र समुदाय स्तरमा	प्रकोपका आधारमा निरन्तर गर्ने	स्वास्थ्य एकाइ प्रमुख, स्वास्थ्य शाखा, विषयगत क्षेत्र, नगर स्तरीय आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र र सञ्चार क्षेत्र
५	सम्भावित विपद जोखिम आँकलनका आधारमा स्वास्थ्य आपत्कालीन् योजना तयार गर्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	वडा र समुदाय स्तरमा	प्रकोपका आधारमा निरन्तर गर्ने	स्वास्थ्य शाखा, विषयगत क्षेत्र, नगर स्तरीय आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र र सञ्चार क्षेत्र
६	विपद् प्रभावित स्थानमा लैजाने औषधी तथा उपकरणको व्यवस्थापन र सोको अवस्थावारे अनुगमन गर्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	वडा र समुदाय स्तरमा	प्रकोपका आधारमा निरन्तर गर्ने	स्वास्थ्य शाखा, विषयगत क्षेत्र, नगर स्तरीय आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र र सञ्चार क्षेत्र

७	प्राथमिक उपचार र स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने जनशक्ति र सवारी साधन तयारी अवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	वडा र समुदाय स्तरमा	प्रकोपका आधारमा निरन्तर गर्ने	स्वास्थ्य शाखा, विषयगत क्षेत्र, नगर स्तरीय आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र र सञ्चार क्षेत्र
८	विपद प्रभावित स्थानमा गर्भवती, नवजात शिशुसँगै यौनजन्य हिंसा तथा प्रजनन स्वास्थ्यलाई ध्यानमा राखी अधिकारमुखी अवधारणामा आधारित सुरक्षीत स्थानको व्यवस्थापनका साथै स्वास्थ्य सामाग्रीहरु तयारी अवसथामा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	वडा र समुदाय स्तरमा	प्रकोपका आधारमा निरन्तर गर्ने	स्वास्थ्य शाखा, विषयगत क्षेत्र, नगर स्तरीय आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र र सञ्चार क्षेत्र
९	विपद का लागी आवश्यक Buffer Stock संयन्त्र वनायर प्रजनन स्वास्थ्य, परिवार नियोजन, सुरक्षीत गर्भपतन, अन्य औषधी तथा सामाग्रीहरुको भण्डारण तथा वितरण सँयन्त्र वनाउने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	वडा र समुदाय स्तरमा	प्रकोपका आधारमा निरन्तर गर्ने	स्वास्थ्य शाखा, विषयगत क्षेत्र, नगर स्तरीय आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र र सञ्चार क्षेत्र
१०	महिनावारी स्वच्छता सम्वन्धी सामाग्री जस्तोः सेनेटरी प्याडको व्यवस्था, सरसफाई सम्बन्धी जनचेतना मुलक कार्यक्रम	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगरपालिका, वडा तथा समुदायहरुमा	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	जनस्वास्थ्य शाखा प्रमुख, सामाजिक विकास शाखा र विषयगत क्षेत्र

३.२.४ खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छता क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ :

क्र.स.	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन विषय क्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक र आवश्यकता अनुसार	जनस्वास्थ्य शाखा प्रमुख, सामाजिक विकास शाखा र विषयगत क्षेत्र
२	खानेपानी शुद्धीकरणका लागि क्लोरिन, पीयूष, जस्ता औषधि तथा प्रविधिको निरीक्षण गरी तयारी अवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	जनस्वास्थ्य शाखा प्रमुख, सामाजिक विकास शाखा र विषयगत क्षेत्र
३	सरसफाइका लागि परिचालन हुनुपर्ने जनशक्ति, सवारीसाधन र उपकरणहरू तयारी अवस्थामा राख्ने । सवारी सरसफाइ कर्मचारी तयारी अवस्थामा रोस्टरमा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	जनस्वास्थ्य शाखा प्रमुख, सामाजिक विकास शाखा र विषयगत क्षेत्र
४	अस्थाई शौचालय निर्माण सामग्री तयारी अवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	जनस्वास्थ्य शाखा प्रमुख, सामाजिक विकास शाखा र विषयगत क्षेत्र

३.२.५ आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने आपत्कालीन आश्रय र गैर खाद्य सामग्री क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ :

क्र स	**पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू**	**समय**	**स्थान**	**परिमाण**	**मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था**
१	आपत्कालीन आश्रय र गैर खाद्य सामग्री विषय क्षेत्रको समन्वयात्मक बैठक बस्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि एकपटक र आवश्यकता अनुसार	नगर प्रहरी र वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र विषयगत क्षेत्र
२	आापत्कालीन आश्रयस्थलको निरीक्षण गरी तयारी अवस्थामा राख्ने	तत्कालै	वडा स्तर	सम्भावित प्रकोप अनुसार	नगर प्रहरी, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र विषयगत क्षेत्र
३	अस्थायी आश्रय र आवास निर्माणका लागि आवश्यक जनशक्ति, सामग्री तथा औजारहरू निरीक्षण गरी तयारी अवस्थामा राख्ने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	गाउँ/वडा/नगर स्तरमा	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	नगर प्रहरी, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र विषयगत क्षेत्र
४	सामग्री तथा औजारहरू ढुवानीका लागि आवश्यक सवारीसाधनहरू पहिचान गरी तयारी अवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	गाउँ/वडा/नगर स्तरमा	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	नगर प्रहरी, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र विषयगत क्षेत्र
५	सम्भावित प्रभावित क्षेत्रमा पहिचान गरिएका सुरक्षित स्थानमा अस्थायी	पूर्वानुमानको जानकारी	गाउँ/वडा/नगर	सम्भावित प्रकोपको समय	नगर प्रहरी, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा

	आवासको व्यवस्थापन बारेमा छलफल गर्ने ।	पश्चात्	स्तरमा	अनुसार	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र विषयगत क्षेत्र

३.२.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ :

क स	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	संरक्षण तथा सुरक्षा विषयक्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि १ पटक र आवश्यकता अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयगत क्षेत्र
२	विपद्जन्य घटना प्रभावितलाई तथा लैंगिक हिंसा प्रभावितलाई परामर्श सेवा दिन परामर्श टोली तयारी अवस्थामा राख्ने । लैंगिक हिंसा प्रभावितलाई आपत्कालीन कोष उपलब्ध गराउने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तर र वडा स्तरमा	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयगत क्षेत्र, स्वास्थ्य, शिक्षा शाखा ।

३	विपद् प्रभावित क्षेत्र वा शिविर सञ्चालन भएको स्थानमा आवश्यक डिग्निटी किट लगायतका सरसामानको निरीक्षण गरी तयारी अवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगर स्तर र वडा स्तरमा	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयगत क्षेत्र
४	सम्भावित विपद् हुन सक्ने क्षेत्रको जनसंख्या विवरण (महिला, वालवालिका, जेष्ठ नागरिक, अपांगता, सुत्केरी महिला, गर्भवति महिला) को तथ्यांक अध्यवधिक गरेर राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगर स्तर र वडा स्तरमा	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयगत क्षेत्र
५	तालिम प्राप्त मनोसामाजिक परामर्शकर्ताहरुको सुचि तयारी अवस्थामा राख्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगर स्तर र वडा स्तरमा	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयगत क्षेत्र
६	यौन जन्य हिंसाका घटनाहरु रोक्नका लागी महिलाहरुलाई सुरक्षीत आवासको तयारी गर्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात	नगर स्तर र वडा स्तरमा	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	महिला तथा बालबालिका शाखा, विषयगत क्षेत्र र सम्पर्क व्यक्ति

३.२.७ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ :

क स	पूर्वानुमानका आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	आपत्कालीन शिक्षा विषयक्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने ।	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि एकपटक र आवश्यकता अनुसार	शिक्षा शाखा, प्रमुख र विषयगत क्षेत्र
२	प्रभावित हुन सक्ने विद्यालयलाई शिक्षण सामग्रीहरू सुरक्षित ठाउँमा राख्न अनुरोध गर्ने	समन्वयात्मक बैठकपश्चात्	विद्यालय स्तरमा	सम्भावित प्रकोप अनुसार	शिक्षा शाखा, प्रमुख र विषयगत क्षेत्र
३	विपद्को समयमा अपनाउनुपर्ने सावधान र उपाय तथा अनुशासनका बारेमा विद्यार्थीलाई सचेत गराउने	तत्काल	विद्यालय स्तरमा	सम्भावित प्रकोपको सिजन अनुसार	शिक्षा शाखा, प्रमुख र विषयगत क्षेत्र
४	विपद्को समयमा पठनपाठनबाट निरन्तर गर्न आवश्यक तयारी गर्ने	तत्काल	नगर स्तरमा	सम्भावित प्रकोप अनुसार	शिक्षा शाखा, प्रमुख र विषयगत क्षेत्र
५	सम्भावित विपद जोखिम आँकलनका आधारमा शिक्षा भैपरी योजना तयार गर्ने ।	तत्काल	नगर स्तरमा	सम्भावित प्रकोप अनुसार	शिक्षा शाखा, प्रमुख र विषयगत क्षेत्र
६	पर्याप्त सर्वेक्षण सामग्री तथा सर्वेक्षणकर्ताका बन्दोबस्ति र सुरक्षा सामग्रीहरु वितरण गर्ने ।	तत्काल	नगर स्तरमा	सम्भावित प्रकोप अनुसार	शिक्षा शाखा, प्रमुख र विषयगत क्षेत्र

क स	पूर्वानुमानका आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
७	अस्थाई सिकाई केन्द्र स्थापनाका लागी तयारीका लागि विद्यालयलाइ अनुरोध गर्ने ।	तत्काल	नगर स्तरमा	सम्भावित प्रकोप अनुसार	शिक्षा शाखा, प्रमुख र विषयगत क्षेत्र

३.२.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना

प्रकोपको पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि गर्नुपर्ने शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी योजना सम्बन्धी कार्यहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ :

क स	पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारीका कार्यहरू	समय	स्थान	परिमाण	मुख्य जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	शीघ्र पुनर्लाभ विषयक्षेत्रको समन्वय बैठक बस्ने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा, वडा स्तरमा	सूचना प्राप्त भएपछि एकपटक र आवश्यकता अनुसार	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, पूर्वाधार विकास शाखा, विषयगत क्षेत्र ।
२	अत्यावश्यक सेवा सुचारु गर्नका लागि आवश्यक जनशक्ति, भण्डारण गरिएका सामग्री तथा उपकरणहरू निरीक्षण गरी तयारी अवस्थामा राख्ने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा, वडा स्तरमा	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	पूर्वाधार विकास शाखा, सामाजिक विकास शाखा विषयगत क्षेत्र ।
३	सर्वेक्षण टोलीमा समावेश हुने व्यक्तिलाई तयारी अवस्थामा रहन अनुरोध गर्ने	पूर्वानुमानको जानकारी पश्चात्	नगर स्तरमा र वडा स्तरमा	सम्भावित प्रकोपको समय अनुसार	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, पूर्वाधार विकास शाखा, विषयगत क्षेत्र ।

३.३ आपत्कालीन प्रतिकार्य योजना

यस आपत्कालीन प्रतिकार्य योजनाअन्तर्गत खोज, उद्धार र स्थानान्तरण तथा विपद् पश्चात् परिस्थिति सामान्य नहुन्जेलसम्म गर्नुपर्ने प्रतिकार्य र शीघ्र पुनर्लाभका कार्यहरू पर्दछन् । यसमा विपद्को समय र विपद् पश्चात तुरुन्तै चाल्नुपर्ने खोज उद्धार कार्यहरूबाट प्रभावितहरूलाई सुरक्षित स्थानान्तरण र राहत वितरणका क्रियाकलापहरू समावेश गरिएका छन् । विपद् प्रतिकार्यका लागि गठित विषयगत क्षेत्रहरू परिचालन गर्न तपसिल बमोजिमका क्रियाकलापहरू तर्जुमा गरिएको छ ।

३.३.१ समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रका आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी योजनाहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ । समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्रको प्रतिकार्य योजनाका उद्देश्य :

- विपद् प्रभावित र दुर्घटनाग्रस्त क्षेत्रमा समन्वय खोज तथा उद्धार कार्य प्रभावकारी बनाई घाइतेहरूको थप मृत्यु हुन नदिने गरी व्यवस्थापन गर्न ।
- प्रभावकारी रूपमा खोज तथा उद्धार कार्यका लागि र क्षति न्यूनीकरण गर्न आवश्यक सामग्रीहरूको व्यवस्थापन गर्न ।
- घाइतेको प्राथमिक उपचार गरी आवश्यकता अनुसार अस्पताल पुऱ्याउने व्यवस्था मिलाउन ।
- बालबालिका, गर्भवती तथा सुत्केरी महिला, अपांगता भएका व्यक्तिहरू, ज्येष्ठ नागरिकलाई विना भेदभाव संरक्षणको व्यवस्था मिलाई प्राथमिकताका साथ खोज तथा उद्धार कार्य गर्ने गरी एकिन गर्न ।
- प्रभावितलाई राहतको उचित व्यवस्था गर्न ।
- आवश्यकता अनुसार अन्य निकायहरूसँग समन्वय गरी व्यवस्थापन मिलाउने ।

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय,
१	विपद्जन्य घटना हुनसक्ने यकिन भएपछि नगर विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठक	पूर्वानुमान प्राप्त	नगर विपद् व्यवस्थापन

क.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय,
	बस्ने । प्रकोपले असर गर्नसक्ने समुदाय (वसन्तपुर, मनहरा, भरतपुर, चैतनपुर, चेतना वस्ती, बाँसबारी, मुक्त कमैया शिविर)लाई सुरक्षित स्थानमा बस्न, सर्नका लागि तत्कालै अनुरोध गर्ने ।	भएपछि तत्काल	समिति
२	जोखिममा रहेका समुदाय (वसन्तपुर, मनहरा, भरतपुर, चैतनपुर, चेतना वस्ती, बाँसबारी, मुक्त कमैया शिविर) र उनीहरूको महत्वपूर्ण सम्पत्ति सामन सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्नका लागि सुरक्षानिकाय र खोज तथा उद्धार टोली/कार्यदल परिचालन गर्ने ।	पूर्वानुमान प्राप्त भएपछि तत्काल	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति
३	विपद्मा परी घाइते भएकालाई उद्धार गर्ने र हराइरहेका व्यक्तिहरूको तथ्याङ्क तयार गरी खोजी कार्य जारी गर्ने ।	विपद्को समयमा	सुरक्षानिकाय, खोज तथा उद्धार टोली/ कार्यदल र स्वयंसेवक
४	सर्वेक्षण टोली परिचालन भई तत्कालै घटनाको अवलोकन, निरीक्षण गर्ने र घटनाको अवस्थाका बारेमा नगर विपद् व्यवस्थापन समितिलाई जानकारी गराउने, साथै प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (Initial Rapid Assessment-IRA)को प्रतिवेदन पेश गर्ने ।	विपद् पश्चात	सर्वेक्षण टोली, समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
५	विपद्बाट यदि कसैको मृत्यु भएमा सोको तथ्याङ्क तथा विस्तृत लागत कायम गरी सनाखत गर्ने व्यवस्था मिलाउने, शव हस्तान्तरण गर्ने ।	विपद्को समयमा	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति, समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र
६	घटनाको परिस्थितिको आधारमा प्रभावित समुदायलाई सम्भाव्य थप जोखिमबाट बचाउन र सहयोग पुऱ्याउन अन्य विषयगत क्षेत्रहरू र सरोकारवाला निकायसँग समन्वय गर्ने ।	विपद् पश्चात्	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति
७	विस्तृत सर्वेक्षण गरी सबै विषयगत क्षेत्रहरूमा भएका क्षति, प्रभावित अवस्था र तत्काल गर्नुपर्ने कार्यहरू समेटी सुझाव सहितको प्रतिवेदन नगर विपद् व्यवस्थापन	विपद् पश्चात्	सर्वेक्षण टोली

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	मुख्य जिम्मेवार निकाय,
	समितिमा प्रस्तुत गर्ने ।		
८	समीक्षा तथा योजना तर्जुमा बैठक बस्ने । तयार गरिएको योजना लागू गर्ने, गराउने ।	आवश्यकता अनुसार	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति, कार्यसमूहहरू
९	विस्थापित भई शिविरमा बसेका, छरछिमेक वा आफन्तको घरमा आश्रय लिएका, घरगोठ पूर्णरूपमा नष्ट भएका, आफन्त गुमाएका, घाइते भएकाहरूलाई स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम राहत रकम उपलब्ध गराउने ।	विपद् पश्चात् तत्काल	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति
१०	विपद्को प्रकृति/अवस्था अनुसार संकटकाल घोषणा गर्नुपर्ने स्थिति भएमा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसँग अनुरोध, सिफारिस गर्ने ।	विपद् पश्चात् तत्काल	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति
११	विपद् प्रभावित स्थान कार्यसञ्चालन तथा समन्वय केन्द्र (On-Site Operation Coordination Center-OSOCC) स्थापना गरी जिल्ला स्तरको स्थान कार्यसञ्चालन तथा समन्वय केन्द सँग समन्वयमा कार्य गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	नगर विपद् व्यवस्थापन समिति, कार्यसमूहहरू, मानवीय क्षेत्रमा कार्यरत संघसंस्थाहरू
१२	बहुक्षेत्र प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा (MIRA) गर्ने ।	विपद् पश्चात्	सर्वेक्षण टोली, समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र

३.३.२ खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न खाद्य तथा कृषि क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी योजनाहरू देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

तलका योजनाको उद्देश्यः

- विपद् प्रभावित र दुर्घटनाग्रस्त क्षेत्रमा खाद्यान्न अभाव हुन नदिन प्रभावकारी व्यवस्था मिलाई घाइतेहरूको थप मृत्यु हुन नदिने गरी छिटो र प्रभावकारी व्यवस्था गर्ने ।
- प्रभावकारी रूपमा राहत वितरण गरी विपद्बाट हुने धनजनको क्षति न्यूनीकरण गर्ने र अवस्था बिग्रिन नदिने ।
- कृषि क्षेत्रमा भएको क्षतिको सूचना संकलन गर्ने ।
- कृषि क्षेत्रलाई चलायमान बनाउने ।

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचानमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात् तत्काल	कृषि शाखा र खाद्य तथा कृषि क्षेत्र
२	विपद्बाट प्रभावित भएका व्यक्तिहरूलाई उपयुक्त खानेकुरा वितरण गर्ने ।	विपद्को पहिलो दिन	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
३	सर्वेक्षण टोलीको प्रतिवेदनको आधारमा आवश्यक खाद्य सामग्रीको व्यवस्था गर्ने र पूर्वनिर्धारित मापदण्ड बमोजिम वितरण गर्ने ।	दोस्रो दिनदेखि निरन्तर	कृषि शाखा
४	भण्डारण गरिएको खाद्य सामग्री वितरणका लागि अपुग हुने सम्भावना भएमा तत्काल खरिद, आपूर्तिको व्यवस्था मिलाउने ।	तेस्रो दिनदेखि निरन्तर	कृषि शाखामार्फत नगर विपद् व्यवस्थापन समिति
५	नगरपालिकाको क्षमता बाहिरको अवस्था भएमा नगरप्रमुखले थप सहयोगका लागि जिल्ला तथा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समितिमा जानकारी गराउने र सहयोग उपलब्ध गराउन अनुरोध गर्ने ।	विपद् घटनापछि आवश्यकता भएसम्म	नगर प्रमुख वा तोकिएको अधिकारी
६	थप खाद्य सामग्रीका लागि मानवीय सहायता कार्यमा संलग्न निकायहरूसँग समन्वय गर्ने र सहयोग उपलब्ध गराउनका लागि अनुरोध गर्ने ।	निरन्तर	कृषि शाखाले नगर विपद् व्यवस्थापन समितिमार्फत
७	खाद्य सामग्री वितरणमा आइपरेका समस्या तथा चुनौतीका विषयमा विषयगत क्षेत्रको सदस्यहरूबीच समीक्षा बैठक गर्ने र निष्कर्ष नगर विपद् व्यवस्थापन समितिमा पेश	निरन्तर	कृषि शाखा

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	जिम्मेवार निकाय, संस्था
	गर्ने ।		

३.३.३ स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्यका लागि स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रका प्रतिकार्य क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

तलका योजनाको उद्देश्यः

- आर.आर.टी. टोली परिचालन गरी घाइते व्यक्तिहरूको उपचार कार्यमा सहयोग पुर्‍याई थप क्षति हुन नदिने र गम्भीर प्रकृतिका घाइतेहरूलाई अस्पताल पठाउने व्यवस्था मिलाउने ।
- झाडापखाला, ज्वरो, टाइफाइड, दादुरा, कोरोना जस्ता महामारी फैलिन नदिन जनचेतना फैलाउने र यसको व्यवस्थापन गर्ने ।
- संकटासन्न समूह जस्तै गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरू, ज्येष्ठ नागरिकहरू र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई विशेष उपचारको व्यवस्था गर्ने ।
- विपदमा अति आवश्यक सेवा जस्तोः यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य अन्तगर्त (FP/SAS/ECP, ART/Management of STIs/GBV Response/ Distribution of Hygiene and menstrual Health Supplies/Psychological support and counseling/MNCH services/HIV prevention and care services) लगायत अन्य सेवालाई निरन्तर तथा गुणस्तरीय परवाहको व्यवस्थापन गर्ने ।

क्र.सं	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	जिम्मेवार निकाय
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात्	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य कार्य समूह
२	विपद्को घटनामा घाइते भएकाहरूको प्राथमिक उपचार गर्ने र साथै यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी व्यवस्थापनका लागी जिम्मेवार निकायमा राख्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य टोली

क्र.सं	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	जिम्मेवार निकाय
३	विपद् प्रभावित वा अस्थायी शिविर स्थापना गरेको स्थानमा उपचार हुन नसक्ने घाइतेहरूलाई नजिकको स्वास्थ्य केन्द्र वा अस्पताल लैजान सिफारिस गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य टोली
४	महामारी रोकथाम र व्यक्तिगत सरसफाइ कायम राख्न शिविरमा बसेकालाई स्वास्थ्य शिक्षा प्रदान गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य टोली
५	विपद् प्रभावित स्थानमा स्वास्थ्य शिविर खडा गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य टोली
६	सुत्केरी, गर्भवती महिलाहरू, शिशु, बालबालिका, अपांगता भएका व्यक्ति तथा वृद्धवृद्धालाई आवश्यकता अनुसारको स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य टोली
७	बालबालिकामा कुपोषण हुनसक्ने सम्भावना देखिएमा पोषणयुक्त खानेकुरा वितरणको लागि खाद्य विषयगत क्षेत्रलाई सल्लाह दिने ।	आवश्यकता अनुसार	पोषण कार्य समूह
८	निरन्तर रुपमा यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य लगायत स्वास्थ्य सामाग्री र औषधी (SAS/FP/ECP/ART and other Commodities) को आपतकालीन व्यवस्थापन गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य कार्य समूह
९	विपद केन्द्रीत स्वास्थ्य सेवा अनुगमन तथा मुल्याँकन समितिको व्यवस्थापन गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य कार्य समूह
१०	विपदमा मुख्य गरी प्रजनन स्वास्थ्य सेवा निरन्तर प्रवाहकालागी प्रत्येक स्वास्थ्य सँस्थावाट सम्पर्क व्यक्ति (focal Person) तोक्ने ।	आवश्यकता अनुसार	स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य कार्य समूह

३.३.४ खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्रका आपत्‌कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धित कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

तलका योजनाको उद्देश्य:

- वैकल्पिक खानेपानीको व्यवस्था मिलाई विपद्‌मा परेका व्यक्तिहरूलाई स्वच्छ खानेपानी र सरसफाइको व्यवस्था मिलाउने ।
- शिविरमा रहेको खण्डमा माहामारी फैलिन नदिनका लागि शिविर तथा शौचालय व्यवस्थापनको कार्य व्यवस्थित गर्ने ।
- पानी शुद्धीकरण सम्बन्धी व्यवस्था मिलाउने ।
- पानी वितरण कार्य व्यवस्थित गरी सबैलाई स्वच्छ खानेपानीको सेवामा पहुँच बढाउने ।

क्र.सं.	विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	जिम्मेवार निकाय,
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात् तत्काल‍ै	सामाजिक विकास शाखा
२	विपद् प्रभावित स्थान वा शिविर सञ्चालन भएको स्थानमा शुद्ध खानेपानीको प्रबन्ध गर्ने ।	विपद् पश्चात तत्कालै	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन कार्यालय
३	विपद्‌का कारण सिर्जित फोहोर व्यवस्थापनको कार्य गर्ने ।	विपद् पश्चात् तत्कालै	सरसफाइ एकाइ, नगरपालिका
४	खानेपानी शुद्धीकरणका लागि आवश्यक औषधि, व्यक्तिगत सरसफाइका लागि हाइजिन किट वितरण गर्ने र सरसफाइ तथा स्वच्छता कायम गर्न चेतनामूलक कार्यक्रम गर्ने ।	विपद् पश्चात् तत्कालै	ने.रे.सो.
५	विपद् प्रतिकार्यमा आइपरेका समस्या तथा सिकाइहरूका बारेमा विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूबीच समीक्षा बैठक बस्ने ।	विपद् पश्चात् तत्कालै	सामाजिक विकास शाखा

३.३.५ आपत्‌कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न आपत्‌कालीन आश्रय र गैरखाद्य सामग्री क्षेत्रको प्रतिकार्य क्षेत्रका आपत्‌कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धित कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

तलका योजनाको उद्देश्य:

- वैकल्पिक खाना पकाउने सरसामान र खानेकुराको व्यवस्था मिलाई वासस्थान मिलाउने ।
- शिविरमा रहेको खण्डमा राहत वितरणलाई व्यवस्थित गर्ने ।
- शिविरमा रहेका उमेर समूहका बालबालिका, वृद्धवृद्धा र अन्य जोखिम समूहलाई स्पीयर मापदण्ड अनुसारको खाद्य सामग्रीको व्यवस्था मिलाउने ।
- खाद्य, गैर-खाद्य र वासस्थान व्यवस्थित गरी सवैलाई सेवामा पहुँच बढाउने ।

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	जिम्मेवार निकाय,
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात् तत्काल	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
२	विपद् प्रभावित समुदायले निर्धारण गरेको सुरक्षित स्थानको पहिचान गरी आश्रय वा वासका लागि अस्थायी संरचना निर्माण गर्ने ।	विपद् पश्चात् तत्काल	विषयगत क्षेत्रका समूह सदस्यहरू
३	अस्थायी संरचना निर्माणको लागि थप सामग्री वा औजारहरू आवश्यक भएमा नगरप्रमुखसँग सरसल्लाह गरी थप परिमाण जुटाउने ।	विपद् पश्चात् तत्काल	विषयगत क्षेत्रका समूह सदस्यहरू
४	आवश्यक गैरखाद्य सामग्रीको व्यवस्था, वितरण गर्ने ।	आवश्यकता अनुसार	विषयगत क्षेत्रका समूह सदस्यहरू

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	जिम्मेवार निकाय,
५	विपद् प्रतिकार्यमा आइपरेका समस्या तथा सिकाइहरूका बारेमा विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूबीच समीक्षा बैठक बस्ने ।	निरन्तर	विषयगत क्षेत्रका समूह सदस्यहरू
६	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात्	प्राविधिक शाखा, नगरपालिका
७	भौतिक संरचनाहरू नोक्सान भई सेवा अवरुद्ध भएको स्थान पहिचान गरी तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने र तत्काल सुचारु गर्नुपर्ने सेवाहरूको प्राथमिकीकरण गर्ने ।	विपद् पश्चात्	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
८	सार्वजनिक सेवा अवरुद्ध भएका भौतिक संरचनाहरूको मर्मत सम्भारका लागि टोली परिचालन गर्ने ।	विपद् पश्चात्	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
९	विपद् प्रतिकार्यमा आइपरेका समस्या तथा सिकाइहरूका बारेमा विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूबीच समीक्षा बैठक बस्ने । निष्कर्षका आधारमा थप कार्यहरू गर्ने ।	विपद् पश्चात	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू

३.३.६ संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य क्षेत्रका आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धित कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

तलका योजनाको उद्देश्य:

- खाना पकाउने वैकल्पिक सरसामान र खानेकुराको व्यवस्था गर्दा महिला, उमेर समूहका बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक र अन्य जोखिम समूहलाई खानेकुरा र गैर खाद्य वस्तुको उचित व्यवस्था गर्ने ।
- शिविरमा रहेका उमेर समूहका बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक र अन्य जोखिम समूहलाई स्पीयर मापदण्ड अनुसारको खाद्य सामग्रीको व्यवस्था मिलाउने ।

- खाद्य, गैर खाद्य र वासस्थान व्यवस्थित गरी सवैको सेवामा पहुँच बढाउने ।
- शिविरमा रहेको खण्डमा राहत वितरणलाई व्यवस्थित गर्दा महिला, तथा अति संकटासन्न समूह बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक र अन्य जोखिम समूहलाई सहज हुने गरी गर्ने ।

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	जिम्मेवार निकाय, संस्था
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र निरन्तर	महिला विकास शाखा, गोदावरी नगरपालिका
२	गर्भवती महिला, सुत्केरी महिला, स्तनपान गराइरहेकी महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू र ज्येष्ठ नागरिकको अवस्थाको आवश्यकता अनुसार सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र निरन्तर	महिला विकास शाखा, विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
३	महिला, गर्भवती महिला, सुत्केरी महिला, बालबालिका र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि आवश्यक सामग्रीहरूको दैनिक सूची तयार गर्ने, सामग्री जुटाउने र वितरण गर्ने ।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र निरन्तर	महिला विकास शाखा, विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
४	विशिष्ट आवश्यकता अनुसारका सामग्री जस्तैः डिग्निटी किट वितरण गर्ने ।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र निरन्तर	महिला विकास शाखा, विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
५	विपद्का घटनाबाट मानसिक रूपमा प्रभावित व्यक्ति, लैंगिक हिंसा प्रभाबित र परिवारका सदस्य गुमाएका व्यक्तिहरूलाई परिस्थितिको आँकलन गरी मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने ।	विपद् पश्चात् सकेसम्म छिटो र निरन्तर	महिला विकास शाखा, विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	जिम्मेवार निकाय, संस्था
६	विपद् प्रतिकार्यमा आइपरेका समस्या तथा सिकाइहरूका बारेमा विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरूबीच समीक्षा बैठक बस्ने ।	विपद् पश्चात् र निरन्तर	महिला विकास शाखा, विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू

३.३.७ आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

विपद् प्रतिकार्य गर्न शिक्षाक्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ । यस नगरपालिकामा १० वटा बालविकास केन्द्र, ४३ वटा आधारभूत विद्यालयहरू, १६ वटा माध्यमिक विद्यालयहरू, सिटिइभिटीद्वारा सञ्चालित ३ वटा प्राविधिक विद्यालय, २ वटा कलेज र एउटा वेदविद्याश्रम गरी जम्मा ७४ विद्यालय छन् ।

तलका योजनाको उद्देश्यः

- विद्यालयलाई शान्ति क्षेत्रको रूपमा उत्थानशील प्रवर्धन गर्नु ।
- बालबालिकालाई सुरक्षित ठाउँमा पुऱ्याउनु ।
- पठनपाठनका लागि भयरहित वातावरण तयार गर्ने गरी पठन पाठनलाई निरन्तरता दिनु ।

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	जिम्मेवार निकाय,
१	सर्वेक्षण टोलीमा प्रतिनिधि पठाई क्षति सर्वेक्षण तथा आवश्यकता पहिचान कार्यमा सहयोग गर्ने ।	विपद् पश्चात्	शिक्षा शाखा, गोदावरी नगरपालिका
२	प्रकोपबाट प्रभावित विद्यालयहरूको सूची तयार गरी सम्बन्धित विद्यालयका विद्यार्थीहरूले गुमाएका पठनपाठनका सामग्रीहरू विवरण तयार गर्ने ।	विपद् पश्चात्	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
३	यदि विद्यालय ३ दिनभन्दा बढी बन्द हुने अवस्था भएमा आपत्कालीन शिक्षाका लागि प्रबन्ध मिलाउने ।	विपद् पश्चात्	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू
४	आपत्कालीन शिक्षाका लागि आवश्यक सरसामानको व्यवस्था गरी पठनपाठन सुचारु गर्ने ।	विपद् पश्चात्	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू

५	समीक्षा बैठक बस्ने, तत्कालीन आवश्यकता अनुसार योजना गरी लागू गर्ने ।	उपयुक्त समयमा	विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू

३.३.८ शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको प्रतिकार्य योजना

शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्रको प्रतिकार्य क्षेत्रको आपत्कालीन प्रतिकार्य सम्बन्धित कार्यहरूको योजना देहाय अनुसार तर्जुमा गरिएको छ ।

तलका योजनाको उद्देश्य:

- विपद्बाट आर्थिक सामाजिक क्षेत्रमा परेको प्रभावको लेखाजेखा गर्ने ।
- आर्थिक सामाजिक क्षेत्रमा परेको प्रभावको लेखाजेखाको आधारमा शीघ्र पुनर्लाभका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- प्रभावित घरधुरीलाई राहतको उचित व्यवस्था गर्ने ।

क्र.सं.	प्रतिकार्य सम्बन्धी क्रियाकलापहरू	समय	जिम्मेवार निकाय,
१	नगरपालिका मार्फत घर,जग्गाजमिन, पशुहरुको क्षतिको प्रारम्भिक तथ्यांक संकलन गर्ने साथै पूर्ण क्षति भएका र आंशिक क्षति भएका घरधुरीको जानकारी लिएर राहत प्रदान गर्नको लागि तथ्यांक अनुसार लागत इस्टिमेट तयार गर्ने ।	विपद् पश्चात्	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, पूर्वाधार विकास शाखा, विषयगत क्षेत्र ।
२	राहतका लागि स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिमा सिफारिस गर्ने ।	विपद् पश्चात्	पूर्वाधार विकास शाखा, विषयगत क्षेत्र ।
३	आवासको लागी सामुदायिक वनहरुबाट सहुलियत वा निशुल्क काठहरु उपलब्ध गराउने, सार्वजनिक सेवाहरु (विजुली, टेलिफोन, यातायात) सुचारु गर्ने,	विपद् पश्चात्	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, पूर्वाधार

	पुर्ननिर्माणका सामाग्रीहरु उपलब्ध गराउने र विग्रे भत्केका संरचनाहरुको भग्नावशेष हटाउन कार्य गर्ने ।		विकास शाखा, विषयगत क्षेत्र ।
४	खेतिवाली पूर्ण वा आंशिक रुपमा नष्ट भएका परिवारहरुलाई कृषि कार्यालय सँग समन्वय गरी सहुलियत रुपमा विउविजन उपलब्ध गराउने, छिटो उत्पादन हुने प्रजातीका विउविजनहरु उपलब्ध गराउने, पूर्वाधारहरु पुनःनिर्माण गर्न आवश्यक विस्तृत प्राविधिक इष्टिमेट गर्ने र सम्वन्धित कार्यालयमा प्रतिवेदन पठाउने ।	विपद् पश्चात्	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, पूर्वाधार विकास शाखा, विषयगत क्षेत्र ।
५	उपलव्ध वजेटको आधारमा विग्रेका, भत्केका पूर्वाधारहरु पुर्न निर्माण प्रक्रियालाई अगाडि बढाउने र नगर विकासको वार्षिक योजनामा समावेश गराउने साथै मनोसामाजिक समस्या आउन नदीन कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।	विपद् पश्चात्	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा, पूर्वाधार विकास शाखा, विषयगत क्षेत्र ।

खण्ड - ४: बन्दोबस्ती सामग्रीको उपलब्धता तथा आवश्यकताको लेखाजोखा

४.१ स्रोत-साधनको वर्तमान अवस्था

कुनै पनि प्रकोपका कारण हुने विपद्जन्य घटनामा सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रबाट वितरण गरिने राहत सामग्रीहरू र तत्काल सेवा पुऱ्याउनका लागि चाहिने सरसामानहरू तलका तालिकाहरूमा उपलब्ध भएबमोजिम समावेश गरिएको छ ।

विषय क्षेत्र	स्रोत, साधन/उपकरण	संख्या वा परिमाण	भण्डारण स्थल/स्थान
समग्र व्यवस्थापन/सूचना खोज तथा उद्धार	दमकल (आवश्यक औजर सेट सहित)	१ थान	नगरपालिका
	एक्साभेटर (जेसिबी)	२ थान	१ खरिद प्रक्रियामा
	एम्बुलेन्स	३ वटा	(२ वटा मालाखेती अस्पताल, १ गोदावरी स्वा चौकी)
	लाइफ ज्याकेट	४५ थान	नगरपालिका
	नाइलन डोरी	२५ के.जि.	नगरपालिका
	सेफ्टी हेल्मेट	२० थान	नगरपालिका
	मेगा ह्याण्ड माइक	२ थान	नगरपालिका
	इमर्जेन्सी टर्च लाइट	१० थान	न्गरपालिका
	आगो निभाउने यन्त्र (फायर ब्लब)	४८ थान	नगरपालिका
	साइरन	२ थान	नगरपालिका
	प्राथमिक उपचार किट	१ थान	नगरपालिका
	रेस्क्यू टी सर्ट	६ थान	नगरपालिका
	मिडियम साइज रबर ट्युब	५ थान	नगरपालिका

विषय क्षेत्र	स्रोत, साधन/उपकरण	संख्या वा परिमाण	भण्डारण स्थल/स्थान
	पञ्जा	५ थान	नगरपालिका
	त्रिपाल	२५ थान	नगरपालिका
	ब्लाङ्केट	७ थान	नगरपालिका
	आगो निभाउने यन्त्र	४ थान	नगरपालिका
	स्ट्रेचर	५ थान	न्गारपालिका
	सेफ्टी रिबन	६ थान	नगरपालिका
	सेफ्टी बुट	४ थान	नगरपालिका
	ट्याक्टर	२ थान	नगरपालिका,
	ट्रिपर	३ थान	नगरपालिका
	सव बाहान	१ वटा	न्गारपालिका
	उड कटर मेसिन	२ थान	नगरपालिका
	VHF रेडियो	१६ (प्रत्येक वडा तथा नपामा)	नगरपालिका
	सिडी	१ वटा	नगरपालिका
	होज (आगो निभाउने पाईप)	१० वटा	नगरपालिका
	सक्सन होज	४ वटा	नगरपालिका
	पाईप जकेट	२० वटा	नगरपालिका
	ग्रिप पम्प	१ वटा	नगरपालिका
	ह्वीलपाना	२ थान	नगरपालिका
	जग (ज्याक)	१ वटा	नगरपालिका
	वाटर ब्याग	२ वटा	नगरपालिका

विषय क्षेत्र	स्रोत, साधन/उपकरण	संख्या वा परिमाण	भण्डारण स्थल/स्थान
	CO_2 ग्याँस	१ थान	नगरपालिका
	APC ग्याँस	५ थान	नगरपालिका
	फायर एक्स	३ वटा	नगरपालिका
	BEF सेट	३ वटा	नगरपालिका
खाद्यान्न तथा कृषि	खाद्य सामाग्रीका लागि व्यवसायी संग अग्रीम सामग्री खरिद सम्झौता गर्ने		
स्वास्थ्य तथा पोषण	स्यानिटरी प्याड डिग्निटी किट	...थान	नगरपालिका
	इमर्जेन्सी किट	...थान	नगरपालिका
	ह्याण्ड वास तथा साबुन	....दर्जन	नगरपालिका
	पिपिई सिट/गाउन	...थान	नगरपालिका
	सर्जिकल ग्लोब	.....कार्टुन	नगरपालिका
	स्यानिटाइजर	.....वटा	नगरपालिका
	क्लोरिन पाउडर	.....	नगरपालिका
	मेडिसिन	केही मात्रामा	नगरपालिका
	आर.एल. बोटल	.....वटा	नगरपालिका
	प्राथमिक उपचार/बाकस किट	...थान	नगरपालिका
	स्वच्छता किटहरु (Hygiene kits) आपतकालीन गर्भनिरोधक चक्की कण्डम (पु. र म.) इन्जेक्सन योग्य	........थान ....थान ....वटा	नगरपालिका

विषय क्षेत्र	स्रोत, साधन/उपकरण	संख्या वा परिमाण	भण्डारण स्थल/स्थान
	गर्भनिरोधक	......थान	
	एच.आई.भि. उपचारको लागी एन्टीरेट्रोभाईरल	.......थान	
	सुरक्षीत गर्भपतन किटहरु र चिकित्सा गर्भ पतन चक्कीहरु	......थान	
	एच.आई.भि.रोकथामका लागी पोस्ट एक्सपोजर प्रोफिलेक्सीस किटहरु	.......थान	
	महिनावारी स्वच्छता उत्पादनहरु (सिनेटरी प्याड,ट्याम्पोन,महिनावारी कप आदी ।	........थान	
	मातृ र नवजात शिशु हेरचाह सामाग्रीहरु	.........थान	
	सुरक्षीत प्रसवको लागी सफा डेलीभरी सामाग्रीहरु	.........थान	
	स्वास्थ्य सेवा प्रदायकहरुकोलागी व्यक्तिगत सुरक्षा उपकरण	........थान	
	आधारभुत चिकित्सा आपुर्तिहरु (पन्जा, एन्टिसेप्टिक्स, सिरीन्ज आदी)	........थान	
खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता	पीयूष	........थान	नगरपालिका
	एक्वा ट्याब	........थान	नगरपालिका
	पि.एल.भाइल	........थान	नगरपालिका
	पानी जाँच्ने किट	........थान	नगरपालिका

विषय क्षेत्र	स्रोत, साधन/उपकरण	संख्या वा परिमाण	भण्डारण स्थल/स्थान
	पाइप तथा फिटिङ्स	........थान	नगरपालिका
	अस्थायी शौचालय किट	........थान	नगरपालिका
आपत्कालीन आश्रय तथा गैर खाद्य सामग्री र क्वारेन्टाइन व्यवस्थापन	खन्ती (सब्बल)	१० वटा	नगरपालिका, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
	गैंती र बेल्चा सेट	१० वटा	नगरपालिका
	जस्ता पस्ता	१०० वटा	नगरपालिका

४.२ विपद् प्रतिकार्यका लागि जनशक्तिको उपलब्धता

यस गोदावरी नगरपालिकामा विपद्जन्य घटनामा सबै विषयक्षेत्रका सदस्यहरू स्थानीय समुदायमा प्रतिकार्यका लागि परिचालित हुनेछन् । यसबाहेक यस नगरपालिकामा खोज तथा उद्धार, प्राथमिक उपचार, पूर्वसूचना कार्यदल र लेखाजोखा कार्यदल सम्बन्धी दक्ष व्यक्तिहरू नरहेकाले सो सम्बन्धी जनशक्ति तयार गर्नुपर्ने देखिन्छ । यसका साथै शव व्यवस्थापन सम्बन्धी विशिष्ट ज्ञान भएका सुरक्षानिकायहरूसँग रहेका व्यक्तिहरू र सोको पनि सूची तयार गर्नुपर्ने देखिन्छ । जनशक्ति सम्बन्धी विवरण हेरफेर भइरहन सक्ने हुँदा सबै विषयक्षेत्रले विपद् प्रतिकार्यका लागि समावेशी विद्यमान जनशक्तिको तथ्याङ्क नियमित रूपमा अद्यावधिक गरी एकीकृत अभिलेख राख्ने र प्रयोजनका लागि विपद् व्यस्थापन शाखामा पठाउनु पर्नेछ ।

४.३ बन्दोबस्ती सामग्रीको आँकलन

विपद्जन्य घटनाहरूमा प्रतिकार्यका लागि गैर खाद्य सामग्रीहरूको र सोको भण्डारण स्थल र मानवीय सहायता स्थलका लागि देहाय अनुसारको व्यवस्था गरिएको छ :

४.३.१ गैर-खाद्य सामग्री भण्डारण स्थल

विपद्का घटनाहरूमा प्रतिकार्यका लागि गैर खाद्य सामग्रीहरूको गोदाम घर (भण्डारण स्थल) १, ३, ४, ८ र १२ नम्बर वडामा रहेको छ । भण्डारण स्थल सम्बन्धी विवरण देहायअनुसार रहेको छ :

क्र.सं.	विवरण	स्थान	क्षमता	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
१	वडा नम्बर १, अत्तरिया, धनगढी रोड	साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेशन	४०० वर्ग फिट		
२	वडा नम्बर १, अत्तरिया, वडा कार्यालय		१०० वर्ग फिट		

४.३.२ मानवीय सहायता स्थल धनगढी विमानस्थल ।

कैलाली जिल्लामा रहेको धनगढी विमानस्थल परिसरभित्र रहेको मानवीय सहायता स्थल यस गोदावरी नगरपालिकाका लागि सबैभन्दा नजिकको मानवीय सहायता स्थल रहेको छ र यसलाई उपयोग गर्न सकिनेछ ।

४.४ थप स्रोत साधनको आवश्यकता र अनुमानित लागत

मथि उल्लिखित विद्यमान स्रोत साधनका अतिरिक्त विपद् प्रतिकार्यका लागि विषयक्षेत्रहरूलाई आवश्यक पर्ने थप स्रोत, साधन र उपकरणको विवरण तथा सोको अनुमानित लागत देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ :

विषयक्षेत्र	आवश्यक स्रोत, साधन उपकरण	थप संख्या वा परिणाम	अनुमानित रकम (रु हजारमा)
समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार	४.१ स्रोत साधनको वर्तमान अवस्थामा रहेको टेबलमा नभएको साधन उपकरण	आवश्यकता अनुसार	
खाद्य तथा कृषि	आवश्यकता अनुसार खाद्य बिक्रेताहरूको भण्डारण क्षमता र नामावली तयार गरी राख्ने ।	बिक्रेताहरूको भण्डारण क्षमता र नामावली तयार गरी राख्ने ।	आवश्यकता अनुसार
स्वास्थ्य तथा पोषण	आवश्यकता अनुसार स्वास्थ्य तथा पोषण सामग्री बिक्रेताहरूको भण्डारण क्षमता र नामावली तयार गरी राख्ने ।	आवश्यकता अनुसार	विपद् कोष

विषयक्षेत्र	आवश्यक स्रोत, साधन उपकरण	थप संख्या वा परिणाम	अनुमानित रकम (रु हजारमा)
खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन	पाइप र फिटिङ	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार
आपत्कालीन आश्रय तथा गैर खाद्य सामग्री	भण्डारण ..... वटा र टेण्ट, स्ट्रेचर र त्रिपाल	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार
संरक्षण तथा सुरक्षा	मनोपरामर्शदाताका लागि आवश्यक सामग्री तथा बजेट विनियोजन	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार
आपत्कालीन शिक्षा	शिक्षा किट, कम्प्युटर र ल्यापटप	७३ विद्यालयहरूमा	आवश्यकता अनुसार
शीघ्र पुनर्लाभ	जीविकोपार्जन तालिम	आवश्यकता अनुसार	आवश्यकता अनुसार

खण्ड-५: विविध

५.१. स्रोत साधनको व्यवस्थापन

विपद् व्यवस्थापनका लागि गोदावरी नगरपालिकामा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोष स्थापना गरिएको छ । यस विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजनामा स्वीकृत क्रियाकलापका लागि उक्त कोषमा उपलब्ध बजेट पर्याप्त भएमा विषयक्षेत्रलाई बजेटको आवश्यकता र उपलब्धताका आधारमा रकम निकासा गरिनेछ । कोषमा पर्याप्त बजेट उपलब्ध नभएको अवस्थामा स्वीकृत वार्षिक बजेटबाट यस्तो रकम उपलब्ध गराइनेछ । स्वीकृत क्रियाकलाप कार्यान्वयन गर्ने कार्य वडा कार्यालयमार्फत हुन सक्ने अवस्थामा यस्तो रकम सम्बन्धित वडा कार्यालयलाई उपलब्ध गराइनेछ । नगरपालिकाको आफ्नो स्रोत साधनले कार्यान्वयन सम्भव नहुने क्रियाकलापका लागि प्रदेश सरकार वा जिल्ला प्रशासन कार्यालयमार्फत संघीय सरकारसँग अनुरोध गरिनेछ । साथै थप आवश्यक सहयोगका लागि मानवीय सहायता कार्यमा संलग्न निकाय तथा विकास साझेदार संस्था, स्थानीय सामाजिक संघसंस्था तथा निजी क्षेत्रसँग समन्वय गरिनेछ ।

५.२. अन्य निकायसँगको सन्वय र सहकार्य

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लगि छिमेकी कृष्णपुर, धनगढी उपनगर/नगरपालिकासँग सहयोग आदानप्रदान गरिनेछ । यस्तो सहयोग विशेषगरी बाढी, महामारी र आगलागीको समयमा प्रतिकार्यका लागि दमकल, एम्बुलेन्स तथा अत्यावश्यक मानवीय सहायता सामग्रीको उपयोगमा केन्द्रित हुनेछ । अन्य किसिमका थप सहयोग आदान प्रदान गर्न कार्यपालिकाले अन्य स्थानीय तहहरूसँग आवश्यक समझदारी वा सम्झौता गर्न सक्नेछ । नेपाल सरकार, प्रदेश, तथा जिल्ला व्यवस्थापन समिति, जिल्लास्थित अन्य गैरसरकारी निकाय तथा निजी क्षेत्रसँग समन्वय गरी थप स्रोत परिचालन गरिनेछ । जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्दसँग विपद् सम्बन्धी सूचना आदानप्रदान गर्न आवश्यक समन्वय गरिनेछ ।

५.३. अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाइ

५.३.१ लक्ष्य र सूचकहरू

यस योजना नगरपालिकामा विपद्बाट प्रभावित हुने परिवार, मृत्यु हुने तथा घाइतेको संख्या एवम् आर्थिक क्षतिको न्यूनीकरण गर्ने लक्ष्य लिइएको छ । यस योजनाको अनुगमन, मूल्यांकन र समीक्षाका लागि देहाय बमोजिमका लक्ष्य सूचकहरू निर्धारण गरिएको छ ।

क्र.सं.	सूचक	आधार रेखा	लक्ष्य
१.	**नगरमा विपद्बाट हुने मानव मृत्युदर कम भएको हुनेछ**		
१.१	विपद्बाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या (सडक दुर्घटना बाहेक)		
१.२	सडक दुर्घटनाबाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या		
२.	**न.पा. स्तरमा विपद्बाट प्रभावित व्यक्तिहरूको संख्या उल्लेख्य मात्रामा कम भएको हुनेछ**		
२.१	विपद्बाट प्रत्यक्ष प्रभावित हुने परिवारहरूको वार्षिक औसत संख्या		
२.२	विपद्बाट घाइते हुने व्यक्तिहरूको वार्षिक औसत संख्या		
२.३	सडक दुर्घटनाबाट घाइते हुने व्यक्तिहरूको वार्षिक औसत संख्या		
२.४	विपद्बाट क्षति हुने घरहरूको वार्षिक औसत संख्या		
३.	न.पा. स्तरमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा विपद्का कारण हुने वार्षिक औसत प्रत्यक्ष आर्थिक क्षति		
४.	नगरपालिका र सरोकारवालाहरू बीच अन्तर तथा परस्पर समन्वय र साझेदारी अभिवृद्धि गर्न संयन्त्र विकास गर्ने (प्रतिशत)		
५.	बहुप्रकोप पूर्वसूचना प्रणाली र विपद् जोखिम सूचना तथा आँकलनको उपलब्धता र पहुँचमा उल्लेख्य वृद्धि गर्ने		
५.१	कुल क्षेत्रफलको अनुपातमा बहुप्रकोप अनुगमन तथा पूर्वसूचना प्रणाली स्थापना र सञ्चालन भएको क्षेत्रफलको प्रतिशत		
५.२	विपद् प्रभावित क्षेत्रको जनसंख्याको अनुपातमा स्थानीय वा राष्ट्रिय		

क्र.सं.	सूचक	आधार रेखा	लक्ष्य
	सूचना प्रणालीमार्फत पूर्वसूचना प्राप्त गर्ने जनसंख्याको प्रतिशत		
५.३	विपद् जोखिमयुक्त क्षेत्रहरूमा पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी कार्यविधि लागू भएका वडाहरूको प्रतिशत		
५.४	स्थानीय स्तरमा उपयोगी विपद् जोखिम सम्बन्धी सूचना तथा जानकारी एवं आँकलन जनसमुदायलाई उपलब्ध गराउन सक्ने वडाहरूको प्रतिशत		
५.५	पूर्वसूचना प्राप्त भएपछि विपद् प्रभावित क्षेत्रबाट सुरक्षित स्थानमा सारिएका जनसंख्याको प्रतिशत		

५.३.२ अनुगमन, मूल्याङ्कन र योजनाको परिमार्जन

यस योजना कार्यान्वयनको नियमित अनुगमन र मूल्यांकन गर्ने कार्य अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिले गर्नेछ । उक्त समितिले माथि उल्लिखित सूचकहरूको आधारमा निययित रूपमा योजना कार्यान्वयनको अवस्थाको अनुगमन गरी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिसमक्ष प्रतिवेदन पेश गर्नेछ । यस्तो प्रतिवेदनमा औंल्याइएका सुधार गर्नुपर्ने विषयलाई सम्बन्धित विषयक्षेत्रले सुधार गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्नेछ र योजनामा नै सुधार गर्नुपर्ने अवस्थामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको परिमार्जन गर्दा समावेश गरिनेछ । योजना कार्यान्वयनको अवस्था, प्रभावकारिता र सिकाइ कार्यसूचीको प्रारूप, अनुसूची १२ (क) मा संलग्न गरिएको छ । यस योजनाको पुनरावलोकन तथा पृष्ठपोषण संकलन तलको तालिका बमोजिम हुनेछ :

यस योजनाले निर्दिष्ट गरेका कार्यहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनको सुनिश्चितताका लागि गोदावरी नगरपालिका स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समिति र यस नगरमा रहेका विषयगत क्षेत्रका अगुवा निकायहरूले योजना कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका लागि तल उल्लिखित संयन्त्र स्थापना गरिएको छ र सो संयन्त्रले पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको अनुगमन गर्नेछ । यस नगरपालिकाभित्र विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी समग्र कार्यको समन्वय, अनुगमन र मूल्याङ्कन नगर स्तरीय विपद् व्यवस्थापन समितिको प्रत्यक्ष निगरानीमा अन्य वडा विपद् व्यवस्थापन समितिको समन्वयमा यस संयन्त्रले गर्नेछ । यस संयन्त्रले तयार गरेको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको प्रतिवेदनलाई समेत आधार लिई विपद् पूर्वतयारी

तथा प्रतिकार्य योजनालाई हरेक वर्ष पुनरावलोकन गरी अद्यावधिक गरिनेछ । विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना पुनरावलोकन समय तालिकाको नमुना अनुसूची १२ (ग) मा दिइएको छ ।

पुनरावलोकन गरिने अवधि	जिम्मेवार निकाय	गर्नुपर्ने मुख्य कार्य	समय
हरेक वर्ष वैशाख महिना	विपद् व्यवस्थापन समिति	योजना कार्यान्वयनको समीक्षा बैठक	महिनाको अन्तिम हप्ता
हरेक वर्ष मंसिर महिना	विपद् व्यवस्थापन समिति	योजना कार्यान्वयनको समीक्षा बैठक	महिनाको अन्तिम हप्ता

५.४. क्षमता विकास रणनीति र योजना

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नका लागि दक्ष स्रोत व्यक्ति तथा संस्थाहरूको सहयोगमा देहायका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिनेछ ।

क्र.स.	क्षमता विकासका क्रियाकलापहरू	जिम्मेवारी	समय तालिका
१	विषय क्षेत्रका जनशक्तिलाई उक्त क्षेत्रसँग सम्बन्धित विषयमा अभिमुखीकरण तालिम र अभ्यासको व्यवस्था गर्ने ।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, गोदावरी नगरपालिका	विपद् व्यवस्थापन, पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा पश्चात्
२	वडास्तरका विपद् व्यवस्थापन समितिलाई विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अभिमुखीकरण, तालिम प्रदान गर्ने ।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, गोदावरी नगरपालिका	विपद् व्यवस्थापन, पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा पश्चात्
३	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोषलाई प्रभावकारी रूपमा सचालन गर्न क्षमता विकास गर्ने ।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, गोदावरी नगरपालिका	आगामी आ वा योजना तर्जुमा प्रक्रिया शुरु हुनुभन्दा अगावै
४	विपद् प्रभावित स्थानमा रहेका विद्यालयहरू र स्थानीय स्वयंसेवकहरूलाई विपद् प्रतिकार्य सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्नै विषयक्षेत्रको क्षमता विकास गर्ने ।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, गोदावरी नगरपालिका	मनसुनअगावै तथा विपद्को घटना हुनुअघि
५	बन्दोबस्तीका सामान तथा औजारहरू व्यवस्थापनका लागि विषयक्षेत्रहरूको क्षमता विकास गर्ने ।	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, गोदावरी नगरपालिका	मनसुनअगावै तथा विपद्को घटना हुनुअघि

अनुसूची १

प्राविधिक कार्यसमूहको प्रथम बैठकको कार्यसूची

गोदावरी नगरपालिका, कैलाली

छलफलका विषयहरू:

- गत वर्षका विपद्का घटनाहरू र व्यवस्थापन सम्बन्धी समीक्षा
- यस वर्षको पूर्वानुमान (वर्षा, बाढी र पहिरो सम्बन्धी पूर्वानुमानहरू जल तथा मौसम विज्ञान विभागबाट उपलब्ध हुन्छ, अन्य प्रकोपहरूको सम्बन्धित निकायबाट उपलब्ध हुन्छ)
- सङ्कटासन्नता र जोखिमको बस्तुस्थिति (भौगोलिक कार्यक्षेत्र: गाउँ वा नगरपालिका)
- विषयक्षेत्रहरू (गाउँ/नगरपालिकामा रहने क्लस्टरहरू) र तिनका योजना
- योजना तर्जुमा वा अद्यावधिक गर्ने प्रक्रिया
- विपद्का पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्राविधिक सहयोग गर्नका लागि (आवश्यक भएमा) अनुभवप्राप्त विज्ञ सम्मिलित) कार्यटोली गठन गर्ने र कार्यशर्तहरू छलफल गरी स्वीकृत गर्ने
- पूर्वतयारी योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सहयोग र समन्वय (अन्य गाउँ/नगरपालिका, नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारका जिल्लास्थित निकायहरू)
- अन्य (जस्तैः समितिको आगामी बैठक सम्बन्धमा)।

अनुसूची २

स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिबाट प्राविधिक कार्यसमूहलाई प्रदान कार्यादेश

- उपलब्ध तथ्याङ्क, दस्तावेज, प्रकाशन तथा अभिलेखकहरूको अध्ययन तथा विश्लेषण गर्ने,
- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी मौजुदा योजनाहरू, कम्तिमा विगत ५ वर्षको विपद्का घटना सम्बन्धी तथ्याङ्क र प्रकाशनहरू, प्रकोप नक्सा, सङ्कटासन्नता तथा जोखिम आँकलन, पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचना प्रणाली लगायत अन्य सान्दर्भिक सामग्रीको पुनरावलोकन र समीक्षा गर्ने,
- सम्बन्धित तहका आवधिक विकास योजनाहरू, विषयक्षेत्रगत योजनाहरू, प्रतिवेदनहरू,
- आधारभूत अध्ययन लगायतका कार्य गर्ने,
- विपद् व्यवस्थानको विगतको अभ्यास अनुभव तथा सिकाइ सम्बन्धी अध्ययन तथा समीक्षा गर्ने,
- विगतको विपद् पूर्वतयारी योजना तथा विषयक्षेत्रगत आकस्मिक योजनाहरू अध्ययन र समीक्षा गर्ने,
- स्थानीय मौसम तथा बाढी पूर्वानुमान र पूर्वसूचना प्रणाली, महामारी निगरानी प्रणली, सडक सुरक्षा कार्ययोजना अध्ययन र प्रवृत्ति विश्लेषण गर्ने,
- स्थानीय तहमा कार्यरत सरोकारवाला तथा साझेदार संस्थाको पहिचान गरी सूची तयारी गर्ने,
- कार्यशाला गोष्ठी सञ्चालन विधि, समय, स्थान, कार्यसूचीको छनौट तथा स्रोत साधन जस्ता विषयमा सहयोग र परामर्श प्रदान गर्ने,
- सबै विषयक्षेत्रका योजनाहरू एकत्रित गरी मस्यौदा तयार गर्ने,
- अनूसूचीमा उल्लिखित नमुना बमोजिम स्थानीय तहमा कार्यरत सरोकारवाला तथा साझेदार संस्थाको पहिचान गरी सूची तयार गर्ने ।

अनुसूची ३

सरोकारवाला निकायको पहिचान तालिका

कैलाली जिल्लाका केही महत्वपूर्ण टेलिफोन न.

सि.नं	निकाय	सम्पर्क व्यक्तिको नाम र पद	सम्पर्क विवरण (फ्याक्स, फोन, इमेल)
१	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	०९१५२१३०१ dao.kailali@gmail.com
२	जिल्ला समन्वय समिति	जिल्ला समन्वय अधिकारी	०९१५२१६०७ ddckailali@gmail.com
३	नेपाली सेना	प्रमुख सेनानी	०९१५५०६८१,
४	नेपाल प्रहरी	प्रहरी उपरीक्षक	०९१५२११५३ dpokailalikarya1@gmail.com
५	सशस्त्र प्रहरी बल	प्रहरी उपरीक्षक	०९१५२६९२७, apfbsokailali@gmail.com
६	राष्ट्रिय अनुसन्धान	उ.प.अ.नि.	९८४१२६४४२२ kailalinid89@gmail.com
७	स्वास्थ्य कार्यालय, कैलाली	जनस्वास्थ्य अधिकृत	०९१२१६६५ dpho71kailali@gmail.com
८	संघीय आयोजना कार्यान्वयन एकाइ	आयोजना प्रमुख	०९१५२६४६७
९	जलस्रोत तथा सिंचाइ विकास डिभिजन कार्यालय	प्रमुख	०९१-२५०४८ wridd.kailali@gmail.com
१०	खानेपानी तथा सरसफाइ डिभिजन	डिभिजन प्रमुख	०९१५२१७३८, wss.kailali@gmail.com
११	कृषि ज्ञानकेन्द्र	खगेन्द्रप्रसाद शर्मा	९८५७४७७२८९
१२	पशु अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञकेन्द्र	प्रमुख	०९१५२१११४ dlsokailali71@gmail.com

सि.नं	निकाय	सम्पर्क व्यक्तिको नाम र पद	सम्पर्क विवरण (फ्याक्स, फोन, इमेल)
१३	खाद्य आयात निर्यात गुणस्तर प्रमाणीकरण कार्यालय	खाद्य अनुसन्धान अधिकृत	०९११७०३९ fieqcodhi2075@gmail.com
१४	नेपाल खाद्य संस्थान	कार्यालय प्रमुख	०९१५२११२५ nfcdhangadhi@gmail.com
१५	खाद्य प्रविधि तथा गुणस्तर नियन्त्रण कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	०९१५२२९७२ rftqc091@gmail.com
१६	राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग	क्षेत्रीय निर्देशक	०९१५२५६२१
१७	शिक्षा विकास तथा समन्वय एकाइ	उपसचिव	०९१५२४०४६
१८	डिभिजन वन कार्यालय कैलाली	डिभिजन वन अधिकृत	०९१५२११३३ kailalidfo@.gov.np
१९	नेपाल विद्युत् प्राधिकरण	प्रमुख	०९१५६१२६०
२०	हेभी इक्विपमेन्ट डिभिजन कार्यालय	हरिहर पन्त (प्रमुख)	९८४८४२९९९२
२१	महाकाली बेसिन फिल्ड कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	०९१-५५०६२२
२२	धनगढी उपमहानगर पालिका	श्री गोपाल हमाल (नगरप्रमुख)	०९१५२१५२९/ ९८५८४२११३४ dhangadhimum2013@gmail.com
२३	गोदावरी नगरपालिका	विरेन्द्र भट्ट (नगरप्रमुख)	९८५८४२७०१७, ९८५८४२२८३३ birendrabhatta833@gmail.com mayor@godawarimunkailali.gov.np

सि.नं	निकाय	सम्पर्क व्यक्तिको नाम र पद	सम्पर्क विवरण (फ्याक्स, फोन, इमेल)
२४	गौरीगंगा नगरपालिका	देविदत्त कंडेल (नगरप्रमुख)	९८५८४२३२७७ devikamdel19@gmail.com
२५	घोडाघोडी नगरपालिका	खडक बहादुर रावत (नगरप्रमुख)	९८६८६५५२९३ ghodaghodimun@gmail.com
२६	भजनी नगरपालिका	केवल चौधरी (नगरप्रमुख)	०९१५८०१०१/ ९८६८४१९८८५ bhajani.mun@gmail.com
२७	टीकापुर नगरपालिका	रामलाल डगौरा थारु (नगरप्रमुख)	०९१५६०४९९/ ९८६८७७०६३४ tikapurmun@gmail.com
२८	लम्कीचुहा नगरपालिका	सुशिला शाही (नगरप्रमुख)	०९१४१९०४६ / ९८५१२५९३१६ lamkicm@gmail.com
२९	जानकी गाउँपालिका	गणेश चौधरी (अध्यक्ष)	०९१५०००७७/ ९८६३०३३०५४ janakiruralmun@gmail.com
३०	मोहन्याल गाउँपालिका	देविदत्त उपाध्याय (अध्यक्ष)	९८५८४२५३६० ito.mohanyalmun@gmail.com
३१	जोशीपुर गाउँपालिका	चित्र बहादुर चौधरी (अध्यक्ष)	९८४८४५९६१८ joshipurmun@gmail.com
३२	चुरे गाउँपालिका	चक्र वहादुर बोगटी (अध्यक्ष)	९८५८४८८०१३ chure.gaupalika@gmail.com
३३	बर्दगोरिया गाउँपालिका	कर्ण बहादुर कुबर (अध्यक्ष)	९८५८४२४७८९ bardgoriyagaupalika2017@gmail.com
३४	कैलारी गाउँपालिका	राज समभ्क चौधरी (अध्यक्ष)	९८४८४२२३४८ kailarigaupalika@gmail.com
३५	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	वासुदेव बिनाडी (सभापति)	०९१५२१३३३/ ९८१४६३४३९५, ७४८८७१४६६ lok.nrcs@yahoo.com
३६	नेपाल पत्रकार महासंघ	हिमाल जोशी (अध्यक्ष)	९८६८५६१५४७

सि.नं	निकाय	सम्पर्क व्यक्तिको नाम र पद	सम्पर्क विवरण (फ्याक्स, फोन, इमेल)
३७	सेती अस्पताल	डा. शेर बहादुर कमर (मे.सु.)	९८५८४८६७५३ sher4717@gmail.com
३८	मालाखेती अस्पताल	डा. सृजना अधिकारी	९८४८६९८०८५
३९	टीकापुर अस्पताल	डा. रेम कुमार राई	०९१५६०४८८/९८४१८४४१०९
४०	लायन्स क्लब	सञ्जय चौधरी	०९१५६०४८८/९८५८४२००१५
४१	कैलाली अस्पताल	जनकराज जोशी	९८५८४२०३१२
४२	कैलाली उद्योग वाणिज्य संघ	पुष्पराज कुँवर	९८४८५८४३००
४३	निर्माण व्यवसायी संघ	यज्ञराज उपाध्याय (अध्यक्ष)	९८५८४२१५४९
४४	राष्ट्रिय अपांग महासंघ	नन्दराज भट्ट	९८४८६०६८८४
४५	यु.एन.डी.पी.	वैजन्ती सिंह गिरी (कार्यालय प्रमुख)	९८५४०३०६६३ baijanti.singh@undp.org
४६	केयर नेपाल	कालीदास जोशी (यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्य अधिकार अधिकृत)	९८४८४२८७६९ Kalidas.joshi@care.org
४७	निड्स नेपाल	विनोद कडारा (कार्यक्रम निर्देशक)	९८५८०२९५०३ Binodkadara2006@gmail.com
४८	एल.टी.आर.सी.	दिनेशचन्द्र जोशी (प्रमुख)	९८५८४२६९०९ laghenepal@gmail.com

अनुसूची ४

विषय क्षेत्रको प्रथम बैठकको कार्यसूची

गोदावरी नगरपालिका, कैलाली

विषयक्षेत्र............

स्थानः

मिति/समयः

छलफलका विषयहरूः

- विषयक्षेत्रको परिचय,
- विषयगत क्षेत्रको अगुवा तथा सदस्य संस्थाको नामावली,
- प्रमुख विपद् र प्रभावित क्षेत्रको छनौट,
- पहिचान भएको विपद्को पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यमा सम्बन्धित विषयक्षेत्रको भूमिका,
- विपद्को घटना हुनु अगाडि गरिने पूर्वतयारी र विपद् पश्चात् गरिने प्रतिकार्यको समयसीमा निर्धारण,
- विद्यमान कमीकमजोरीहरूको पहिचान,
- प्राथमिता प्राप्त पूर्वतयारी तथा आपत्कालीन प्रतिकार्य क्रियाकलापहरूको पहिचान,
- प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि विषयक्षेत्रको कार्ययोजना तर्जुमा,
- विपद्का घटना अगावै गरिने पूर्वतयारी तथा विपद्को समयमा गरिने आपत्कालीन कार्यका लागि मुख्य जिम्मेवार निकायको पहिचान,
- बिषयगत क्षेत्रको अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाइ योजना तर्जुमा,
- पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका क्रियाकलापका लागि लागत अनुमान (सम्भव भएसम्म),
- अन्य (जस्तः आगामी बैठक सम्बन्धमा)।

नोटः

प्रत्येक विषय क्षेत्रका अन्य बैठक र तिनका कार्यसूची पहिलो बैठकका निर्णयहरू, तिनको कार्यान्वयन अवस्था र अन्य आन्तरिक सवालहरूमा निर्भर हुन्छ

अनुसूची ५:

विषयक्षेत्र सदस्य संस्थाको कार्यशर्त

कुनै विषयक्षेत्रमा परेको समस्या सामाधानमा सहयोग गर्न सम्बन्धित तहमा तोकिएको प्राविधिक क्षमता भएको तथा अधिकार प्राप्त व्यक्ति, संस्था वा निकायलाई विषयक्षेत्र सदस्य संस्था भनिन्छ। विषयक्षेत्र सदस्य संस्थाका काम कर्तव्य देहाय अनुसार हुनेछन्।

- विषयगत सदस्य संस्था (सरकारी निकाय, राष्ट्रसंघीय निकाय, रेडक्रस अभियानका सदस्य, राष्ट्रिय/अन्तरराष्ट्रिय गैसस, निजी क्षेत्र आदि) का बीचमा उपयुक्त विषयगत समन्वय संयन्त्र स्थापना तथा व्यवस्थापन गर्न विषयगत अगुवा संस्था तोकी आवश्यकता अनुसार सहयोग गर्ने,
- नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारका जिल्लास्थित निकाय तह, नागरिक समाज तथा अन्य सरोकारवाला निकायबीच समन्वय गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने,
- आफ्नो विषयक्षेत्रमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने (यस अन्तर्गत विपद् प्रकृति तथा योजना मान्यता, प्राथमिकता प्राप्त आपत्कालीन कार्य तयारी, आपत्कालीन कार्य सम्बोधन गर्न प्राथमिकता प्राप्त पूर्वतयारी कार्यका लागि विद्यमान कमीकमजोरी पहिचान, विषयगत कार्ययोजना आदि पर्दछन्),
- आपत्कालीन अवस्थाका लागि पर्याप्त आकस्मिक योजना तथा पूर्वतयारी प्रत्याभूति गराउने,
- विषयक्षेत्रका सहभागीहरू सम्बन्धित नीतिमा मार्गदर्शन तथा प्राविधिक मापदण्डका बारेमा जानकारी राख्छन् र सोही मापदण्डका आधारमा प्रतिकार्य गर्छन् भन्ने कुराको प्रत्याभूति गराउन विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने,
- विषयक्षेत्रको प्रभाव र कार्यान्वयन योजनाको समीक्षा गर्न तथा पर्याप्त प्रतिवदेन र प्रभावकारी सूचना प्रवाहको प्रत्याभूति दिन र प्रभावकारी अनुगमन संयन्त्र स्थापन गर्न विषयगत अगुवा संस्थालाई सहयोग गर्ने,

- सूचना सङ्कलन तथा प्रचारप्रसारमा योगदान गर्न स्रोत साधनको आवश्यकता पहिचान गर्ने,
- विषयक्षेत्रका प्राथमिकता प्राप्त कार्य सञ्चालन गर्न दातृ समुदायलाई मानवीय सहायता कार्यमा लगानी गर्न प्रोत्साहन गर्ने साथै, विषयक्षेत्रका सहभागीहरूलाई स्रोत साधन परिचालन गर्न प्रोत्साहन गर्ने,
- मानवीय सहायता संलग्न साझेदार संस्थाका कर्मचारीको क्षमता विकासका लागि तालिम सञ्चालन गर्न सहयोग गर्ने,
- पूर्वनिर्धारित प्राथमिकता प्राप्त विषयगत संस्थाहरूलाई अन्तिम सेवा प्रदायकका रूपमा जिम्मेवार बनाउने,
- कार्यक्षेत्र र कार्यक्रमको प्राथमिकताका आधारमा विषयक्षेत्रका मुख्य साझेदारलाई समावेश गराउने ।

अनुसूची ६

अगुवा सहयोगी संस्थाको कार्यशर्त

अगुवा सहयोगी संस्थाको मुख्य भूमिका विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धि क्रियाकलाप तय गर्नका लागि सबै निकायहरू बीच छलफल गर्न साझा मञ्च प्रावधान सहजकर्ताको रूपमा विपद् व्यवस्थापन समितिलाई सहयोग गर्नु हो । यसको अन्य भूमिका देहाय बमोजिम हुने छ ।

- सबै निकायहरूको सहकार्यमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा कार्यमा सहयोग गर्ने,
- विपद् व्यवस्थापन समितिसँग समन्वय गरी बैठकहरू सञ्चालन गर्ने,
- विपद् सम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन, प्रकोप जोखिम विश्लेषण आदि कार्यमा समन्वय गर्ने प्राविधिक तथा वित्तीय सहयोग प्रदान गर्ने,
- प्रभावकारी प्रतिकार्य र पूर्वतयारी मुख्य सिद्धान्त वा न्यूनतम मापदण्डका बारेमा समन्वय गर्ने,
- विगतका अनुभवको आधारमा सफलता, सिकाइ, चुनौती तथा कमीकमजोरी पहिचान गर्ने,

- विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सबै विषयक्षेत्रका तथा अगुवा सदस्य संस्थाहरू लगायत अन्य सरोकारवालाहरूको सहभागिता सुनिश्चित गर्ने,
- कार्यशालाको नतिजा तयार गर्ने र सम्बन्धित तहमा कार्यरत मानवीय सहायतामा संलग्न निकायहरूलाई जानकारी गराउने तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा विषयक्षेत्रको योजना मस्यौदा पेश गर्ने,

अनुसूची ७

कार्यशाला गोष्ठीको कार्यसूची

कार्यशाला गोष्ठीका विषयवस्तु देहाय अनुसार रहेका छन्

- सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकनबाट प्राप्त निचोड,
- निकायगत स्रोत, साधन तथा क्षमताहरू,
- सम्भावित प्रकोप तथा सोको प्रभाव क्षेत्र,
- विषयक्षेत्र केन्द्रित योजना र समूहगत छलफल,
- तीनै चरणका योजनाबद्ध कार्यहरूको पहिचान र प्राथमिकीकरण,
- योजना गरिएका कार्यहरूमा सम्बन्धित निकायको दायित्व तथा भूमिका,
- आवश्यकता तथा क्षमता विश्लेषण र क्षमता अभिवृद्धि,
- अन्तर सम्बन्धित सवालहरूको सम्बोधन,
- सहकार्य र समन्वयका क्षेत्रहरू र सरोकारवालाहरू,
- अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाइ योजना,

माथि उल्लिखित छलफलका विषयको संक्षिप्त चिनारी देहाय अनुसार रहेका छन् :

१) सन्दर्भ सामग्री पुनरावलोकनबाट प्राप्त निचोड :

विषयक्षेत्रका सम्बन्धित सदस्यले प्रकोप, सङ्कटासन्नता र जोखिमको आवश्यकताबारे गरिएको पुनरावलोकन र जोखिम विश्लेषण गोष्ठीको मुख्य सत्रमा प्रस्तुत गर्नेछन् । सहभागीहरूले यसमा

छलफल गरी आवश्यकता भए परिमार्जन गर्न सुझाव दिन सक्छन् । यस्तो सुझाव गोष्ठी समाप्त भएपछि पनि लिन सकिनेछ । नगरपालिकाका प्रकोप, सङ्कटासन्नता र जोखिम विश्लेषणको निचोडमा छलफल गरिन्छ ।

२) निकायगत स्रोत, साधन तथा क्षमताहरू :

पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य क्षमताका बारेमा विश्लेष्ण गर्दा विषयक्षेत्रका अगुवा र अन्य सम्बन्धित निकायसँग छलफल गरी निर्क्यौल गर्नुपर्छ । यसको संश्लेषण कार्यशालामा प्रस्तुत गरिने छ । हरेक निकायले पूर्वतयारी र प्रतिकार्य गर्नका लागि आफूसँग भएका स्रोत र साधनको सूची तयार गर्नुपर्छ ।

३) सम्भावित प्रकोप तथा सोको प्रभाव क्षेत्र :

आधारभूत अध्ययनमा सम्बन्धित तहमा प्रकोपहरूको पहिचान, सङ्कटासन्न क्षेत्र तथा पर्न सक्ने प्रभावको मूल्याङ्कन र लेखाजोखा गर्नुपर्छ । यसको प्रतिवेदन कार्यशालामा प्रस्तुत गर्नुपर्छ । जोखिम विश्लेष्ण गर्दा दुईवटा आयाममा ध्यान दिनुपर्छ :

क) प्रकोपको घटना घट्न सक्ने सम्भावना,

ख) सो प्रकोपबाट जनताको जीउधन, पूर्वाधार तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा पर्न सक्ने असर सामान्यतया विपद् जोखिम विश्लेषण आधारमा प्रकोपहरू छनौट गरी योजना तयार गरिन्छ । प्रकोपको छनौट गर्दा प्रकृति, सम्भावित मात्रा र सम्भावित आपत्कालीन अवस्थालाई आधार मात्र सकिन्छ । कहिलेकाहीँ मात्र हुने भए पनि भूकम्प प्रकोपले ठूलो जनधनको क्षति पुग्न सक्छ ।

४) विषयक्षेत्र केन्द्रित योजना र समूहगत छलफल :

सहभागीहरूलाई आफ्नो संस्थाको कामसँग सम्बन्धित विषयक्षेत्र छनौट गर्न लगाउनु पर्दछ । यदि एउटै संस्था एकभन्दा बढी विषय क्षेत्रसँग सम्बन्धित भएमा संस्थाका तर्फबाट अन्य सदस्य समेत सहभागी गराउन वा सबैभन्दा बढी योगदान गर्न सकिने विषय क्षेत्र छनौट गरी समूह निर्माण गर्न सकिन्छ ।

५) तीनै चरणका योजनाबद्ध कार्यहरूको पहिचान र प्राथमिकीकरण :

पूर्वतयारी कार्यहरूमा सामान्य पूर्वतयारी र पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी र आपत्कालीन अवस्थाका कार्यहरू हुन सक्नेछन् । उदाहरणका लागि केही पूर्वतयारी कार्यहरू निम्न हुन सक्नेछन् :

क) सम्बन्धित तहका विषयक्षेत्र पूर्वतयारी प्रतिकार्य गतिविधिहरूमा संलग्न एक सक्रिय सूचना व्यवस्थापन संयन्त्र सुनिश्चित गर्ने,

ख) विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका लागि स्वयंसेवकहरू र प्रशिक्षकहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने,

ग) स्थानीय समुदायलाई पूर्वानुमानका साथै पूर्वसूचना प्रणाली, सुरक्षा तथा उद्धार सामग्री र उपकरणले सबल बनाउने,

घ) प्रारम्भिक लेखाजोखा, मूल्याङ्कन र विस्तृत घरधुरी सर्वेक्षण फारम तथा प्रारुप तयार गर्ने,

ङ) तथ्याङ्क सङ्कलनका लागि आवश्यक फारम तयार गर्ने,

च) पूर्वानुमानमा सूचना तथा सतर्कता सन्देशहरूका लागि सञ्चारमाध्यमहरूको विस्तृत अभिलेख राख्ने,

छ) पूर्वानुमान र प्रतिकार्य क्रियाकलापहरूका लागि आवश्यक मानवीय, भौतिक तथा वित्तीय स्रोतहरू पहिचान गर्ने,

ज) जनसंख्या, सङ्कटासन्न समुदाय, सामाजिक सेवा, क्षमता प्रणाली, सुरक्षा स्थिति, जीविकोपार्जन, बसोवासको अवस्था, खुला ठाउँहरू, यातायात र पूर्वाधार सम्बन्धी सूचना प्राप्त गर्ने,

ञ) सम्बन्धित तहमा पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य टोली गठन गर्ने र उनीहरूलाई तालिम प्रदान गर्ने,

ट) अस्थायी आपत्कालीन आश्रम स्थल, खाद्य तथा गैर-खाद्य वस्तुहरूका लागि भण्डारण गृह र भण्डारण स्थलको पहिचान गर्ने, स्रोत सामग्रीको आँकलन र अपुग सामग्री जोहो गर्ने,

ठ) आपत्कालीन राहतका लागि आवश्यक पर्ने खाद्य तथा गैर-खाद्य वस्तुहरूको बजार सर्वेक्षण गर्ने,

ड) स्वास्थ्य सुरक्षा योजना तयार गर्ने, अस्थायी स्वास्थ्य केन्द्र पहिचान गर्ने,

ढ) विद्यालयहरूलाई जोखिमको आधारमा वर्गीकरण गर्दै सुरक्षा योजना तयार गर्ने, आकस्मिक बनाउने,

ण) जीविकोपार्जनका उपायहरू (गाईपालन, बाख्रापालन, सुँगुर र कुखुरा फर्महरू, माछापोखरी, तरकारी खेती लगायका अन्य पेशा तथा व्यवसाय) र सुरक्षाका अन्य उपायहरूबारे योजना बनाउने,

त) बाढी निकास र नहरहरू सफा रहेको सुनिश्चित गर्ने, संवेदनशील संरचनाको मजबुतीपना लेखाजोखा गर्ने,

थ) सुरक्षानिकाय र स्वयंसेवकलाई खोज तथा उद्धार तालिम प्रदान गर्ने,

द) पूर्वतयारी बारेमा राजनीतिक दल र नागरिक समाजका लागि संयुक्त अभिमुखीकरण गर्ने,

ध) कार्यसञ्चालन विधि सहितको आपत्कालीन प्रतिकार्य कोषको विकास गर्ने,

केही प्रतिकार्यका कार्यहरू निम्न हुन सक्नेछन् :

क) विपद् व्यवस्थापन समितिको आकस्मिक बैठक गर्ने,

ख) खोज तथा उद्धार टोली र द्रुत प्रतिकार्य टोलीको परिचालन गर्ने,

ग) घाइते तथा बिरामीलाई घुम्ती क्लिनिकहरूमार्फत प्राथमिक उपचार गर्ने,

घ) मानिसहरू र घरपालुवा जनावरहरू स्थानान्तरण गर्ने,

ङ) सूचना सङ्कलन गर्न, व्याख्या गर्न, र पुष्टि गर्न आपत्कालीन सूचना प्रणाली (तथ्याङ्क-सूचना एकाइ) स्थापना र सञ्चालन गर्ने,

च) आपत्कालीन प्रतिकार्यका लागि स्थानीय आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रलाई सक्रिय बनाउने,

छ) आपत्कालीन आश्रय स्थल तथा राहत सामग्रीको व्यवस्था गर्ने,

ज) बाढीको खतरा क्षेत्रमा नदीको सतह तहभन्दा तल नझरेसम्म प्रतिघण्टाको अद्यावधिक सूचना प्रवाह जारी राख्ने,

झ) सम्बद्ध आपत्कालीन प्रतिकार्य योजनाहरूलाई सक्रिय बनाउने,

ञ) विषयगतक्षेत्र (cluster) र कार्यदल समूहले आफ्ना सम्बधित आपत्कालीन योजनाहरू सक्रिय बनाउन नेतृत्व गर्ने ।

नोटः

पूर्वतयारी र प्रतिकार्य क्रियाकलापहरू सम्बन्धी थप जानकारी राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँचा, २०७५ बाट पनि लिन सकिनेछ । प्रकोप पूर्वसूचना प्रणाली सम्बन्धी जानकारी राष्ट्रिय आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र वा सम्बधित जिल्ला आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्रमार्फत लिन सकिनेछ ।

६) योजना गरिएका कार्यहरूमा सम्बन्धित निकायको दायित्व तथा भूमिका :

विभिन्न निकायहरूको जिम्मेवारी ऐन, नियम, राष्ट्रिय विपद् प्रतिकार्य कार्यढाँच तथा सम्बधित निकायको कार्यक्षेत्र, कार्यशर्तहरूमा उल्लेख भए अनुसार हुन्छ । कार्यशालामा सम्बधित विपद्

व्यवस्थापन समितिका सदस्यहरू, विषयक्षेत्रका सदस्यहरू, मानवीय कार्यमा संलग्न संथाहरूको भूमिकाको बारेमा छलफल गर्नुपर्छ । यस्ता कार्यक्षेत्र तथा कार्यशर्तहरूलाई स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले आवश्यकता अनुसार थप स्पष्ट गर्न सक्नेछ ।

७) आवश्यकता तथा क्षमता विश्लेषण र क्षमता अभिवृद्धि गर्ने रणनीति :

योजना तर्जुमा गर्दा यसको कार्यान्वयनका लागि आवश्यक पर्ने सामग्री, उपकरण, जनशक्ति, आर्थिक स्रोत र योजना कार्यान्वयनमा संलग्न संस्थाहरूको क्षमता विश्लेषण गरी अपुग क्षमता परिपूर्ति गर्न आवश्यक रणनीति बनाउनु पर्छ । विश्लेषणमा विपद् घटना पश्चात् प्रभावितहरूलाई मानवीय आवश्यक पर्ने खाद्यान्न, स्वास्थ्य तथा सरसफाइ सामग्री आदि), जनसङ्ख्याको विशेषता -जस्तैः लिङ्ग, उमेर, आर्थिक तथा सामाजिक स्तर आदि), प्रभावित समुदाय एवम् सम्बधित तहको प्रतिकार्य क्षमताका साथै सम्भावित भौतिक तथा वातावरणीय अवस्था (पहुँच मार्ग, बजार, सेवा प्रवाह आदिका अवस्था) लाई पनि समावेश गर्नुपर्छ ।

८) अन्तर सम्बन्धित सवालहरूको सम्बोधन :

विपद् महिला/पुरुष, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अशक्त वा विभिन्न कारणले भिन्न शारीरिक तथा मानसिक अवस्था भएका व्यक्तिहरूमा फरक-फरक प्रभाव पर्छ । विपद् हुनुअगावैको अवस्थामा समेत समाजका केही समूह तथा व्यक्तिहरू आर्थिक तथा समाजिक हिसाबले सीमान्तकृत भएका हुन्छन् । यसैले सङ्कटासन्नता लेखाजोखा, क्षमता विकास र स्रोत परिचालन गर्दा महिला, पुरुष, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अशक्त वा विभिन्न कारणले भिन्न शारीरिक तथा मानसिक अवस्था भएका व्यक्तिको आवश्यकता र क्षमतालाई मद्देनजर राख्नुपर्छ । यी मुद्दालाई विशेष ध्यान पुऱ्याई उनीहरूको फरक आवश्यकता, योगदान र क्षमतालाई सम्बोधन गर्नुपर्छ । विपद्को पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा अनुगमनका हरेक चरणमा सबैले महिला/पुरुष, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्ति सहित सामाजिक तथा आर्थिक रूपमा पिछडिएका समुदायको पहुँच, प्रतिनिधित्व र सक्रिय सहभागीताको सुनिश्चितता गर्नु पर्दछ ।

९) सहकार्य र समन्वयका क्षेत्रहरू र सरोकारवालाहरू :

योजना कार्यान्वयनका लागि परस्पर सहकार्य र समन्वयका क्षेत्रहरू पहिचान गरी योजनामा समावेश गरिन्छ । अन्य तह र निकायसँगको समन्वय र सहयोगको संयन्त्र तथा सहकार्यका क्षेत्रहरू निर्धारण गरिनु पर्छ । अन्य तह र निकायसँगको समन्वय र सहयोगको संयन्त्र तथा सहकार्यका क्षेत्रहरू निर्धारण गरिनु पर्दछ । अन्य तह र निकायबाट आवश्यक पर्ने सहयोग स्पष्ट गरी समयमै गराएमा उनीहरूले आफ्ना योजनामा राख्न सक्छन् ।

१०) अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाइ योजना :

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाले निर्दिष्ट गरेका कार्यहरूको कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन लक्ष्य र सूचकहरू परिभाषित गरी अनुगमन, मूल्याङ्कन योजना तयार गर्नु पर्दछ ।

प्रकोप अनुसार पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सामान्यतया दुईपटक गर्नु उपयुक्त हुन्छ (जस्तैः बाढी, पहिरो जस्ता प्रकोपका लागि मनसुन पूर्व र पश्चात्, शीतलहर पूर्व र पश्चात्, अन्य प्रकोपको हकमा विपद् पश्चात्) । योजनाको कार्यान्वयनको आवश्यकता अनुसार त्रैमासिक, चौमासिक, अर्धवार्षिक गर्न सकिन्छ । योजनाको कार्यान्वयनको वार्षिक मूल्याङ्कन र समसामयिक परिमार्जन गर्न सकिन्छ । प्रत्येक विषयक्षेत्रले पूर्वतयारी अवस्था र प्रतिकार्यको मूल्याङ्कनका लागि आ-आफ्नो योजना बनाउनु पर्दछ ।

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको कार्यान्वयनको समग्र प्रभावकारिता र कमजोरी तथा सिकाइहरू मूल्याङ्कन गर्ने कार्य गाउँ/नगरपालिकाको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण समितिले गर्नु पर्छ । यस समितिले स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिसँग प्रत्यक्ष समन्वयमा कार्य गर्नेछ ।

अनुसूची ८

स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा विद्यमान पदाधिकारीहरूको विवरण

क्र.	नाम	संघ/संस्था	प्द	सम्पर्क नम्बर	कैफियत
१.	विरेन्द्र भट्ट	नगर प्रमुख, गोदावरी	अध्यक्ष	९८५८४२७०१७	
२	शारदा देवी रोकाया	नगर उप-प्रमुख, गोदावरी	सदस्य	९८५८४२७०१६	
३	हरिदत्त भट्ट	प्र.प्र.अ., गोदावरी न.पा	सदस्य	९८५८४३५१११	
४	प्रयाग राज जोशी	शिक्षा शाखा प्रमुख,	सदस्य	९८४१९३७२४९	
५	नन्दी मल्ल	कृषि शाखा प्रमुख, गोदावरी	सदस्य	९८४८४२५००४	
६	गणेशराज पनेरु	जिन्सी शाखा प्रमुख,	सदस्य	९८४८७२५६३१	
७	नवराज अवस्थी	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख,	सदस्य	९८४८४८५९३०	
८	पुर्ण वहादुर कुवँर	पूर्वाधार विकास शाखा प्रमुख	सदस्य	९८५११४७४८	
९	शिवराज भाट	प्रशासन शाखा प्रमुख	सदस्य	९८४८४२८१९१	
१०	प्रमलसिंह महरा	फोहोरमैला व्यवस्थापन	सदस्य	९८४८७३९९८२	
११	गोदावरी खत्री	महिला विकास शाखा,	सदस्य	९८४८४९७३६५	
१२	महाजित साउद	योजना शाखा प्रमुख,	सदस्य	९८४८४५९९०५	
१३	रोहीत प्रसाद जोशी	रोजगार शाखा प्रमुख	सदस्य	९८४९०५४८५३	
१४	रामबहादुर सार्की	पशु शाखा प्रमुख	सदस्य	९७४९०१३५५७	
१५	मनोज बहादुर धामी	सूचना शाखा प्रमुख	सदस्य	९८६८७७५५६८	
१६	लोकबहादुर खड्का	आर्थिक विकास शाखा	सदस्य	९८४८४७६३४५	
१७	राजु दहीत चौधरी	सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जीकरण	सदस्य	९८४८४६४१७९	
१८	मोहनदेव पन्त	नगर प्रहरी प्रमुख,	सदस्य	९८४१३६११२६	
१९	भरत खडका	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी,	सदस्य	९८५८४२०८०२	
२०	कल्याण सिं बोहरा (	उद्योग वाणिज्य संघ	सदस्य	९८५८४२०४६८	
२१		इलाका प्रहरी कार्यालय मालाखेती	सदस्य	९८५८४९००४०	
२२	सुलोचना कु. खड्का	वतावरण तथा विपद्	सदस्य	९८६५९६०५५५	

अनुसूची ९

विषयक्षेत्रका अगुवा संस्थाका पदाधिकारीहरूको विवरण

क्र.सं	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१	वतावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा	सुलोचना कुमारी खड्का	९८६५९७४७७७
२	कृषि शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	नन्दी मल्ल	९८४८४२५००४
३	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	नवराज अवस्थी	९८४८४८५९३०
४	योजना शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	महाजित साउँद	९८४८४५९९०५
५	जिन्सी शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	गणेशराज पनेरु	९८४८७२५६३१
६	महिला विकास शाखा, गोदावरी न.पा.	गोदावरी खत्री	९८४८४९७३६५
७	शिक्षा शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	प्रयागराज जोशी	९८४१९३७२४९
८	योजना शाखा प्रमुख, गोदावरी न.पा.	पुर्ण कुँबर	९८५११४७४८

अनुसूची १०

विषयक्षेत्र अन्तर्गतका सरोकारवाला निकाय तथा संस्थाहरूको विवरण

क्र.सं	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
१.	समग्र व्यवस्थापन, सूचना, खोज तथा उद्धार क्षेत्र	सुलोचना खड्का	९८६५९७४७७७
२	खाद्य तथा कृषि क्षेत्र	नन्दी मल्ल	९८४८४२५००४
३	स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्र	नवराज अवस्थी	९८४८४८५९३०
४	खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रवर्द्धन क्षेत्र	ज्ञानेन्द्र बुढा	९८६५९०८०९९
५	आपत्कालीन आश्रय तथा गैर-खाद्य सामग्री	मोहन खत्री	९८६४७०३४००

क्र.सं	संस्था/कार्यालय	प्रमुख सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं.
६	संरक्षण तथा सुरक्षा क्षेत्र	गोदावरी खत्रि	९८४८४९७३६५
७	आपत्कालीन शिक्षा क्षेत्र	प्रयागराज जोशी	९८४१९३७२४९
८	शीघ्र पुनर्लाभ क्षेत्र	पुर्ण व. कुवर	९८५११४७४८

अनुसूची ११

प्रतिकार्यका लागि उपलब्ध जनशक्ति तथा संस्थाहरूको विवरण

नगरपालिका, वडा कार्यालयहरू, स्वास्थ्य संस्था, रेडक्रस, प्रहरी चौकी, विद्यालयहरू, बैंक तथा ऋण सहकारी संस्थाहरू, सरकारी तथा गैह्र सरकारी निकायहरू र संघ संस्था आदिसँग सम्बन्धित जनशक्ति र स्रोतलाई साधन तथा क्षमताको रूपमा लिइएको छ ।

क्र.सं	नाम	पद	सम्पर्क नं.
१.	मोहनदेव पन्त	नगर प्रहरी प्रमुख	९८४१३६११२६
२	लालबहादुर बोगटी	दमकल ड्राइवर	९८६८५८६६६०
३	दिपक भट्ट	दमकल ड्राइवर	९८६५८३००१
३	गंगाराम भट्ट	फायरमेन	९८६८५२२१९४
४	उत्तमबहादुर कडायत	फायरमेन	९८२०६०८४६८
५	भीम साउद	फायरमेन	९८०४६१९९१९
६	अशोकबहादुर चन्द	फायरमेन	९८६५८२९५४३
७	साधुराम चौधरी	नगर प्रहरी	९८४८७७७५४१
	मेहन देव पन्त	नगर प्रहरी	९८४१३६११२६
९	अमर राज शर्मा	नगर प्रहरी	९८६८७६३४२७
१०	लोकराज भट्टराई	नगर प्रहरी	९८४८५७९५५१
११	जानकी ऐर	नगर प्रहरी	९८६८८८०३२५

१२	पार्वती विष्ट	नगर प्रहरी	९८६५७७५५४८
१३	प्रमानन्द भट्ट	नगर प्रहरी	९८६५६४९९०६
१४	अम्मर बहादुर भाट	नगर प्रहरी	९८४८५९३२३०

अनुसूची १२

योजना अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाइ संश्लेषण प्रारूप

क. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अनुगमनका लागि सूचक तथा लक्ष्यहरू

क.सं.	सूचक	आधाररेखा	लक्ष्य
१.	नगर क्षेत्रमा विपद्बाट हुने मृत्युदर कम गर्ने		
१.१	विपद्बाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या (सडक दुर्घटना बाहेक)		
१.२	सडक दुर्घटनाबाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या		
२.	गाउँ/नागरपालिका स्तरमा विपद्बाट प्रभावित व्यक्तिहरूको संख्या उल्लेख्य मात्रामा कम गर्ने		
२.१	विपद्बाट प्रत्यक्ष प्रभावित हुने परिवारहरूको वार्षिक औसत संख्या		
२.२	विपद्बाट घाइते हुने व्यक्तिहरूकको वार्षिक औसत संख्या		
२.३	सडक दुर्घटनाबाट घाइते हुने व्यक्तिहरूकको वार्षिक औसत संख्या		
२.४	विपद्बाट क्षति हुने घरहरूको वार्षिक औसत संख्या		
३.	विपद्का कारण हुने वार्षिक औसत प्रत्यक्ष आर्थिक क्षति कम गर्ने		
४.	संघ, प्रदेश स्थानीय तहहरू र सरोकारवालाहरूबीच अन्तर तथा परस्पर समन्वय र साझेदारी अभिवृद्धि गर्न संयन्त्रको विकास हुने		
५.	बहुप्रकोप पूर्वसूचना प्रणाली र विपद् जोखिम सूचना आँकलन, उपलब्धता र पहुँचमा वृद्धि		
५.१	कुल क्षेत्रफलको अनुमान तथा पूर्वसूचना प्रणाली स्थापना र सञ्चालन भएको क्षेत्र		

५.२	विपद् प्रभावित क्षेत्रको जनसंख्या अनुपातमा स्थानीय वा राष्ट्रिय सूचना प्रणालीमार्फत पूर्वसूचना प्राप्त गर्ने जनसंख्या		
५.३	विपद् जोखिमयुक्त क्षेत्रहरूमा पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी कार्यविधि लागू भएका		
५.४	स्थानीय स्तरमा उपयोगी विपद् जोखिम सम्बन्धी सूचना तथा जानकारी एवम् आँकलन जनसमुदायलाई उपलब्ध गराउन सक्ने वडा सङ्ख्या		
५.५	पूर्वसूचना प्राप्त भएपछि विपद् प्रभावित क्षेत्रबाट सुरक्षित स्थानमा सारिएका जनसंख्या		

ख) पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना कार्यान्वयन अवस्था र सिकाइ सम्बन्धी ढाँचा

क.सं	पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना सम्बन्धी कार्यहरू	मख्य जिम्मेवार निकाय	कार्यान्वयनको अवस्था	असल अभ्यास तथा कमीकमजोरी	सुझाव

नोटः अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाइलाई अन्य स्थापित प्रचलनका ढाँचा पनि अभिलेखन गर्न सकिन्छ ।

ग) विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना पुनरावलोकन समय तालिका

योजना पुनरावलोकन गरिने अवधि	जिम्मेवार निकाय	गर्नुपर्ने मुख्य कार्य (बैठक गर्ने, बजेट व्यवस्था आदि)	अर्को योजना पुनरावलोकन वा अद्यावधिक गर्ने बैठकको अनुमानित मिति
वार्षिक	गोदावरी, न.पा.	कार्यशाला र बैठक गर्ने र आएका योजानाहरूलाई अद्यावधिक गर्ने ।	प्रत्येक वर्षको मनसुन अगाडि ।

घ) घटना विवरण प्रतिवेदन ढाँचा

१. तयार गर्ने गोदावरी नगरपालिकाः

२. प्रतिवेदन तयार गरेको मिति :

३. पेश गरेको निकायः (जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, प्रदेश सरकार, सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय आदि)

४. बोधार्थः (जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, प्रदेश सरकार, सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय आदि)

५.प्रतिवेदन अवधि (असारदेखि कार्तिकसम्म)

६. सामान्य अवस्था (प्रभावित क्षेत्र, प्रभावित जनसङ्ख्या, क्षति भएको घर आदि)

७. पूर्वतयारी कार्यको विवरण

८. पूर्वतयारी योजना (सरकारी निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, गैरसरकारी क्षेत्रबाट प्रदान गरिने पूर्वतयारी योजना /कार्य)

९. खोज तथा उद्धार र राहतको विवरण (सरकारी, गैरसरकारी, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी र राष्ट्रसङ्घीय निकायहरूबाट भएका खोज, उद्धार र राहत)

१०. खोज तथा उद्धार र राहतका योजना (सरकारी, रेडक्रस र गैरसरकारी क्षेत्रबाट प्रदान गरिने खोज, उद्धार र राहतको योजना)

११. पूर्वतयारी तथा खोज उद्धार र राहतमा देखिएका कमी वा कठिनाइ

१२. समस्या समाधानका उपाय वा आवश्यक सहयोगको अपेक्षा

अनुसूची १३

हेलिप्याड

क्र.सं	उप महा न. पा.	ठेगाना	World Area code	अक्षांश	देशान्तर	OpenStreetMap ID
१.	धनगढी उप न.पा.	गेटा	755	१२८.७५३	८०.५८०७	715878543

अनुसूची १४

खुल्ला तथा सुरक्षीत स्थान

क्र.सं	*नाम*	*ठेगाना*	*कैफियत*
१.	घण्टेश्वर मा.वि. र गुहेश्वरी मा.वि.	वार्ड नं. १	
२	दुर्गालक्ष्मी र सु.प. समावेशी	वार्ड नं. २	
३	स्कुल र खेल मैदान	वार्ड नं. ३	
४	दुर्गा मा.वि.,हाटखोली, दर्शन प्रा.वि.,सरस्वती प्रा.वि. खैराना	वार्ड नं. ४	
५	सिद्धबाबा मा.वि. गेटा र सरस्वती मा.वि. गेटा	वार्ड नं. ५	
६	शैलेश्वरी आ.वि.,सुर्योदय आ.वि., नवदुर्गा आ.वि.	वार्ड नं. ६	
७	खैरानी खेल मैदान, शान्ती टोल खेल मैदान, श्रीलंका खेलमैदान	वार्ड नं. ७	
८	दुर्गा भवानी मा.वि.	वार्ड नं. ८	
९	समैली आ.वि.,वन उपभोक्ताको भवन गोलादेउ	वार्ड नं. ९	
१०	गणेश आ.वि., नागरीक सचेतना केन्द्र र घण्टाघर आ.वि.	वार्ड नं. १०	
११	सरस्वती मा.वि.	वार्ड नं. ११	
१२	गैरीशंकर आ.वि.,भगवती आ.वि.	वार्ड नं. १२	

अनुसूची १५
सन्दर्भ सामग्री

१. जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रति कार्ययोजना २०८० बाहौ संशोधन

२. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ (सङ्घीय ऐन), नियमावली, २०७५

३. गोदावरी नगरपालिकाको विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७५

४. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४

५. गोदावरी नगरपालिकाको विपद् जोखिम व्यवस्थापन कोष सञ्चालन कार्यविधि,२०७५

६ जोखिम संवेदनशील भू-उपयोग योजना (मस्यौदा प्रतिवेदन, २०७८)

७. आपत्कालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र कार्य सञ्चालन कार्यविधि, २०७७

८. बाढी पूर्वतयारीका लागि आवास कार्य सञ्चालन कार्यविधि, २०७७

९. विपद् जोखिम न्यूनीकरण स्थानीय कार्यमञ्चको सञ्चालन मार्गदर्शन, २०७७